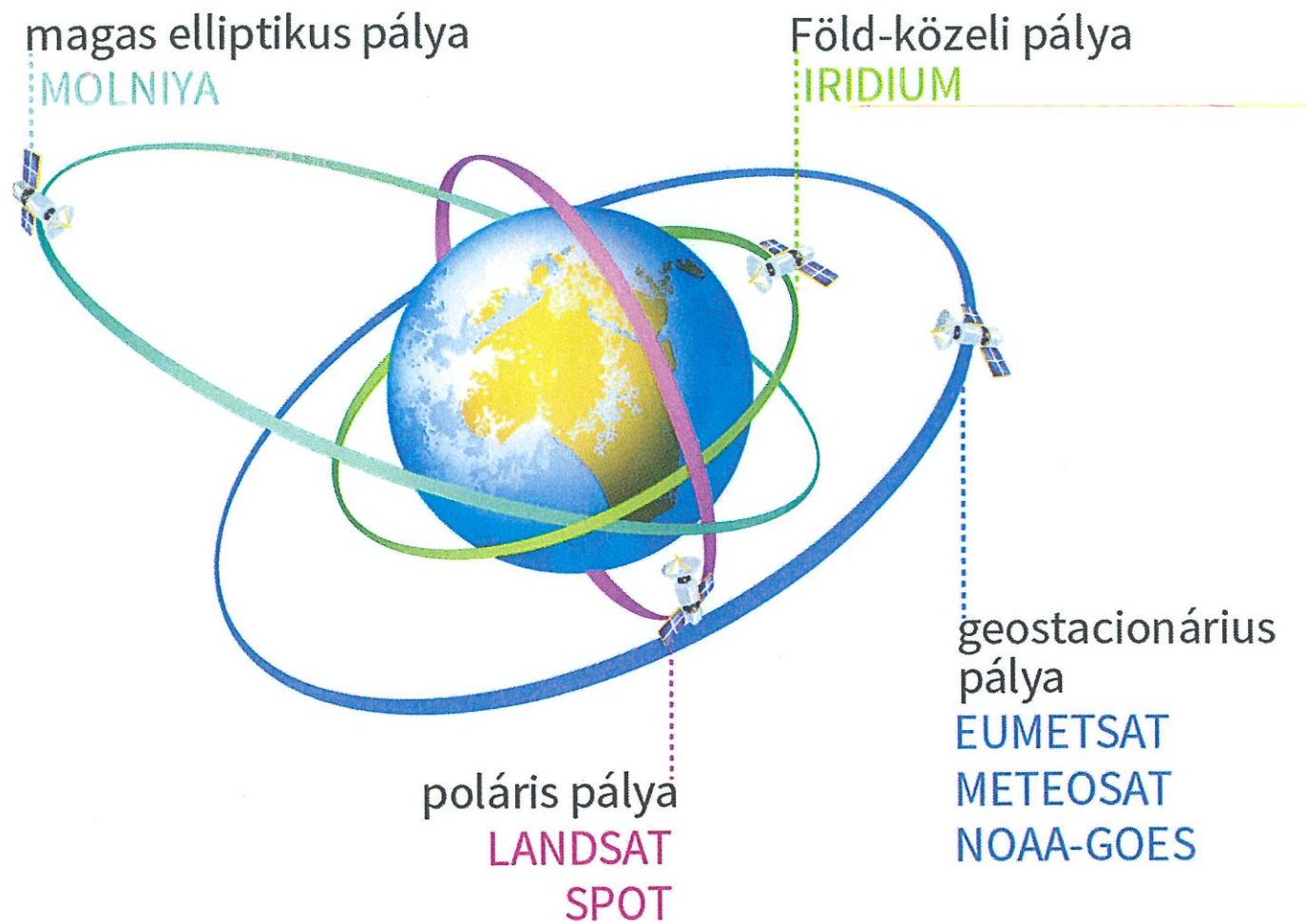

Tételmelléklet:

1./a.

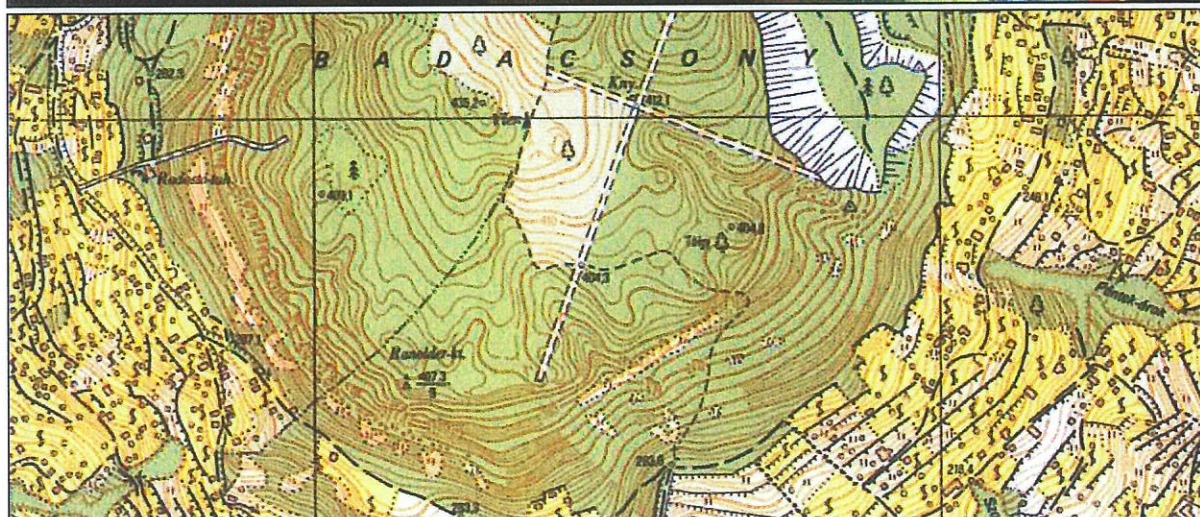
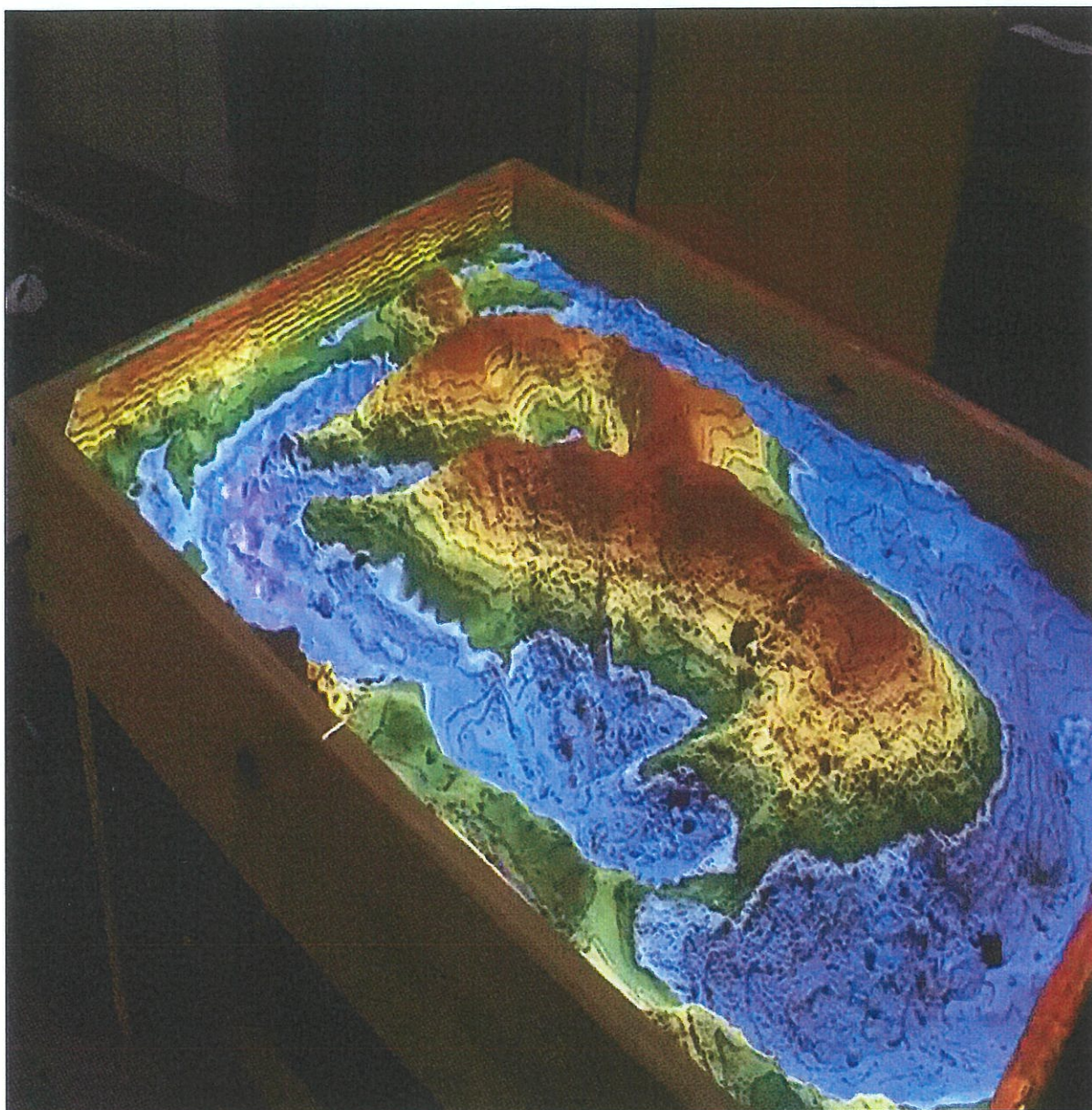

Tételmelléklet:

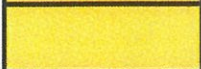
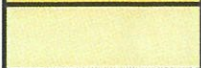
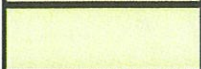
1./a.

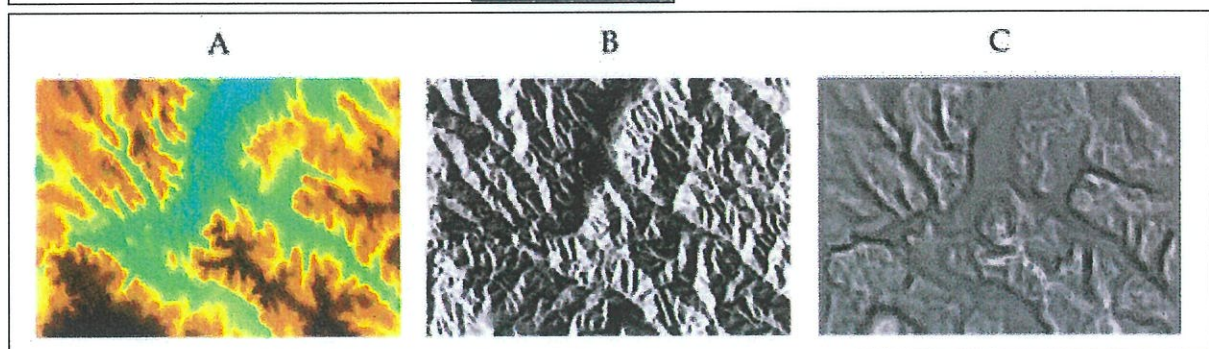

Tételmelléklet: 1/a.

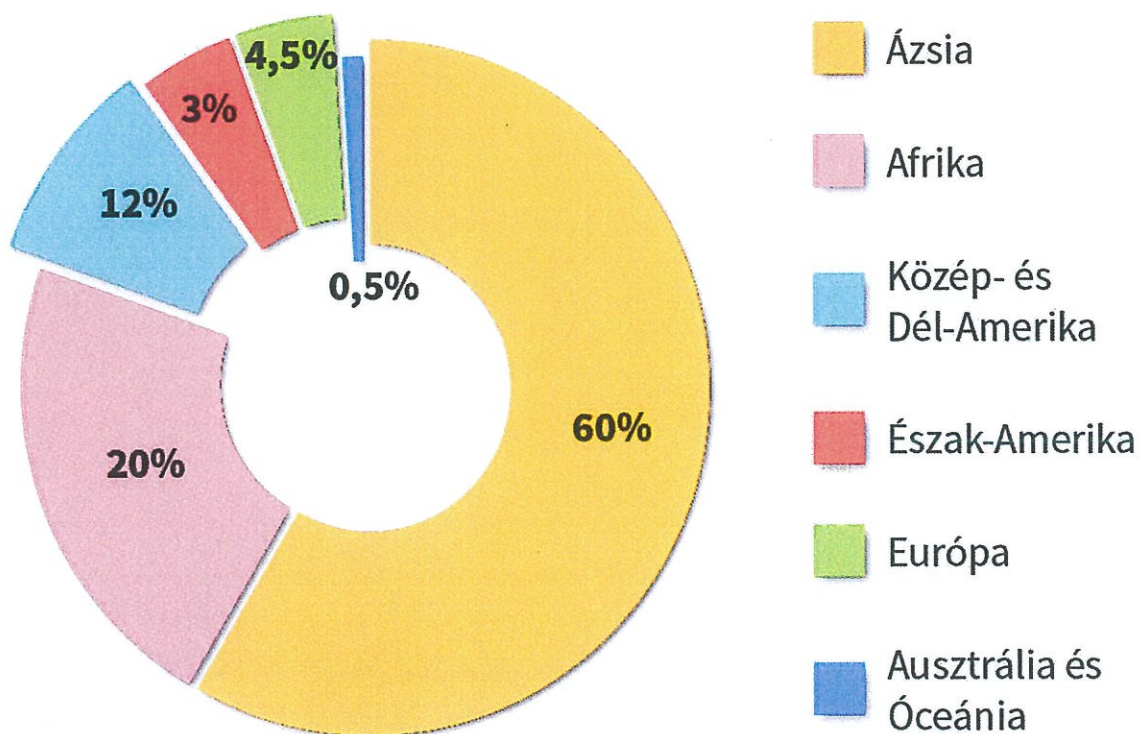
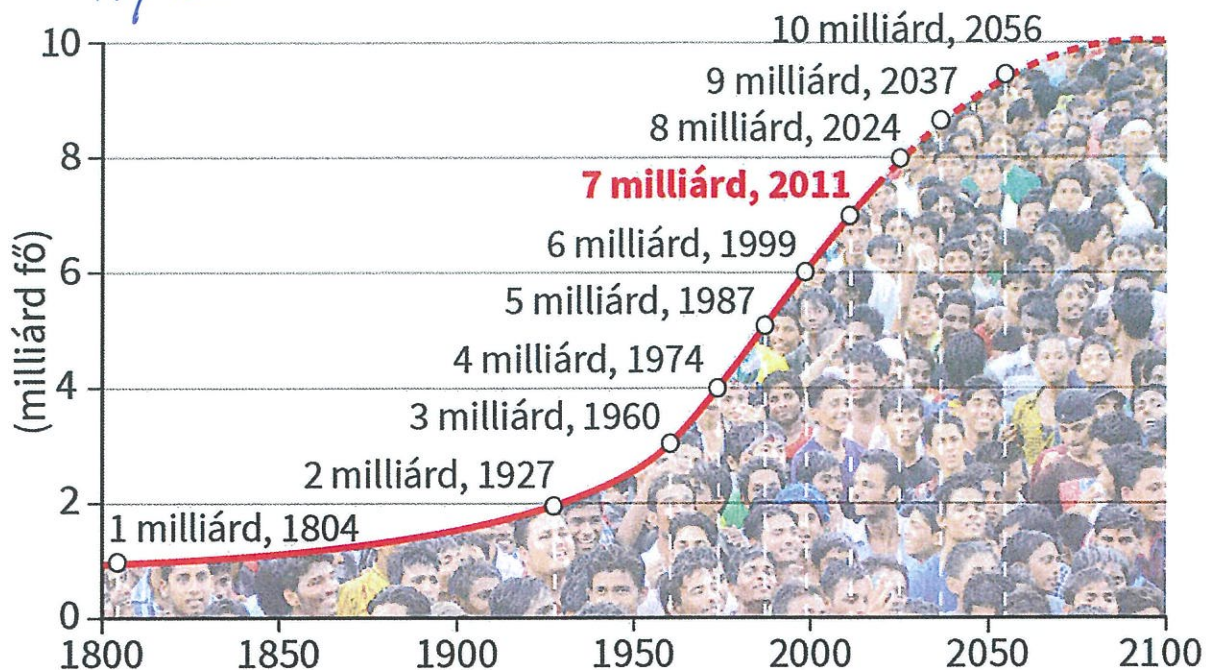
Tételmelléklet: 1/a.

5000 felett	
3000 - 5000	
1500 - 3000	
1000 - 1500	
500 - 1000	
200 - 500	
100 - 200	
0 - 100	
0 - 200	
200 - 2000	
2000 - 4000	
4000 - 6000	
6000 alatt	

Tételmelléklet:

1./B.

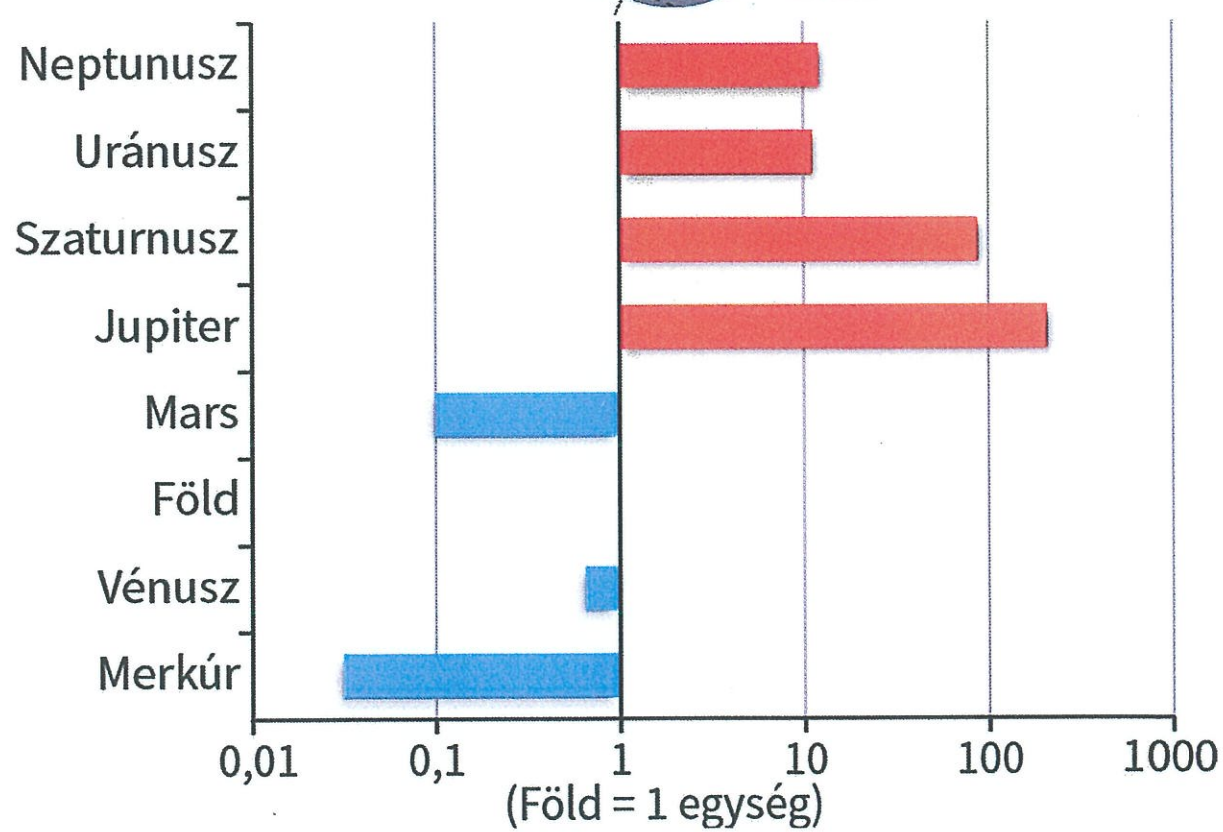
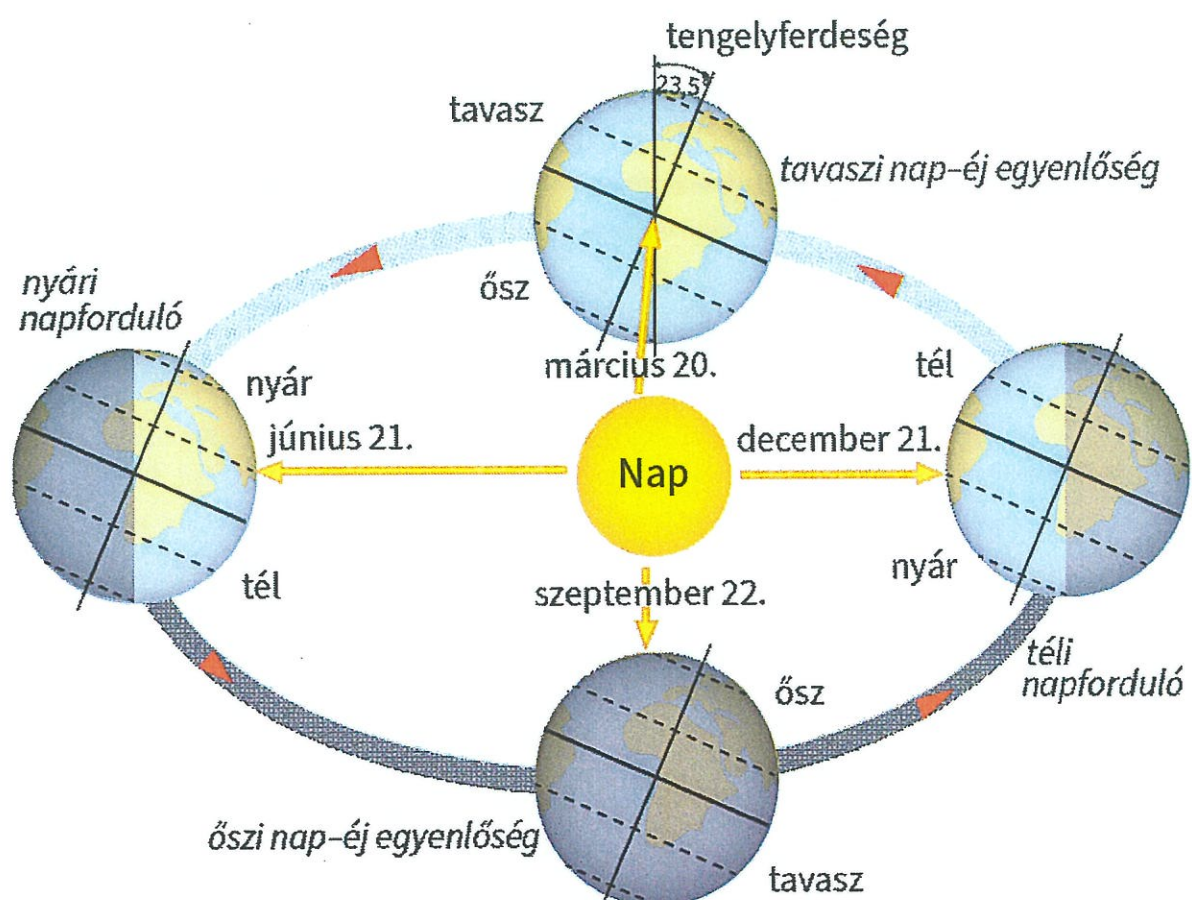
Újszülöttek aránya 2017

Tételmelléklet:

1./B.

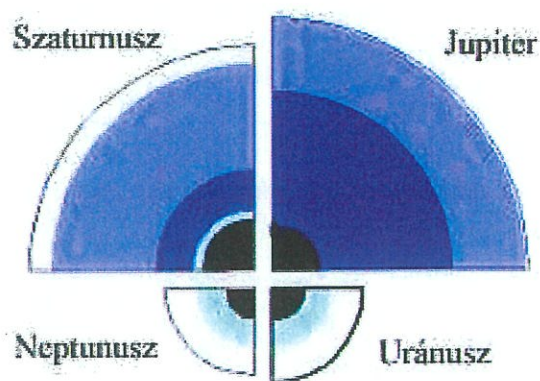
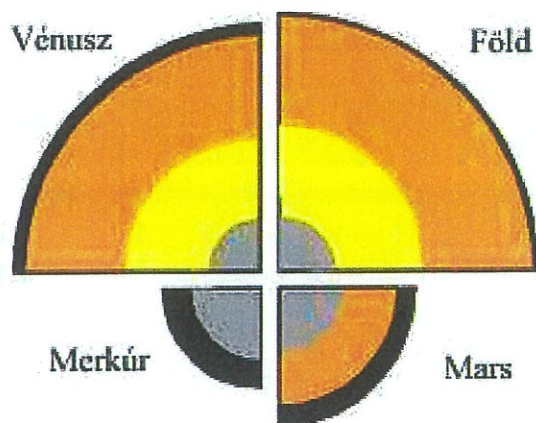

Tételmelléklet: 2/a.

Tételmelléklet:

2/a.

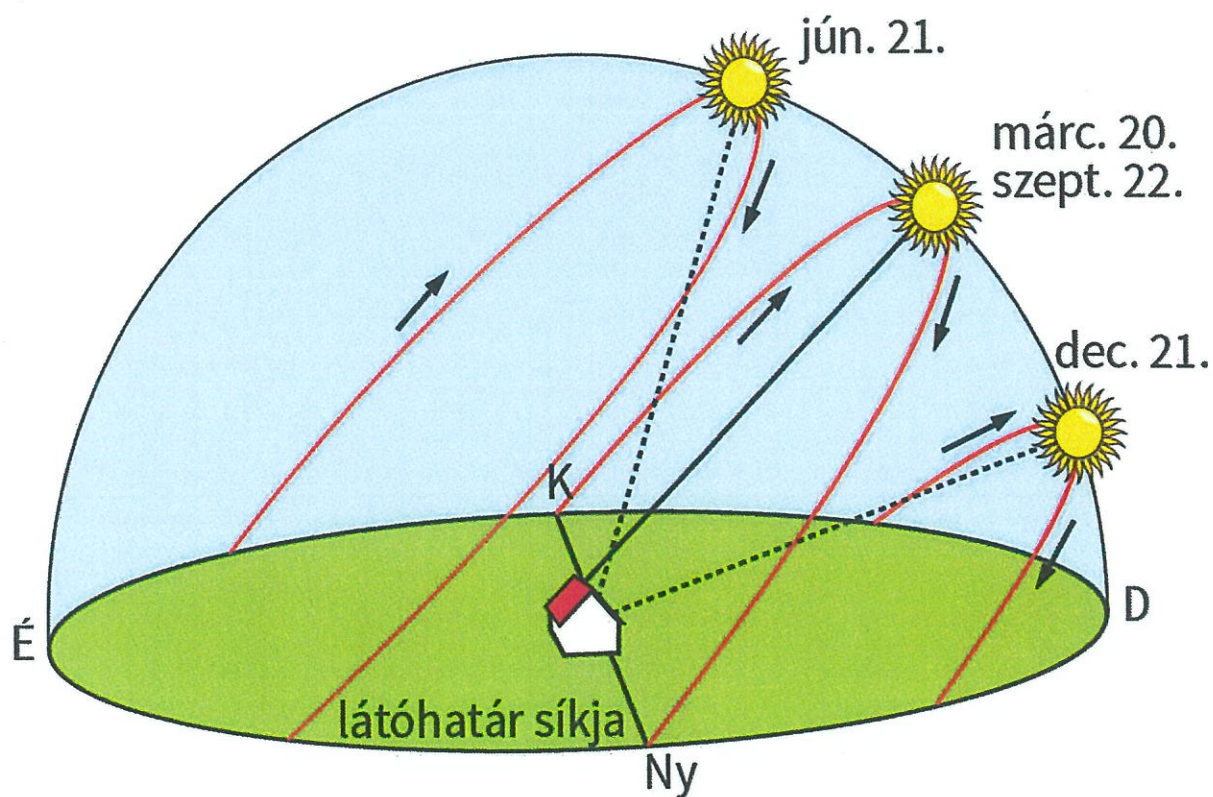
● A Föld méretarányosan

szilárd, fémcs mag szilikátos köpeny
 folyékony, fémcs mag szilikátos kéreg

Föld típusú bolygók méretarányosan

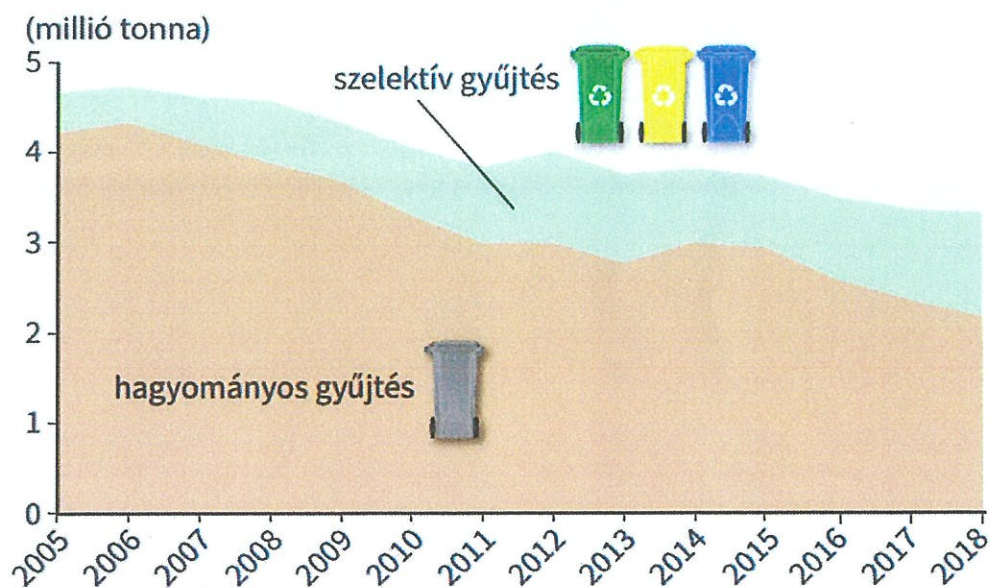
szilikátos mag folyékony hidrogén
 jégmag hidrogéngáz
 folyékony, fémcs hidrogén

Jupiter típusú bolygók méretarányosan

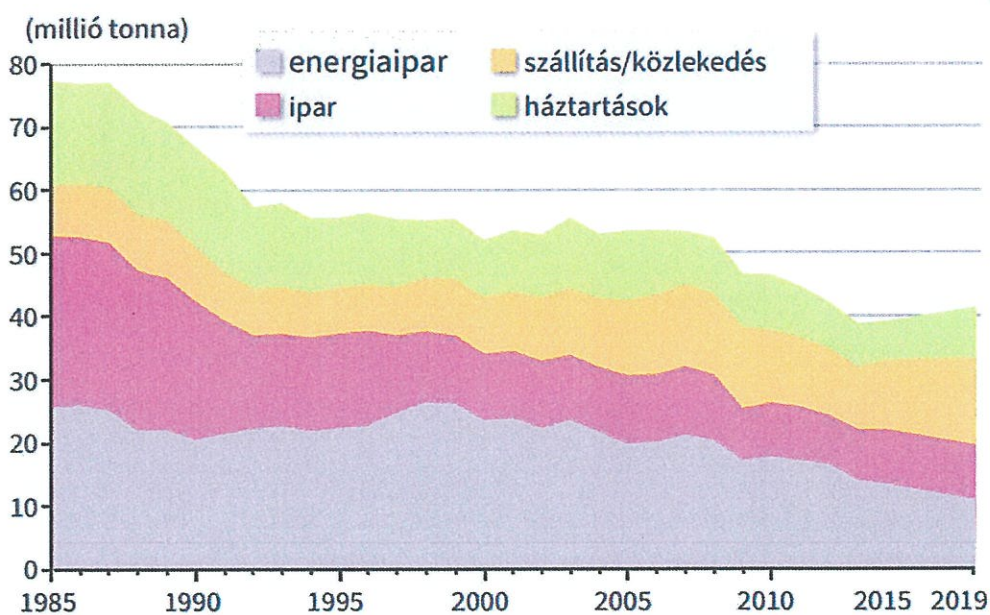

Tételmelléklet:

2/13

7.4. A települési hulladékok megoszlása a gyűjtés módja szerint

7.3. A légszennyező anyagok és üvegházhatású gázok kibocsátása Magyarországon

2./B

“Az üzlet területén KÍVÜL az orrot és szájat eltakaró maszk használata KÖTELEZŐ!”

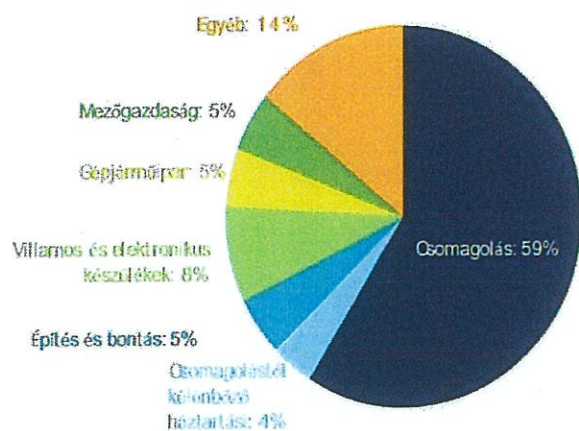
Tételmelléklet: 2./6.

Műanyagból készült háztartási eszköz	A tárgyat szerinted milyen természetes anyagból lehetne elkészíteni?	Az általad javasolt természetes alapanyagból készült tárgyat vagy a műanyagból készültet használnád szívesebben és miért?	
Babafésűk			
Szilikongumi iPhone-tartó			
Ételtartó doboz			
Polisztirol műanyag pohár			
Szénszálerősítésű Snowboard			

1/B

Tételmelléklet:

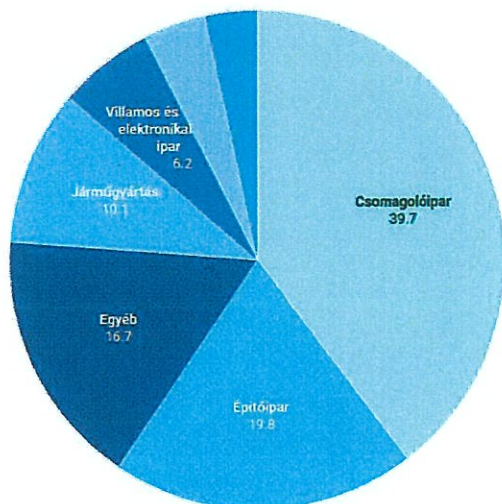
MŰANYAGHULLADÉK-KELETKEZÉS AZ EU-BAN - 2015

Forrás: Eunomia (2017)

A műanyagok számos gazdasági ágazatban nélkülözhetetlenek

Csomagolóipar Építőipar Egyéb Járműgyártás Villamos és elektronikai ipar
Fogyasztási/háztartási cikkek, sportszerek Mezőgazdaság

2./B.

Tételmelléklet:

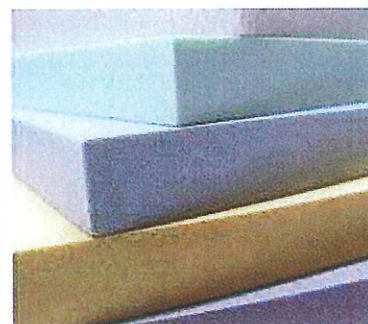
Polietilén tárolóedények és a fólia előállítása

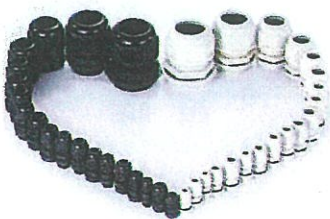

PVC idomok és padlóburkolat

Poliuretán habok és műbőr termékek

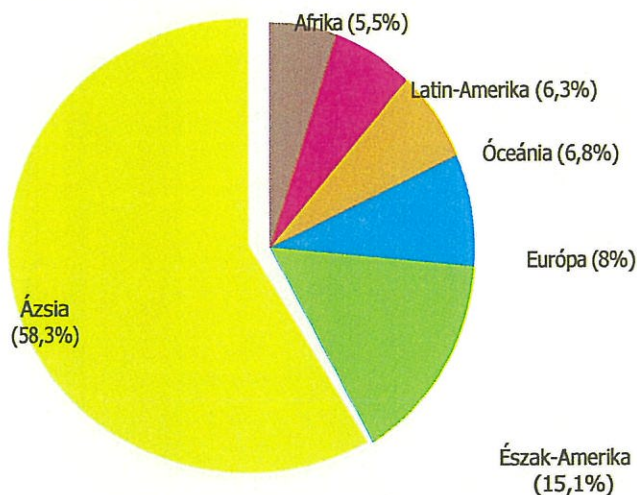
Polipropilén hajókötél és cumisüveg		
Nejlonharisnya és poliamid kábelcsatlakozó idomok		
Polisztirol habés ételtartó doboz		
Műanyag tárgyak politejsavból, ami valójában komposztálható műanyag		

- a) Mi a különbség az elsődleges és a másodlagos nyersanyagok között (2.1.)?
 b) Mi a különbség a megújuló és a nem megújuló nyersanyagok között (2.1.)? Értelmezd az ábrát!

Elemezd az 2.2. ábrát! Magyarázd meg a változások okait!

Tanulmányozd a 2.3. és 2.4. ábrát!

- a) Mi a földrajzi eloszlás magyarázata?
 b) Keres kapcsolatot a földtani szerkezet és az egyes nyersanyagok előfordulása között!

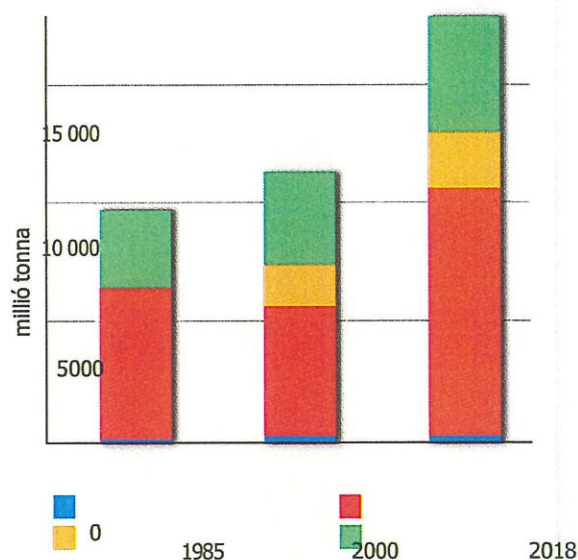

Milyen arányban részesedik a primer szektor az üvegházhatású gázok kibocsátásában? Állapítsd meg a 120. oldal 4.1. ábrája alapján!

- a) Hogyan változott az egyes országcsoportok részesedése a kitermelt nyersanyagokból? Állapítsd meg a 2.5. ábra alapján!

- b) Keres magyarázatot az okokra!

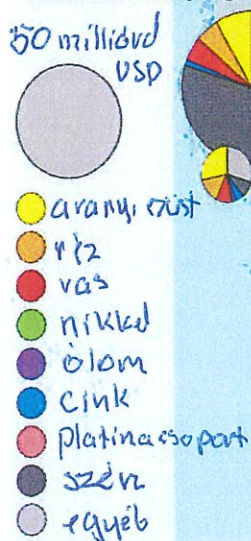
Milyen következménye van a termelés és a fogyasztás térbeli eloszlására a nyersanyag árának emelkedése?

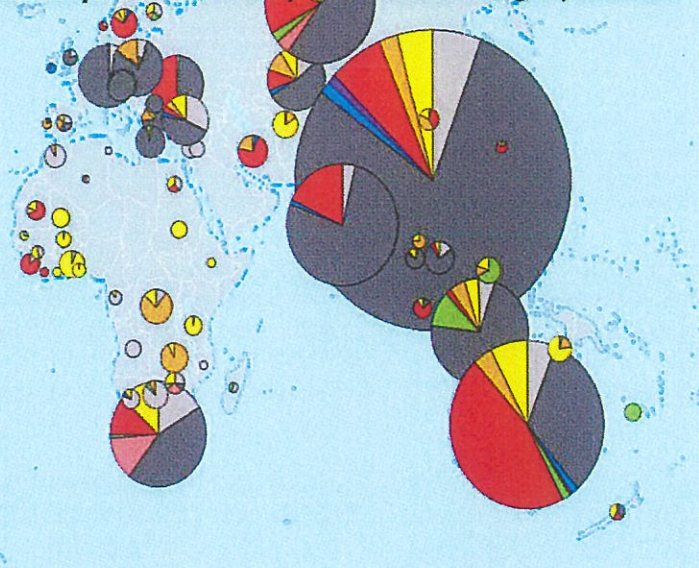
legszegényebb országok
feltörekvő országok

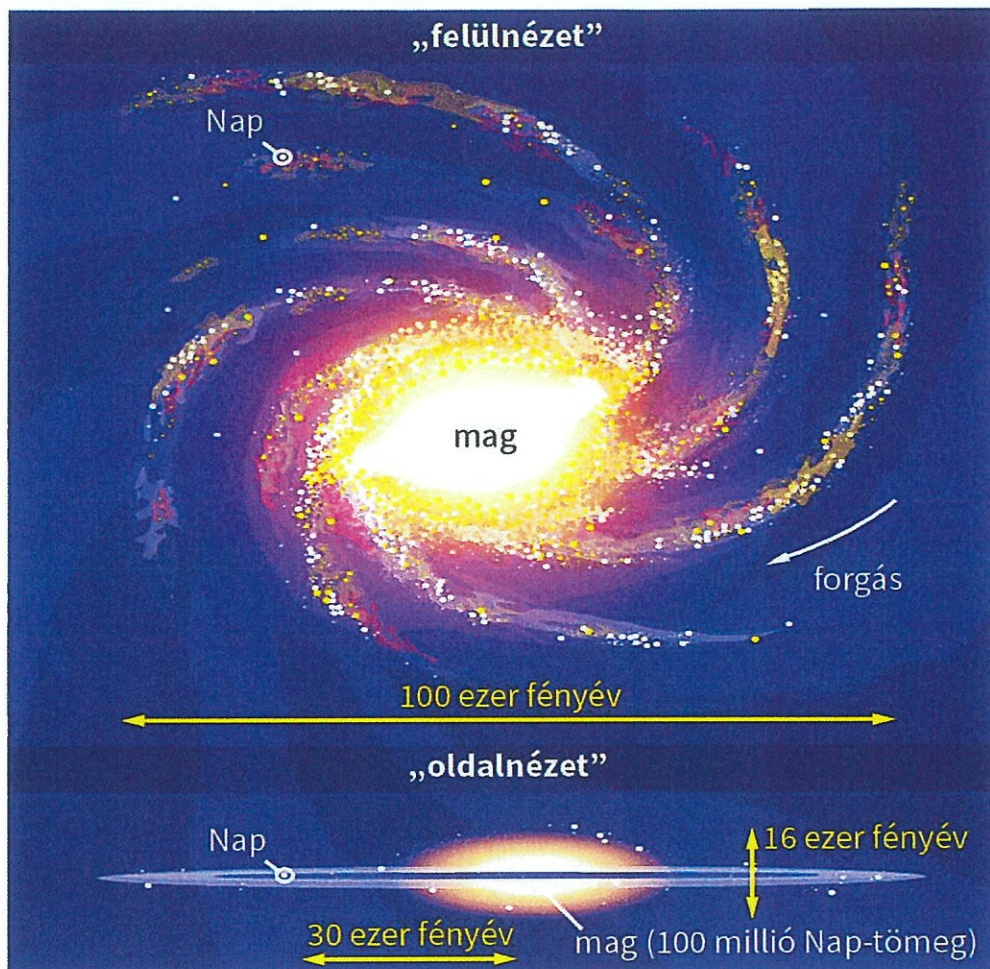
fejlődő országok
fejlett országok

2.3. A kontinensek részesedése a világon kitermelt bányászati termékek mennyiségéből (2018)

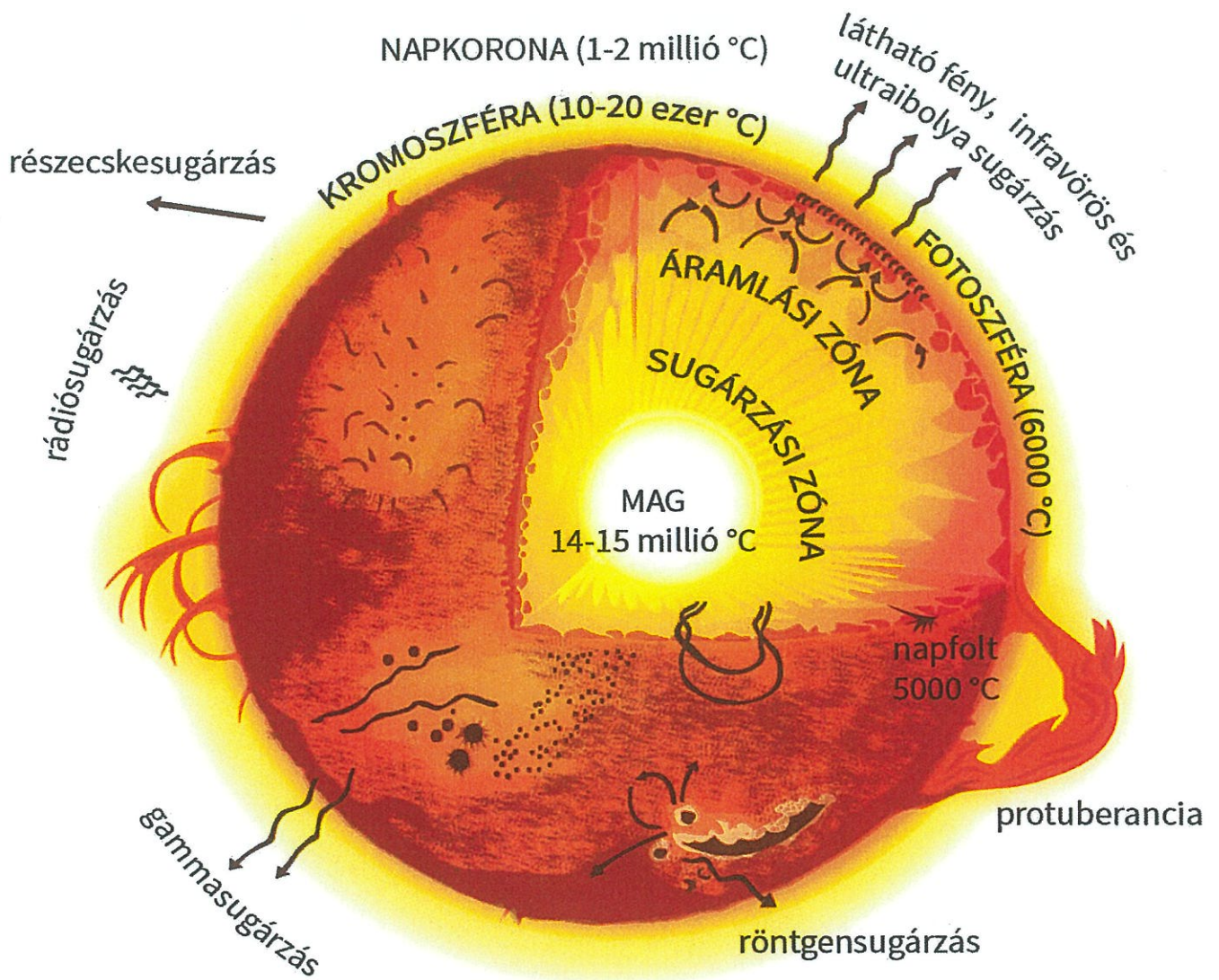
2.5. A bányászat változása országcsoportonként

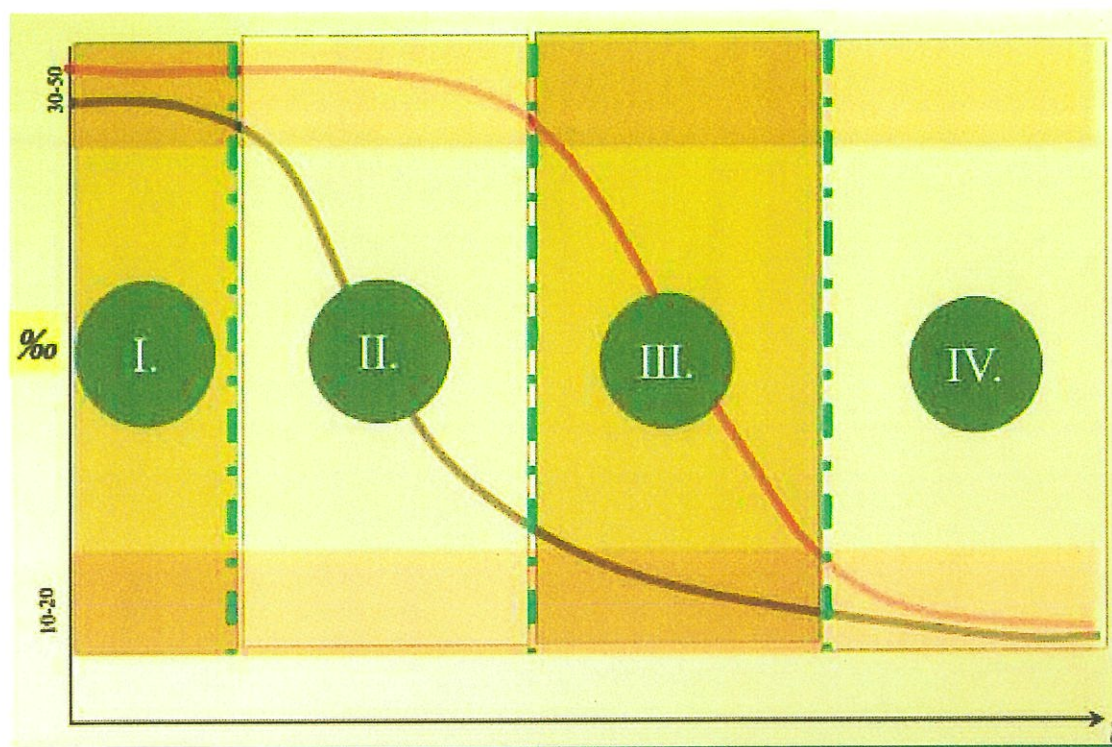

Tétele melléklet:

3./a.

Tételmelléklet: 3./B.

A világ népessége kontinensek szerint, 1950–2100
(forrás: ENSZ, World Population Prospects 2019)

Milliárd fő
12

10

8

6

4

2

0

1950

1960

1970

1980

1990

2000

2010

2020

2030

2040

2050

2060

2070

2080

2090

2100

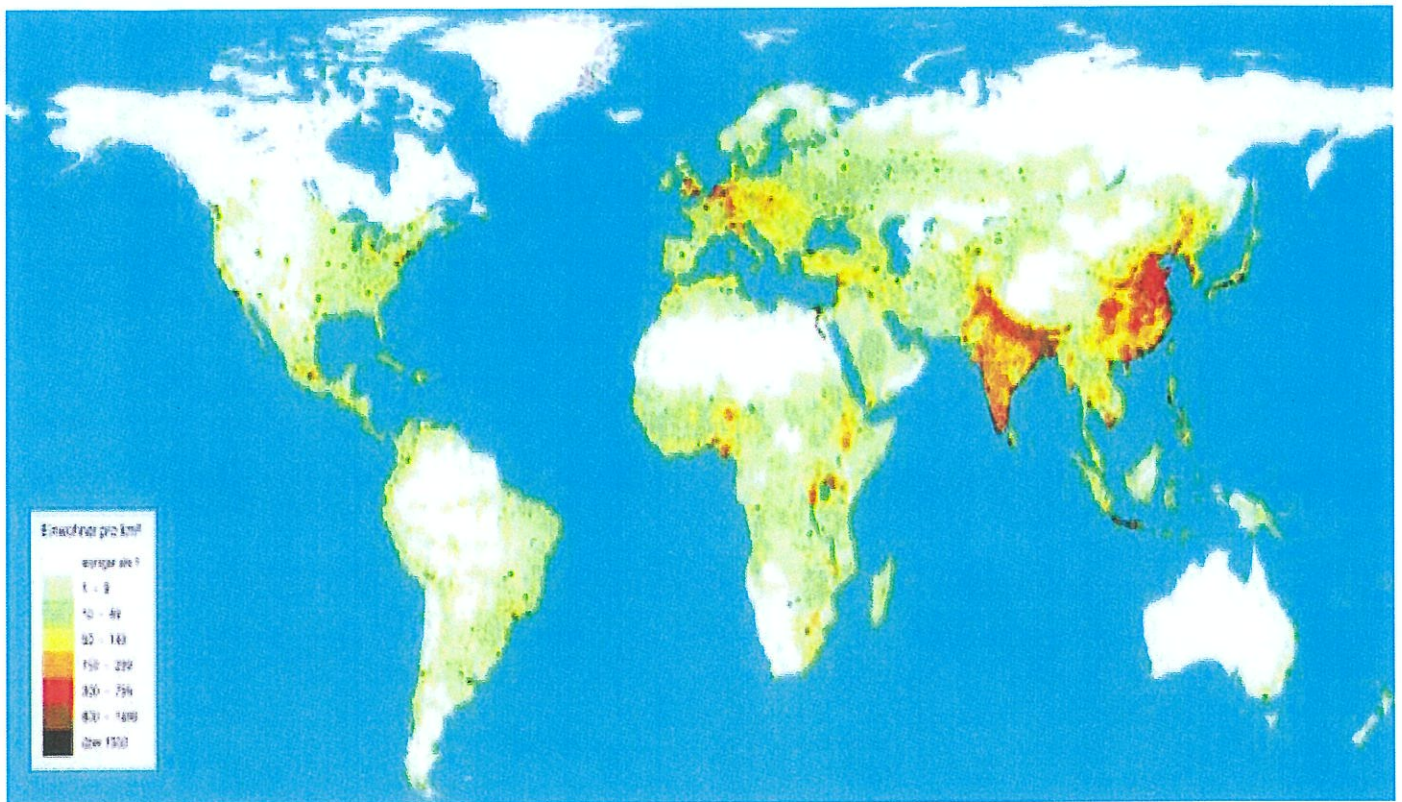

● Afrika ● Ázsia ● Európa ● Latin-Amerika és Karib-szigetek ● Észak-Amerika ● Óceánia

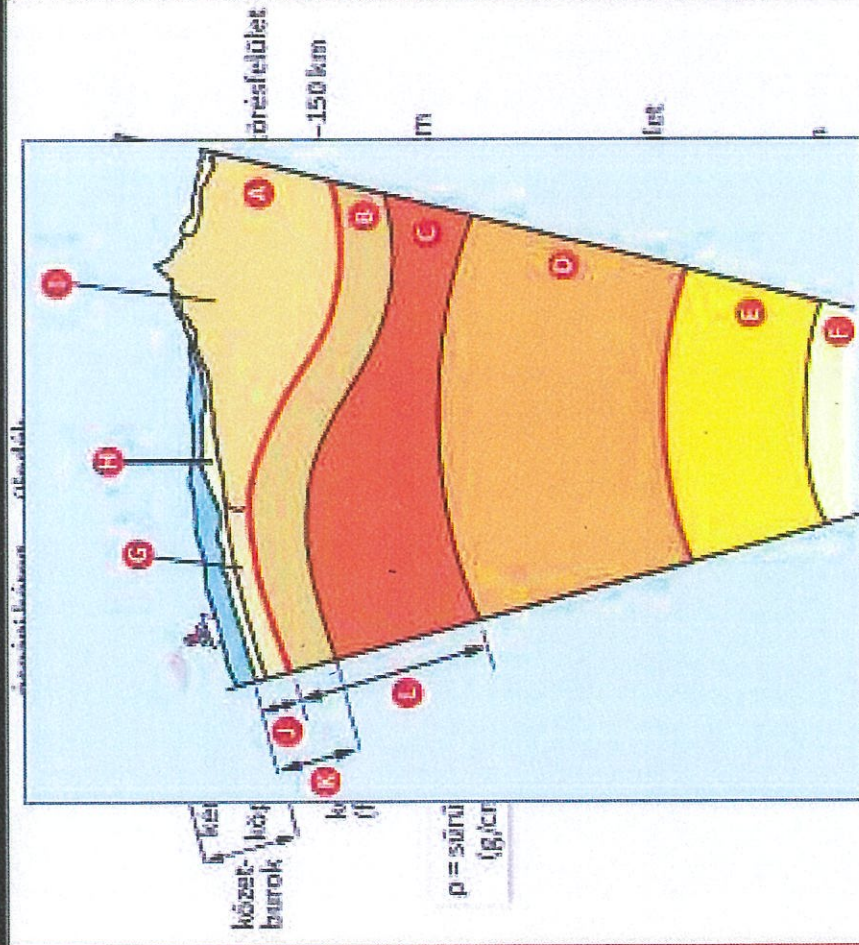
Tételmelléklet:

3/6.

Tételemléklet: f_c/a_c

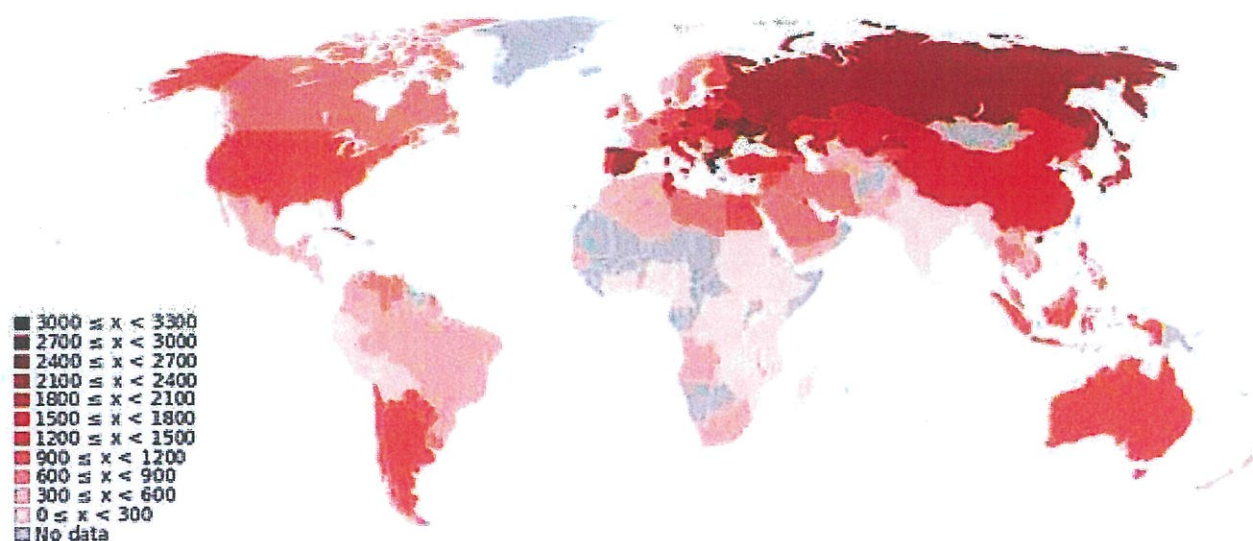
A Föld belső gömbhéjai

Tételmelléklet:

4./6.

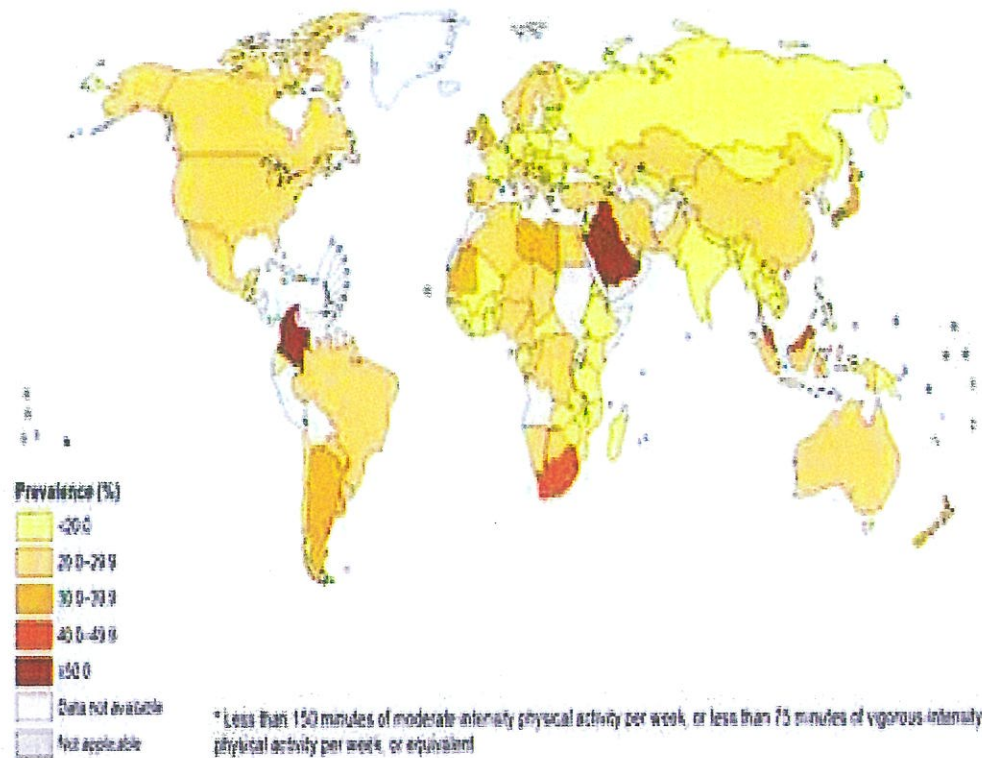
Az egy főre jutó cigarettafogyasztás a világ országaiban, 2012

<http://thomaspmbarnett.com/globlogization/2012>

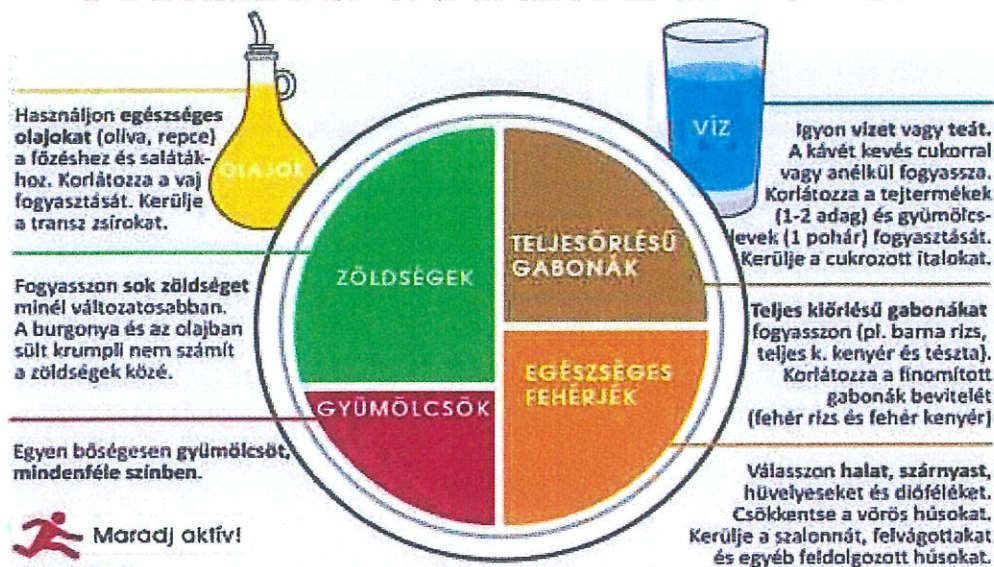
Tételmelléklet:

4/B.

A nem megfelelő fizikai aktivitás prevalenciája a 18 év feletti férfiakban a világon (2010). WHO, Global Health Observatory Map Gallery 2015 www.who.int/gho után.

EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁSI TÁNYÉR

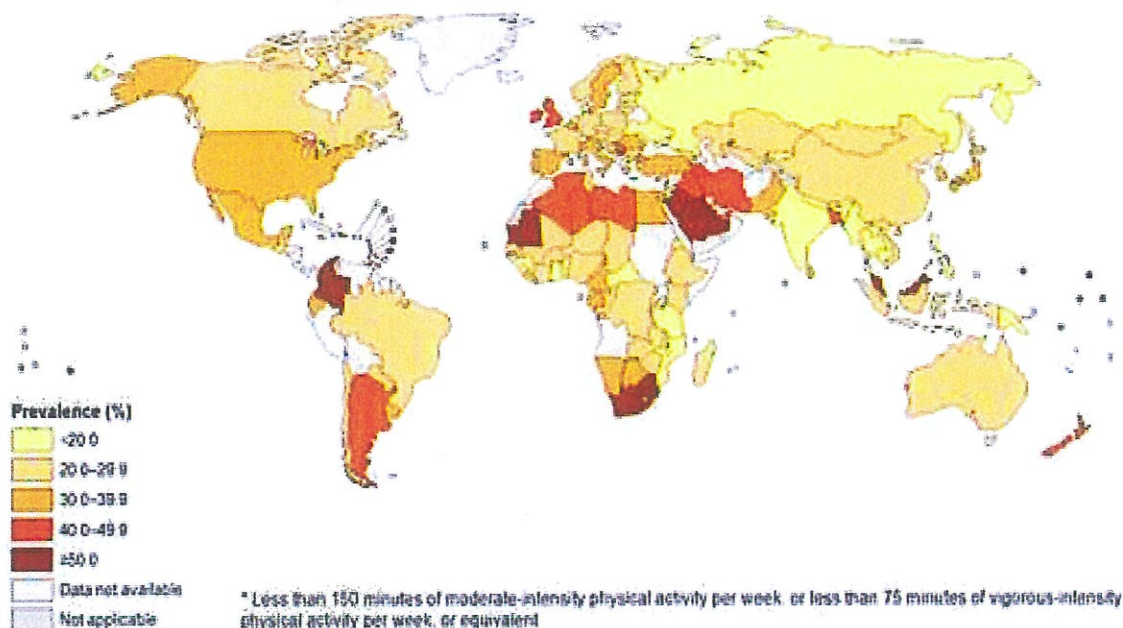

Harvard School of Public Health
The Nutrition Source

Harvard Medical School
Harvard Health Publications

A fizikai inaktivitás alakulása a világ országaiban

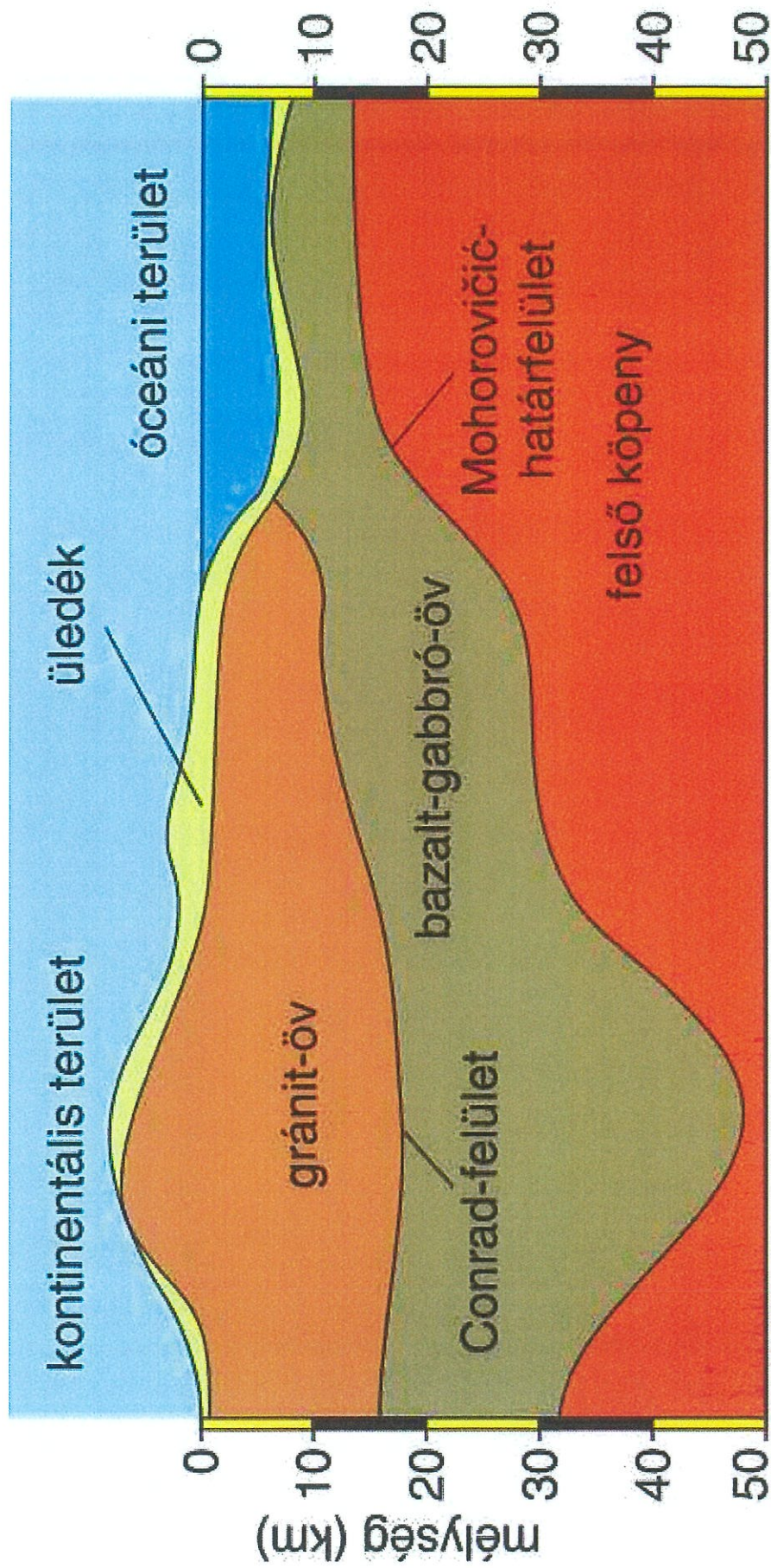
A megfelelő fizikai aktivitási szint a legalább heti 150 perc aerob, közepes intenzitású aktivitás hetente, vagy 75 perces erőteljes fizikai aktivitás, vagy ezekkel egyenértékű fizikai aktivitás.

A nem megfelelő fizikai aktivitás prevalenciája a 18 év feletti nőkben a világon (2010).

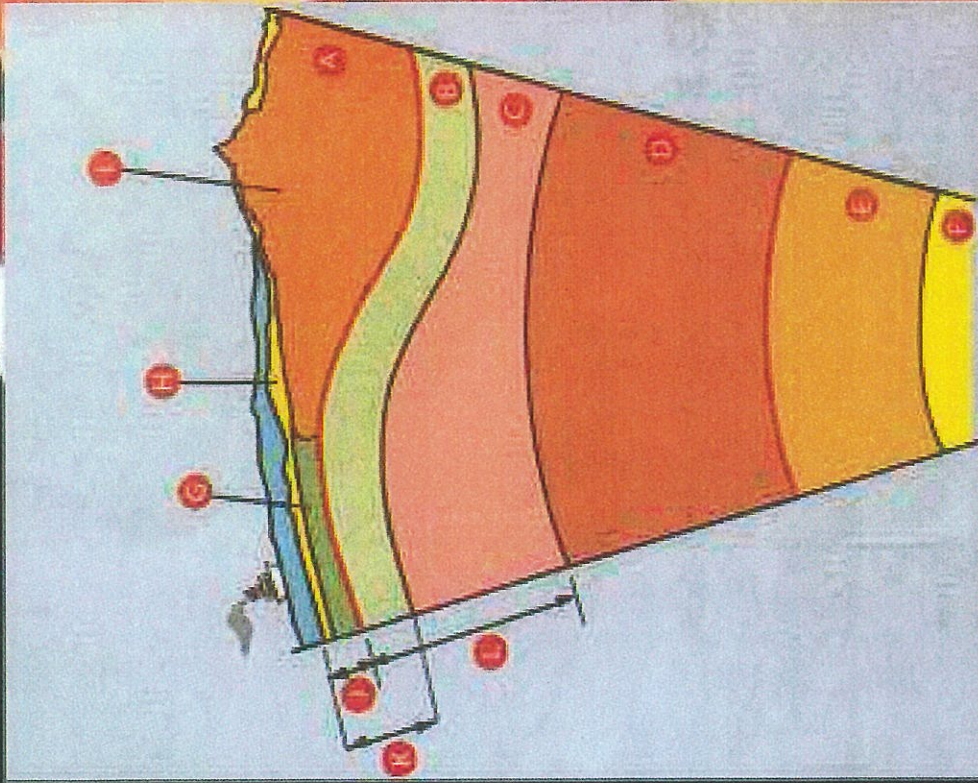
WHO, Global Health Observatory Map Gallery 2015 www.who.int/gho után.

Tétmelléklet: 5.1a.

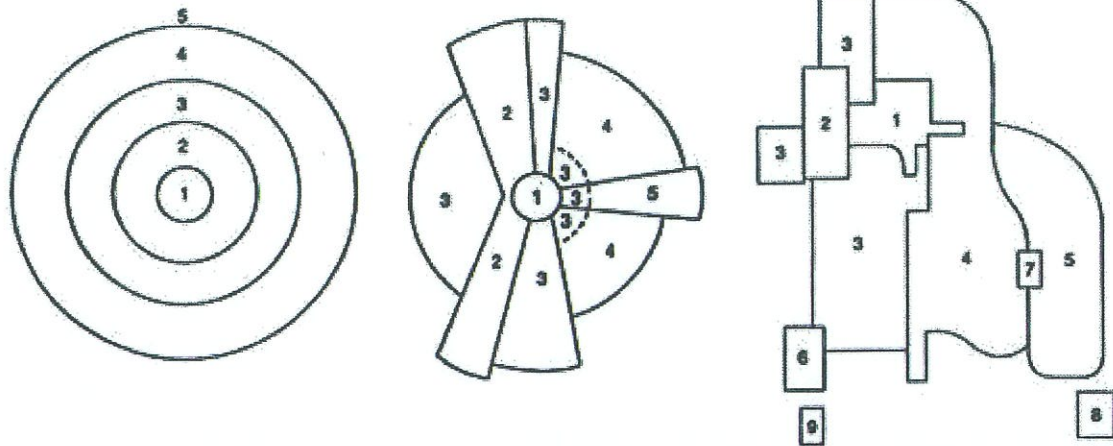

5/a.

Tételemelléklet:

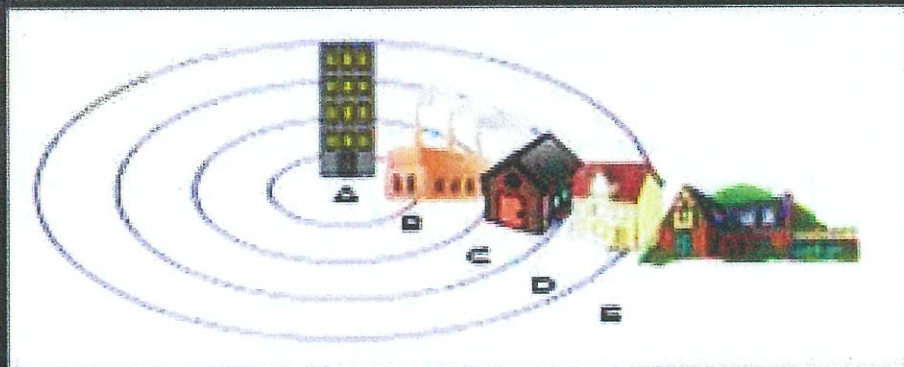

Tételmelléklet: 5./6.

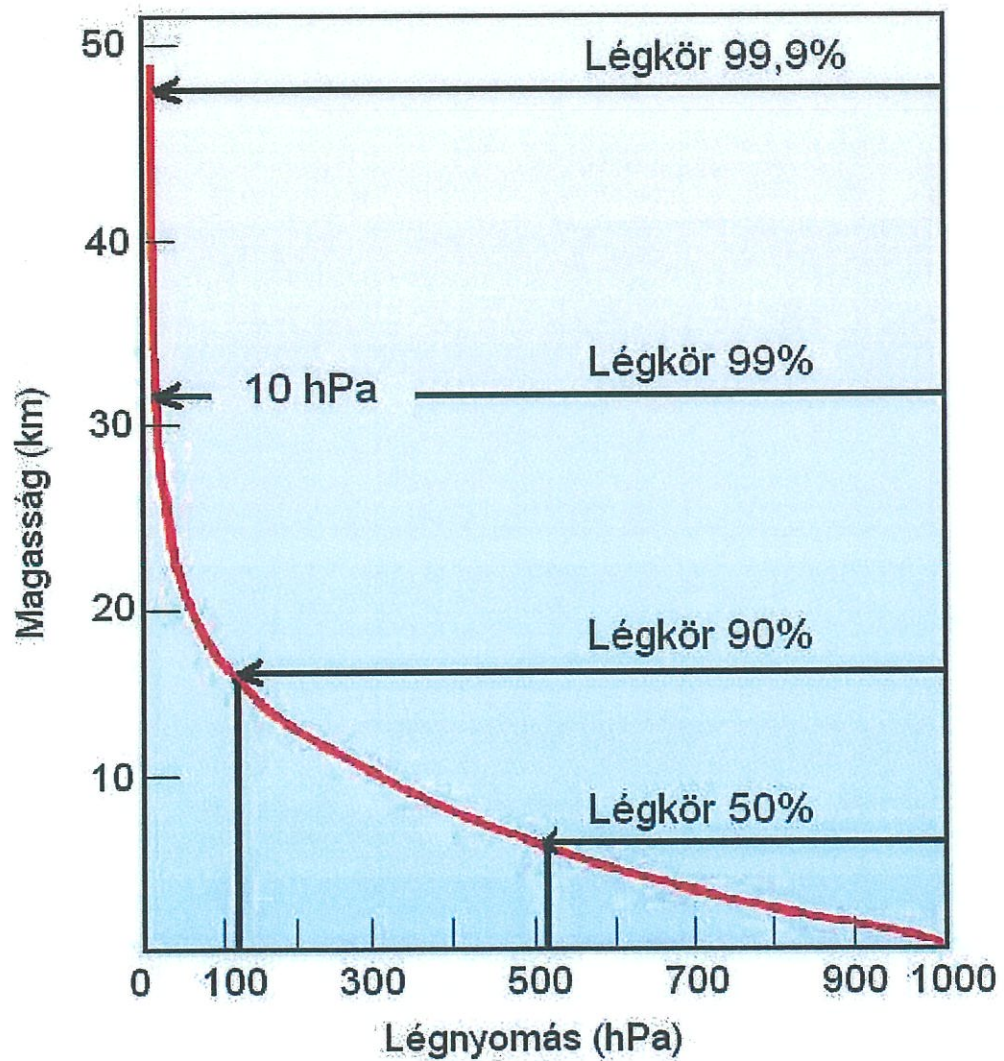
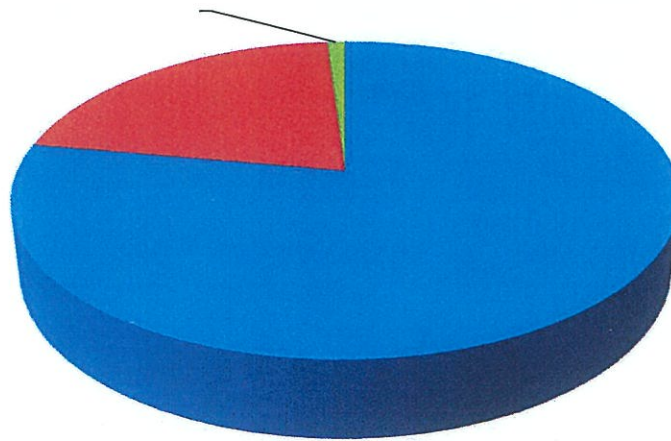
Koncentrikus városmodell

- Központi zóna köré épül
- Gyűrűs rendszert követ
- Ernét Burgess, 1925

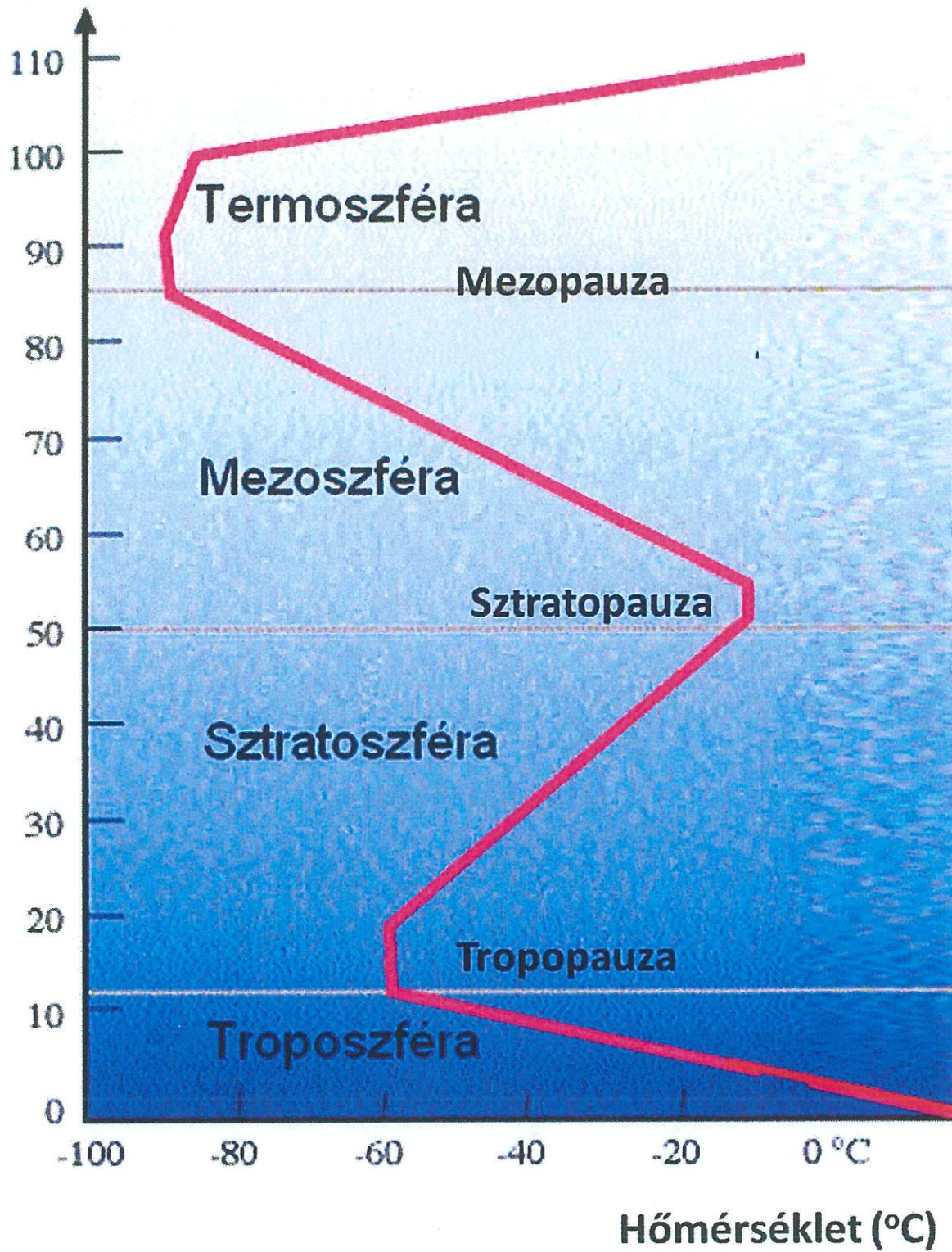
Tételmelléklet: 6.a.

A légkör gázainak százalékos megoszlása.

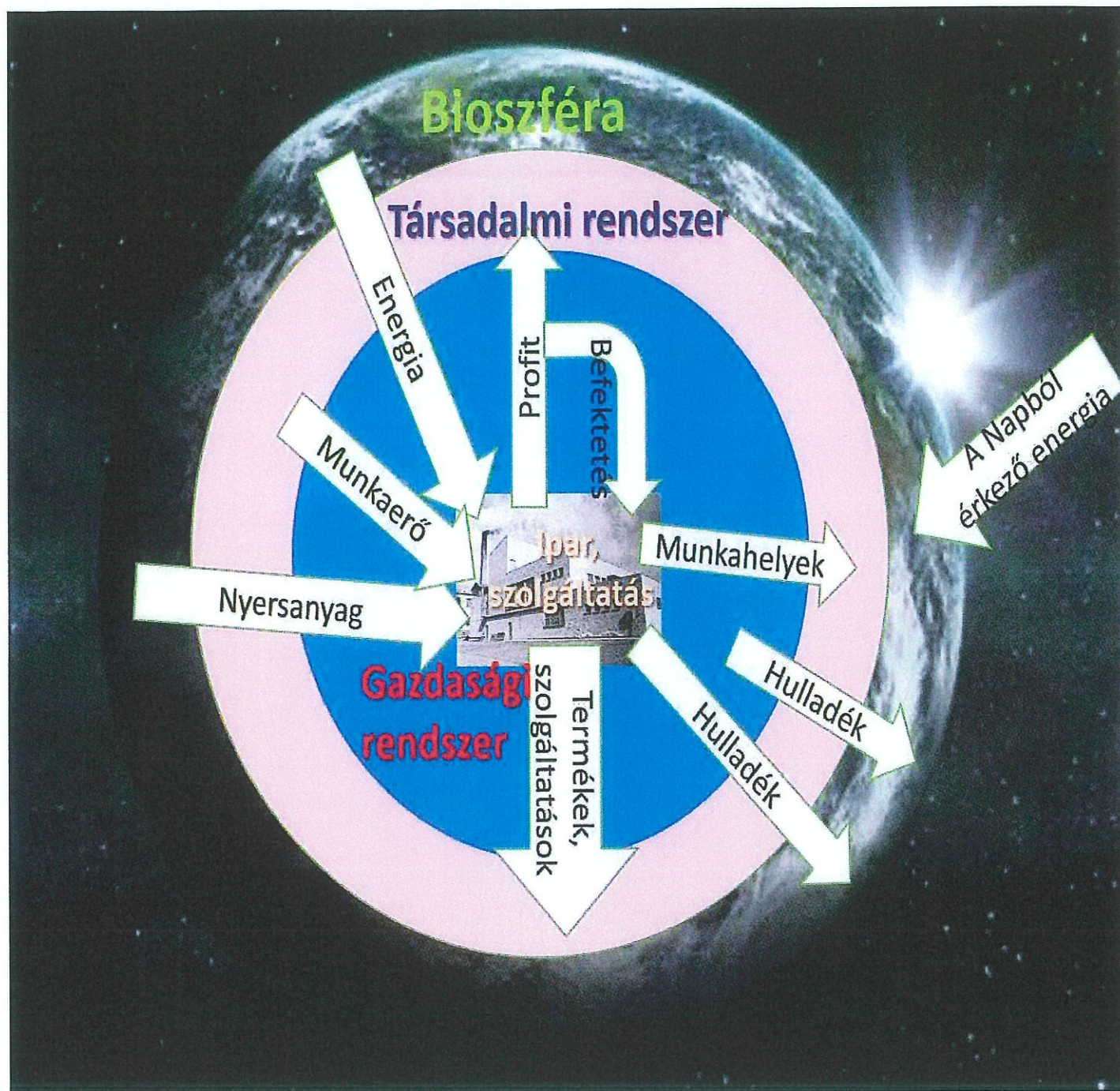

Tételemléklet.
Magasság (km)

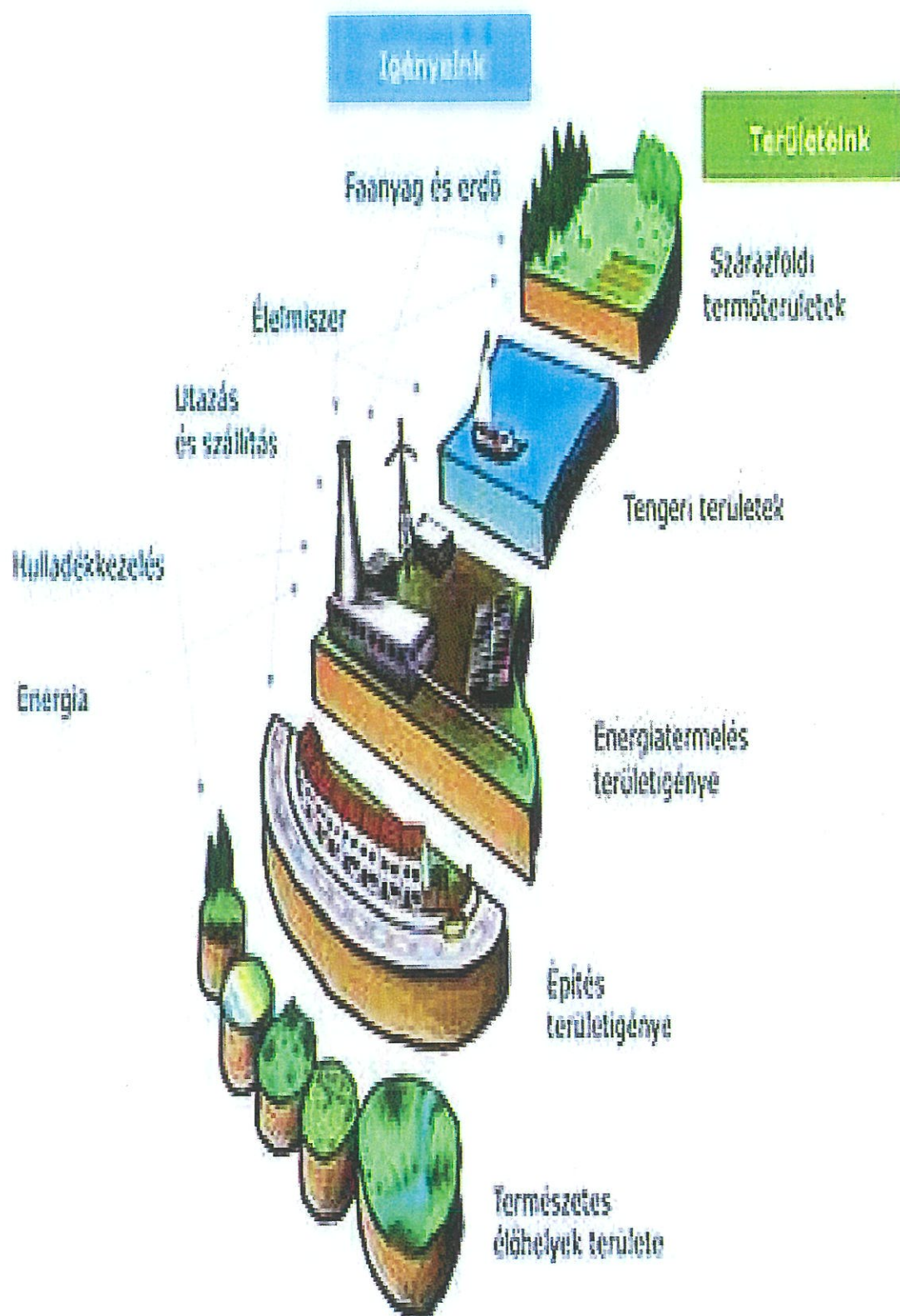
G/a

G./B.

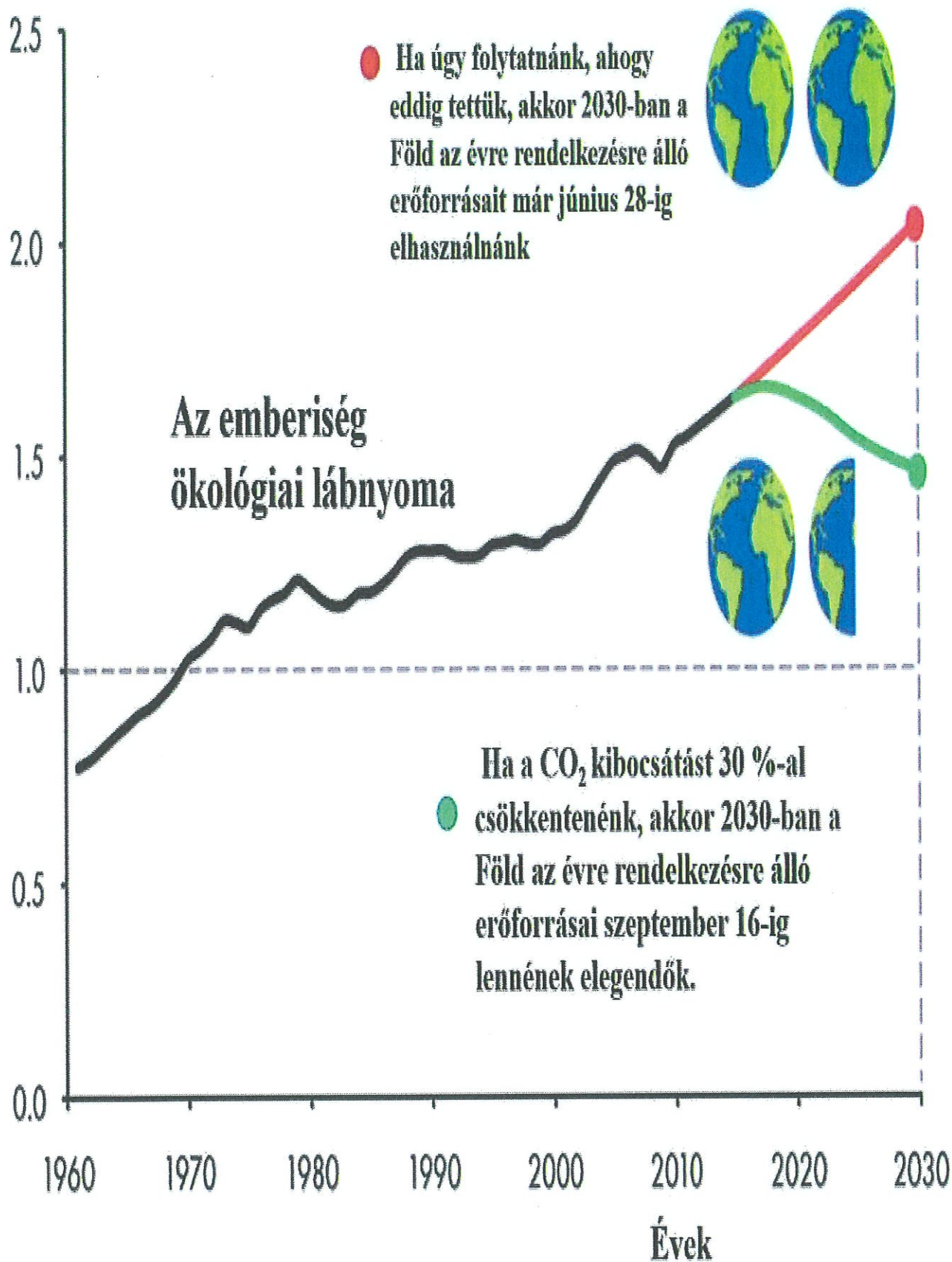

G.B

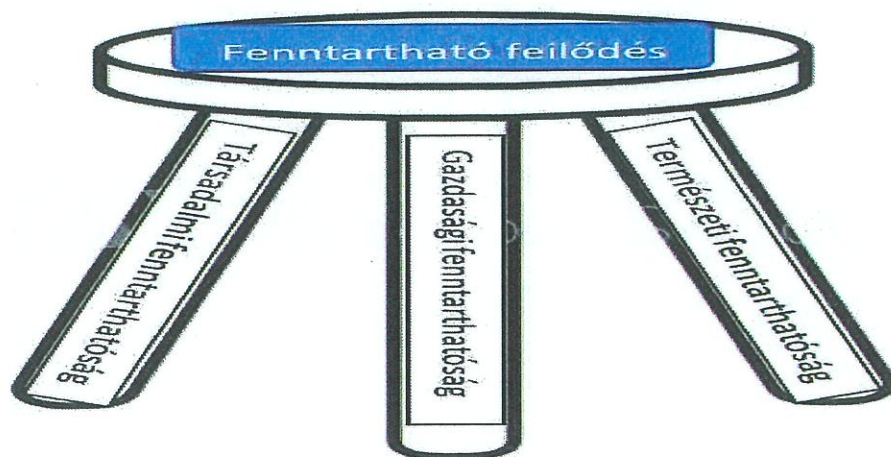
G.B

Hány Földre volna szükségünk

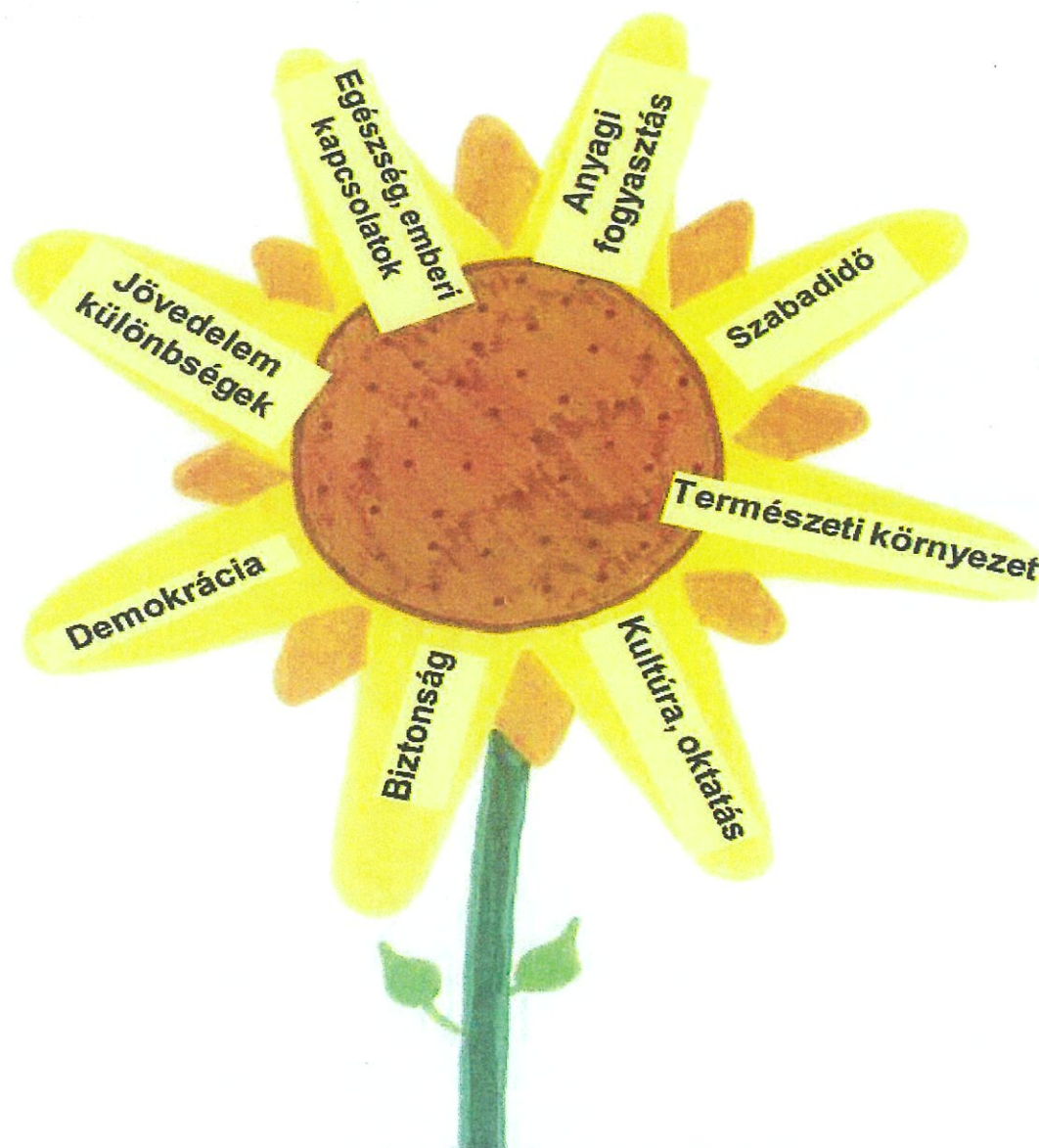

Tételmelléklet:

G.B

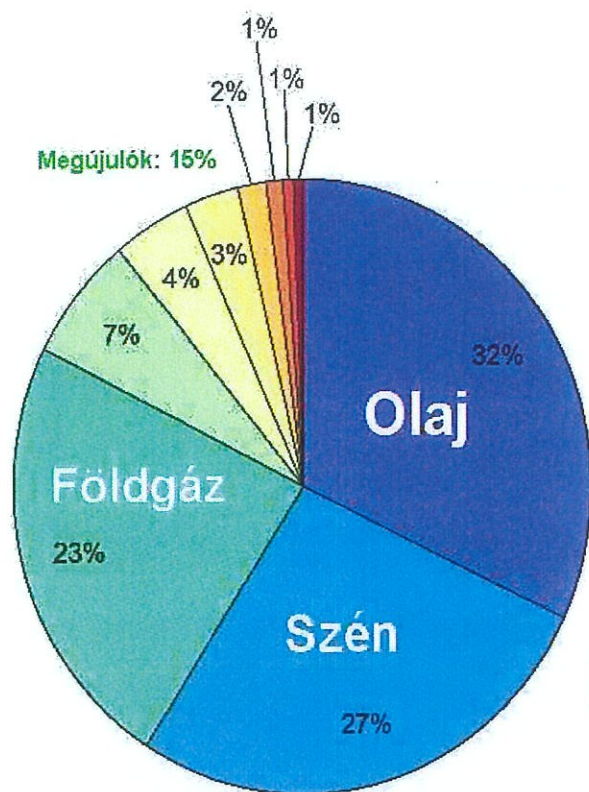
FENNTARTHATÓ
FEJLŐDÉSI
CÉLOK

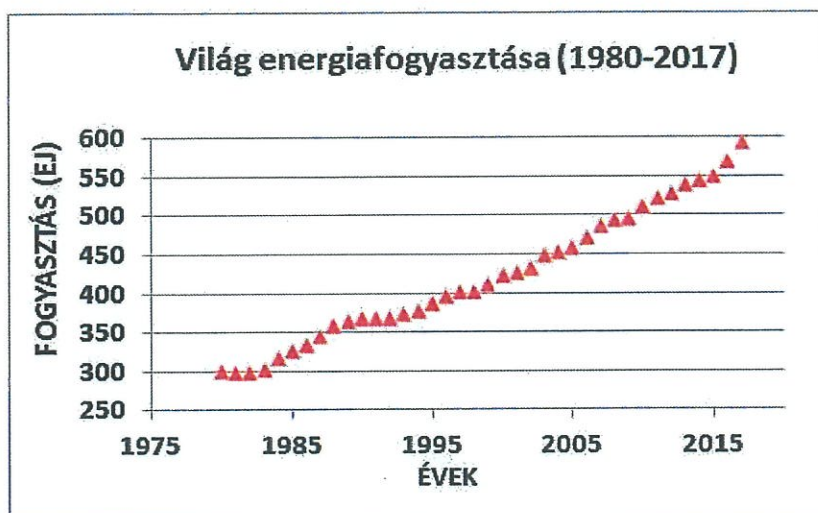
A jól-lét napraforgója

Forrás: MIT,

Rajz: Kocsis Imola Mária

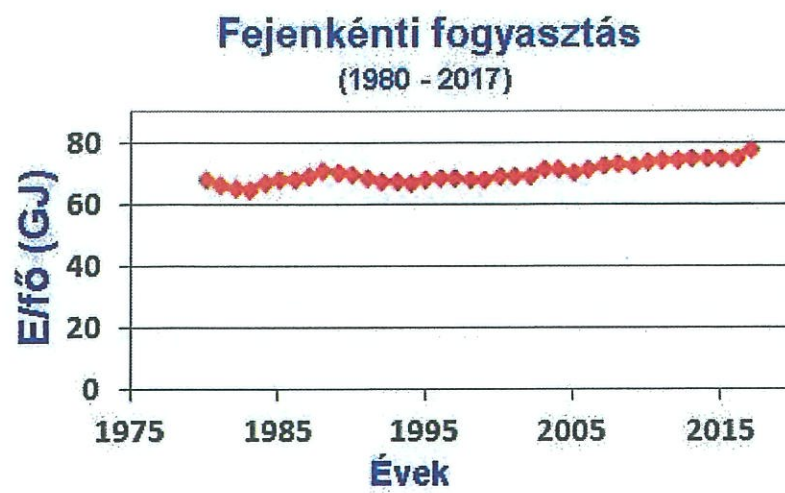

2016

Tételmelléklet:

6./B

Tételmelléklet:

G.B.

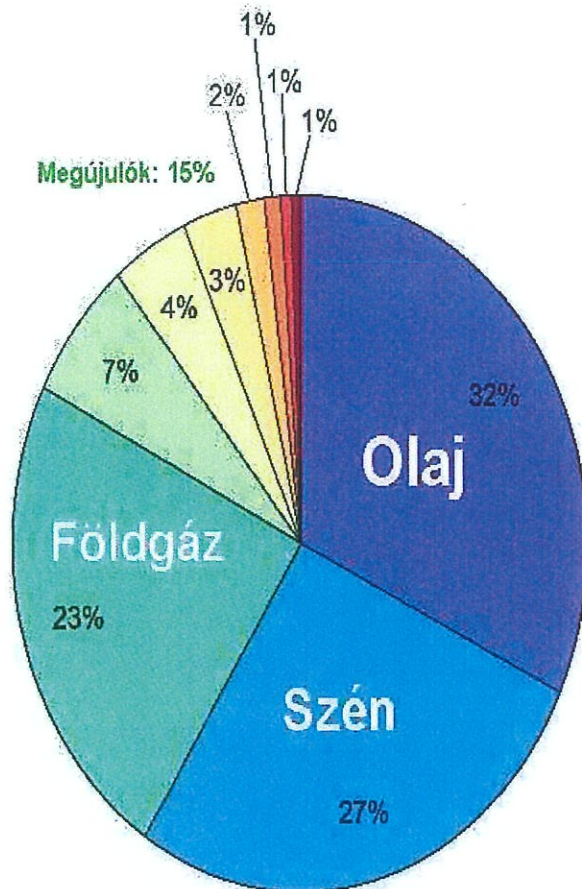
Tételmelléklet:

G./B.

G.B

Tételmelléklet:

A világ energiafogyasztása

források szerint

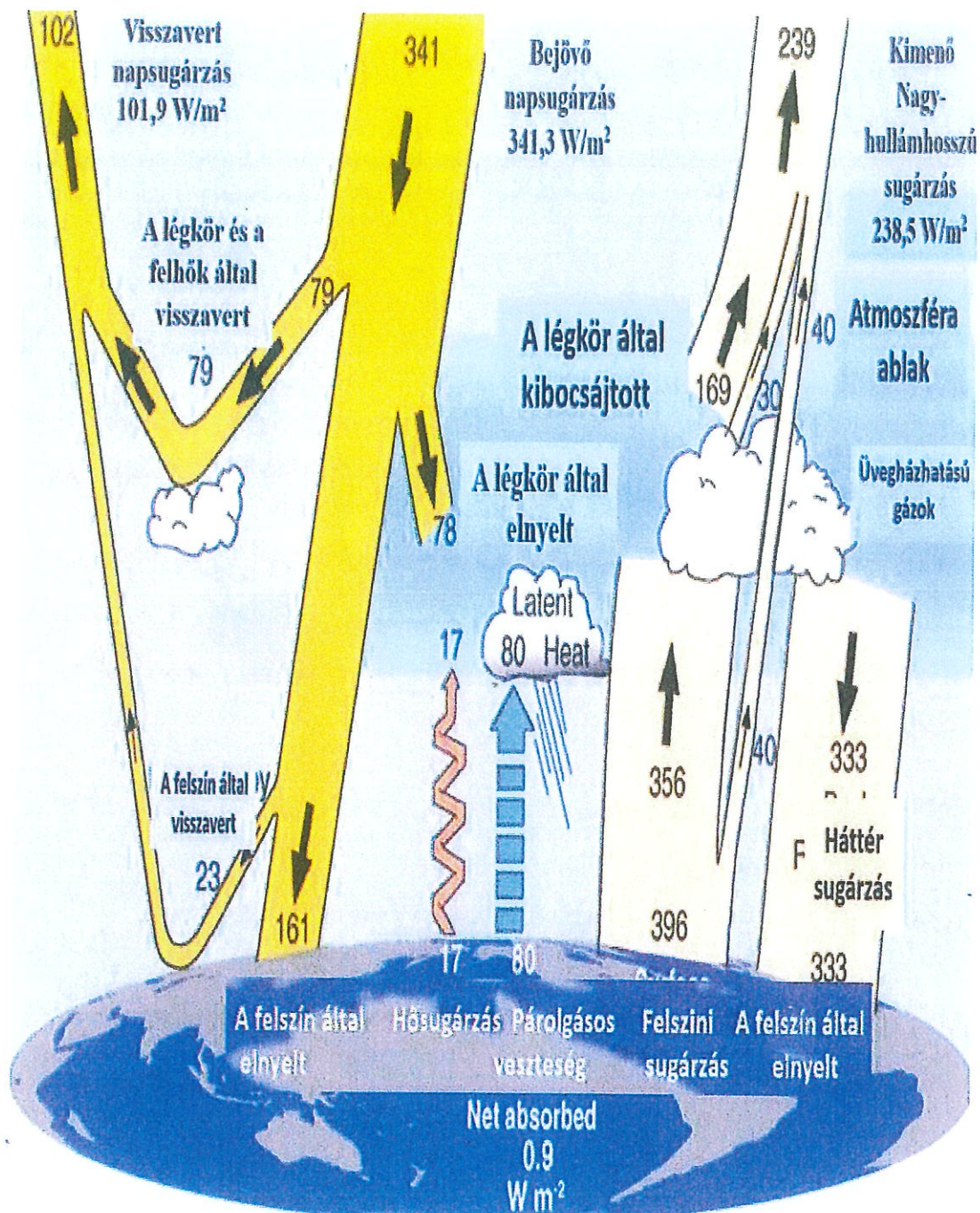
Forrás: U.S. Energy Information Administration

2016

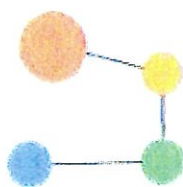
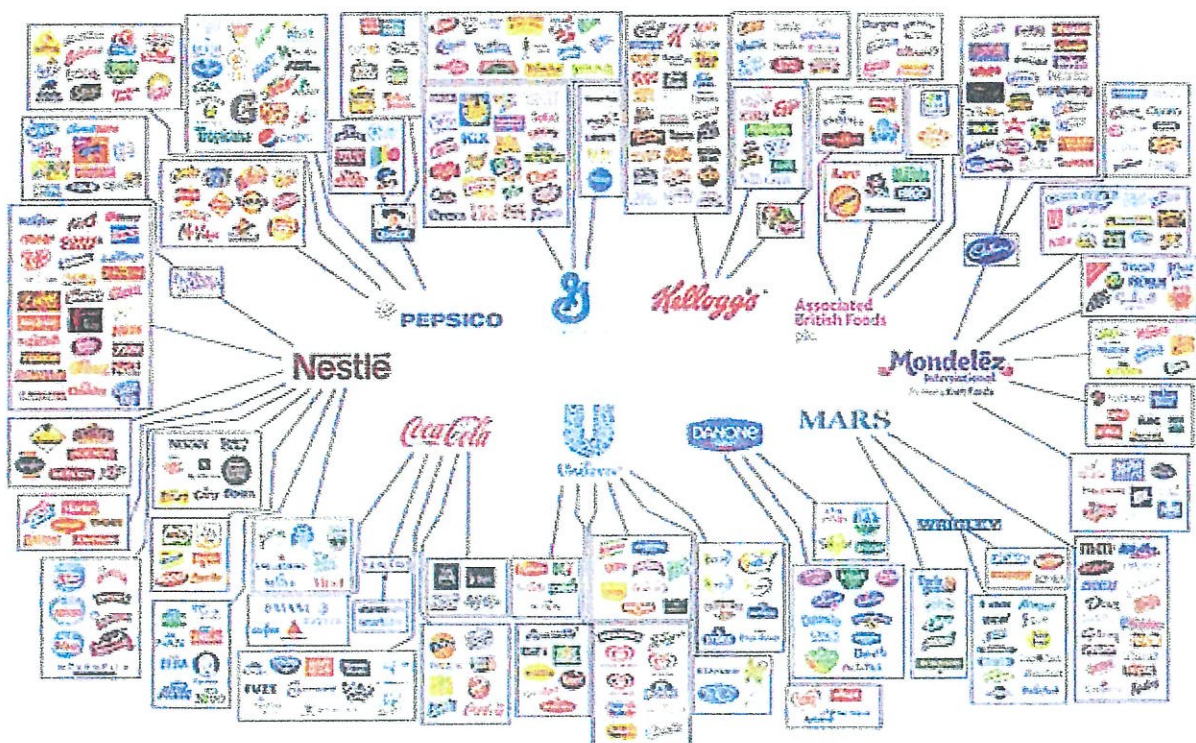
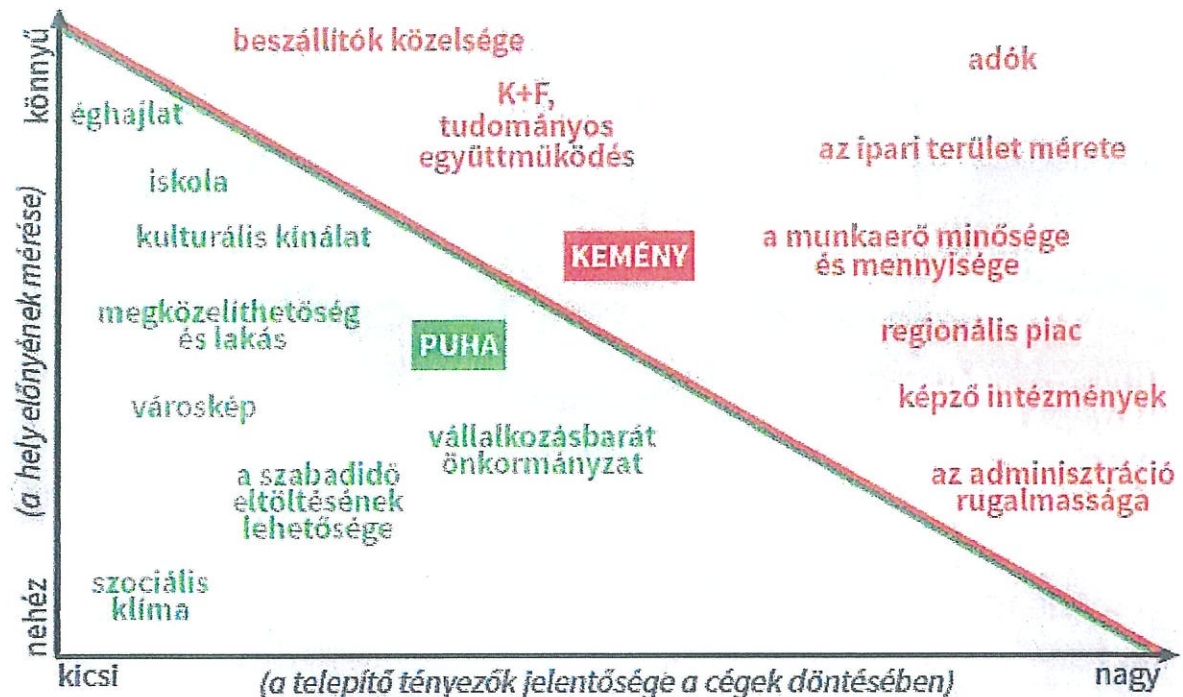
Tételemelléklet:

7./a.

Tételmelléklet:

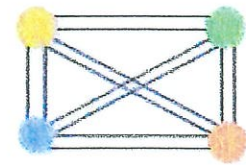
7./B.

minden telephely egy elem a gyártás folyamatában

minden telephely más-más alkatrészt gyárt, azokat egy helyen szerelik össze

minden telephely egy termék gyártására szakosodik, a termékeket egymásnak értékesítik

Tételemelléklet:

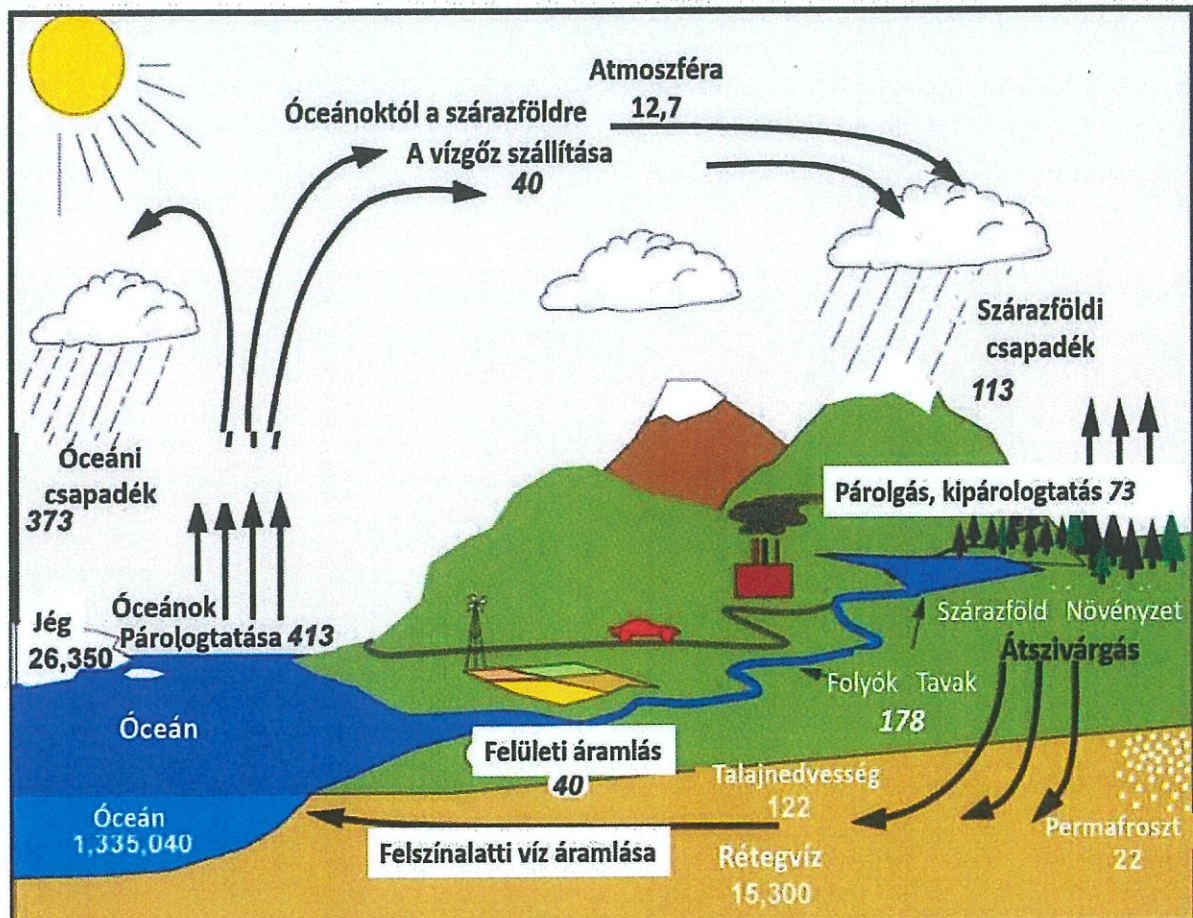
7.13

Tételmelléklet:

8./a.

A víz körforgása

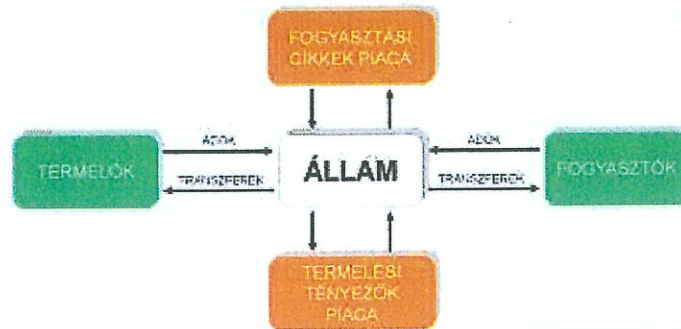

Egység: Ezer köbkilométer a tárolókra, és ezer köbkilométer/év a változásokra

Tételmelléklet:

5. B.

Az állam feladatai a piacgazdaságban

Kinek a tulajdona?

magántulajdon

Technológiai fejlődés okai

áru

eladás

nyereség

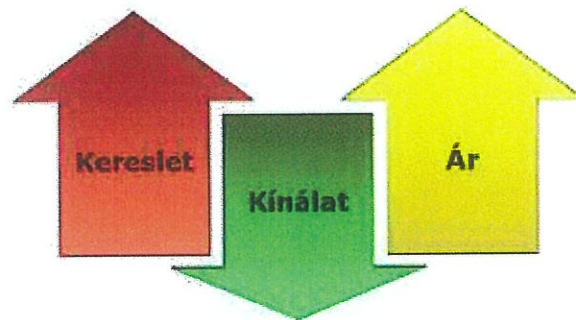
verseny

képzettebb

minimális

Szabad
árrendszert

olcsóbb

menyiség

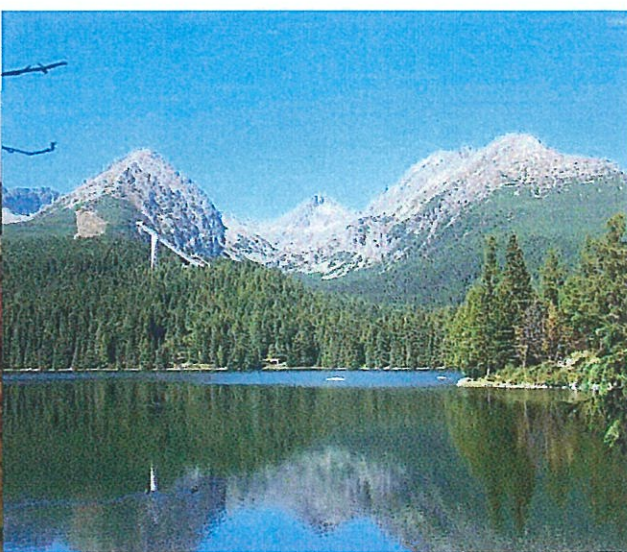
kinálat

Eladásra
kinált áru

kereslet

Fizetőképes
vásárlási szándék

Térképmelléklet *g/a.*

Tételmelléklet:

9./B.

Magyar pénznem

Dénár (1000-1760)

Magyar aranyforint (1325-1553)

Tallér (1499-1867)

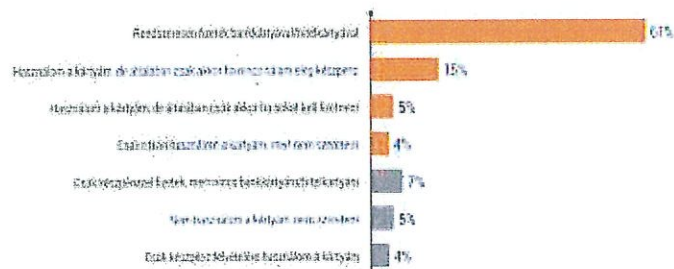
garas

Bankkártyás fizetés

HAGYOMÁNYOS BOLTI VÁSÁRLÁS ÉS A BANKKÁRTYÁS FIZETÉS

Tételmelléklet:

9./B

Magyar pénznem

Pénz szerepe

Értékmérő szerep

Értékmegőrző szerep

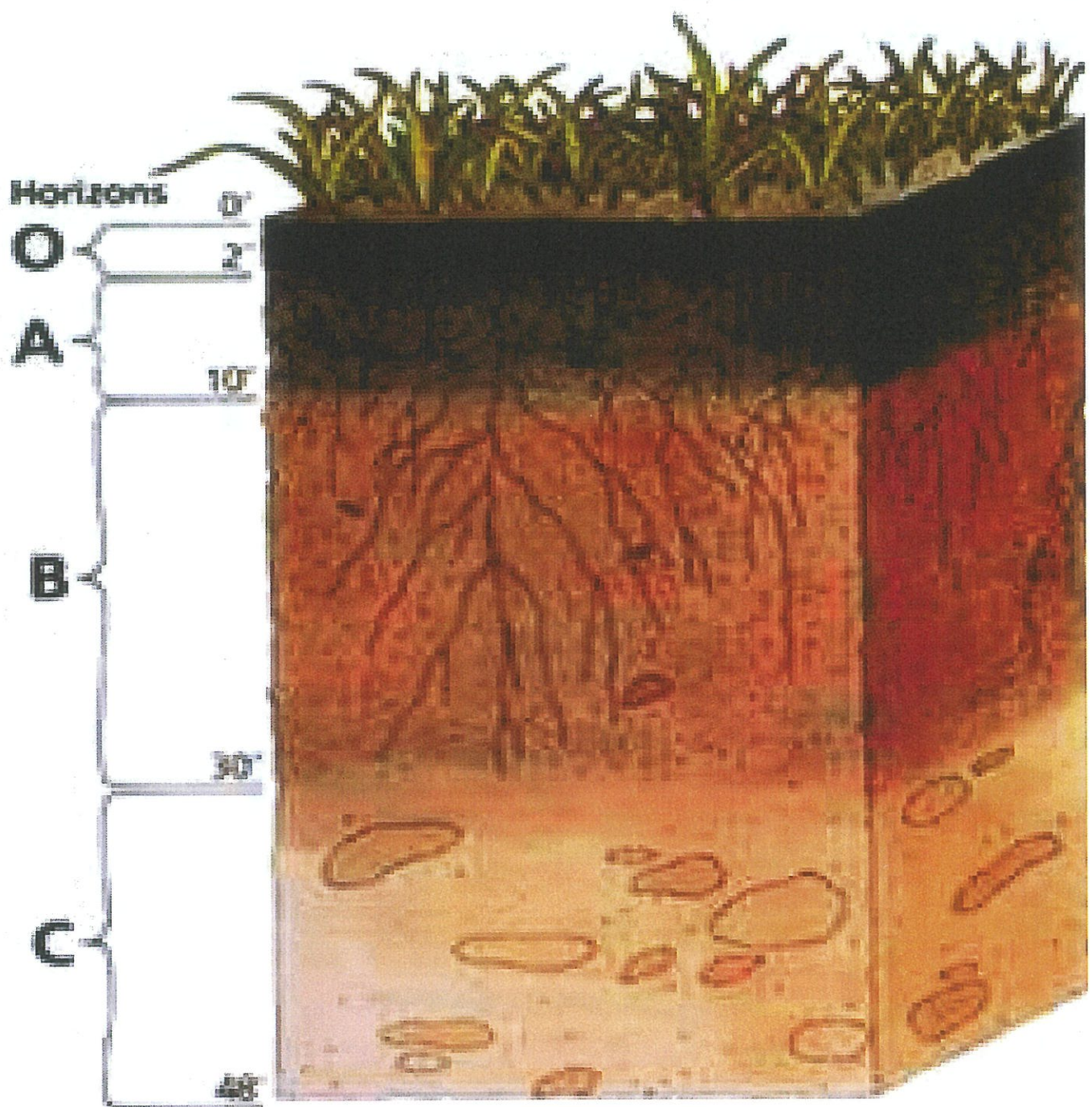
Folyamatos változás

Árufelesleg

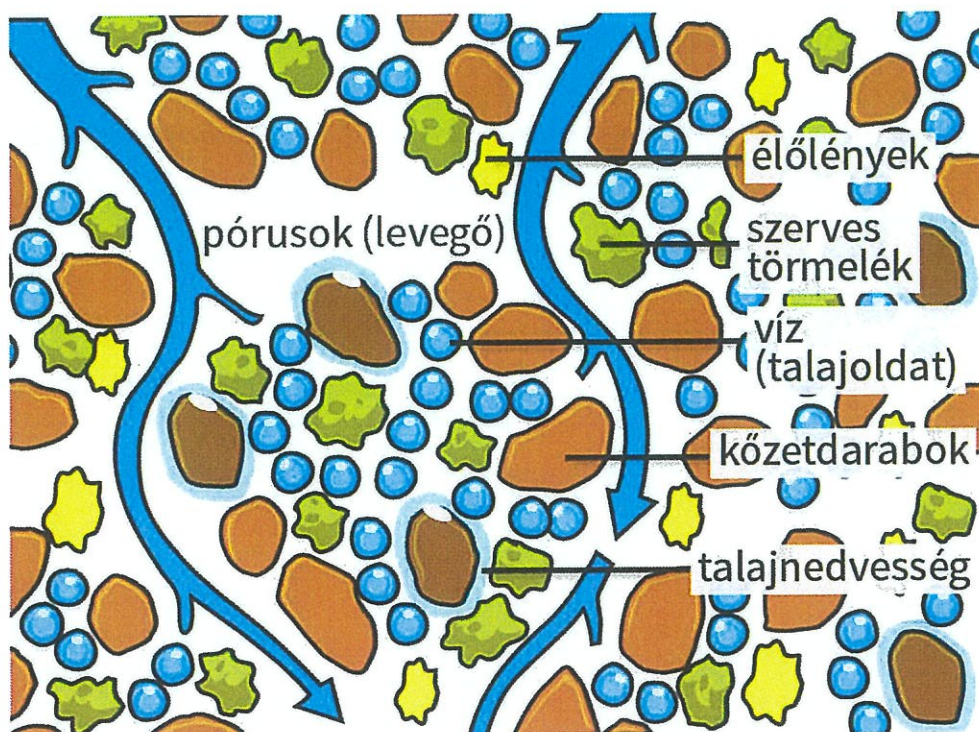

Tételmelléklet: 10./a.

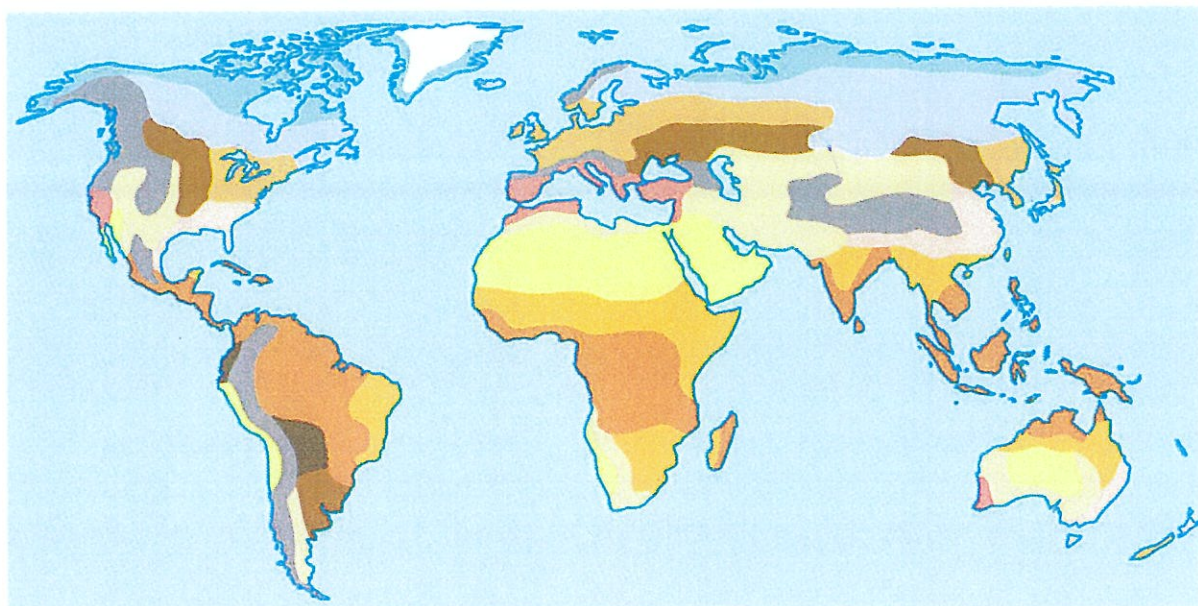
Tételmelléklet:

10./a.

Tételmelléklet:

10./a.

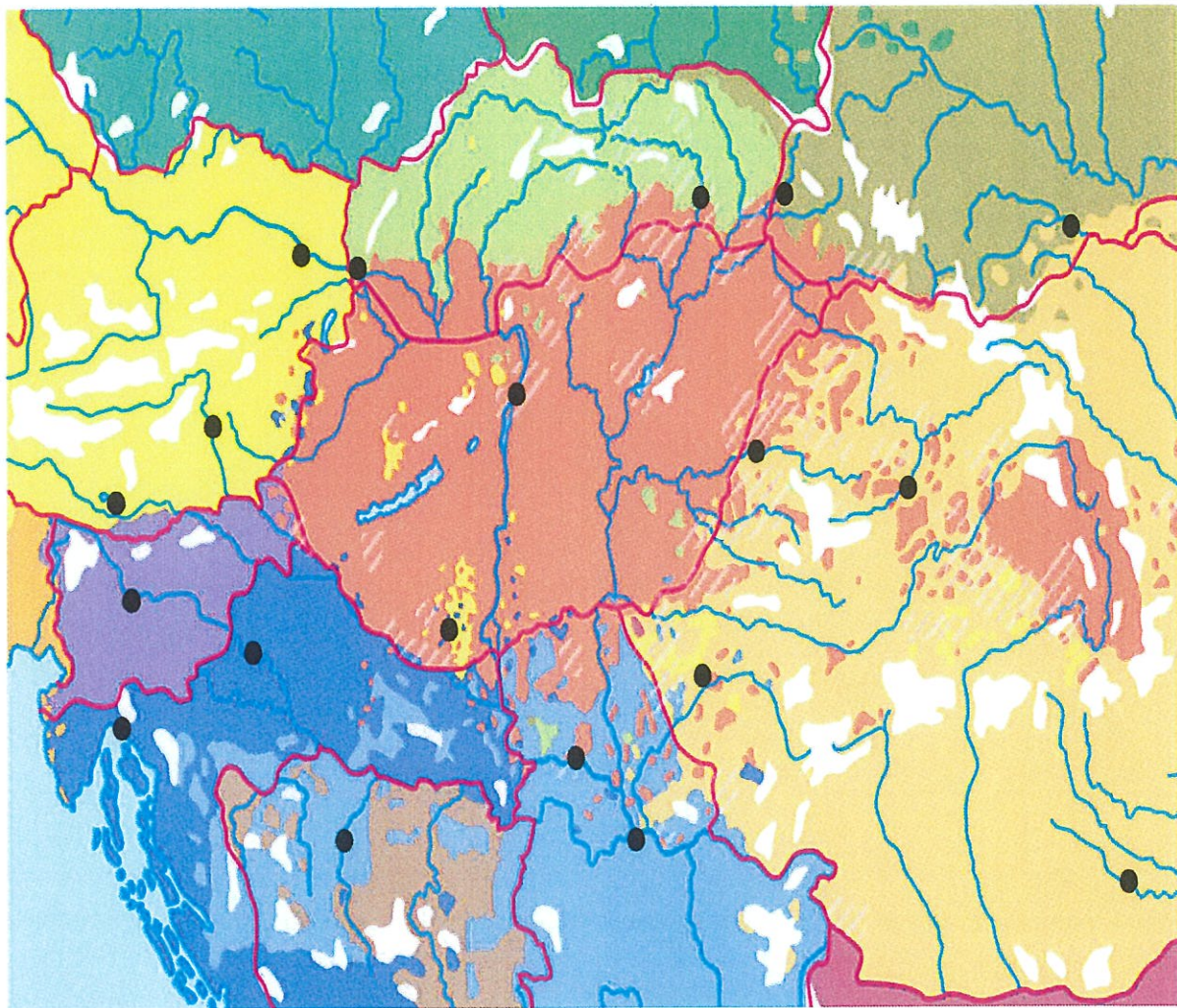
nincs talaj (jégtakaró)	mezőszégi talaj	vörös talajok	laterites talaj
tundratalaj	félsivatagi szürke talaj	szubtrópusi vörös és sárga talaj	fekete trópusi talajok
podzoltalaj	nincs talaj (sivatag)	trópusi sárga talaj	magassággal változó talajfajták
barna erdőtalaj			

Tételmelléklet: 10/-B.

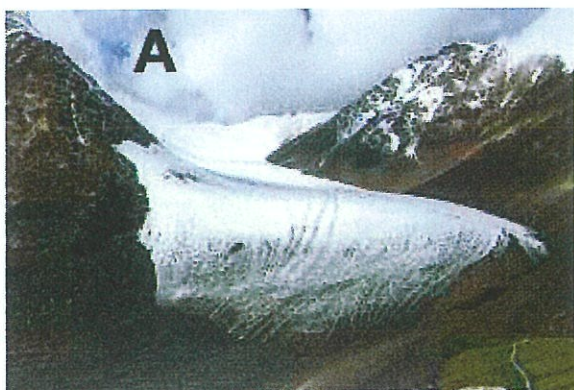
Vázoljátok fel a táblázat adatainak segítségével Magyarország jelenlegi etnikai arculatát!

Népcsoportok		Népcsoportok	
cigány	315 583	lengyel	7 001
német	185 696	bolgár	6 272
román	35 641	görög	4 642
szlovák	35 208	ruszin	3 882
horvát	26 774	örmény	3 571
szerb	10 038	szlovén	2 820
ukrán	7 396	egyéb	124 211

Egyes magyarországi népcsoportok lélekszáma a 2011-es népszámlálás szerint. Forrás: KSH

Tételmelléklet: *M/a.*

3.

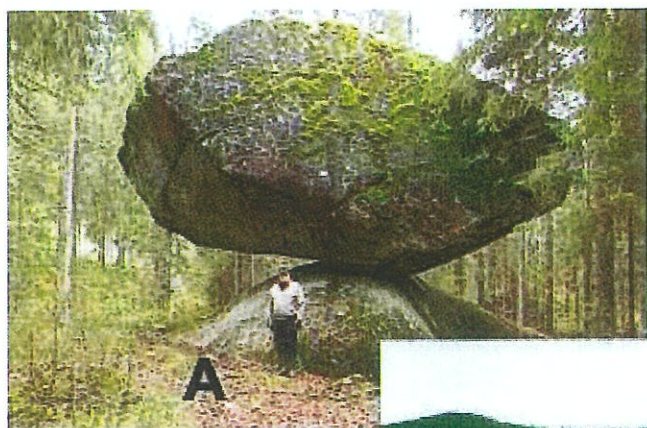

4.

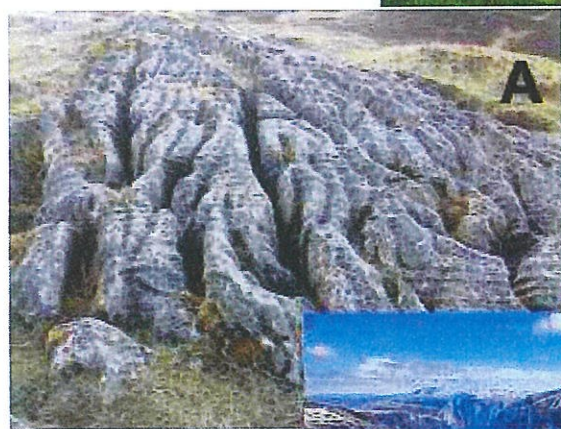
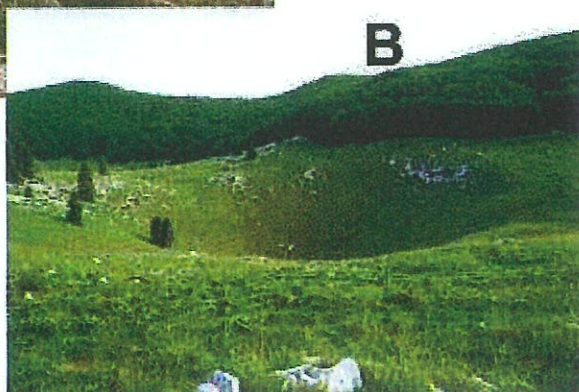

Tételemelléklet:

11./a

5.

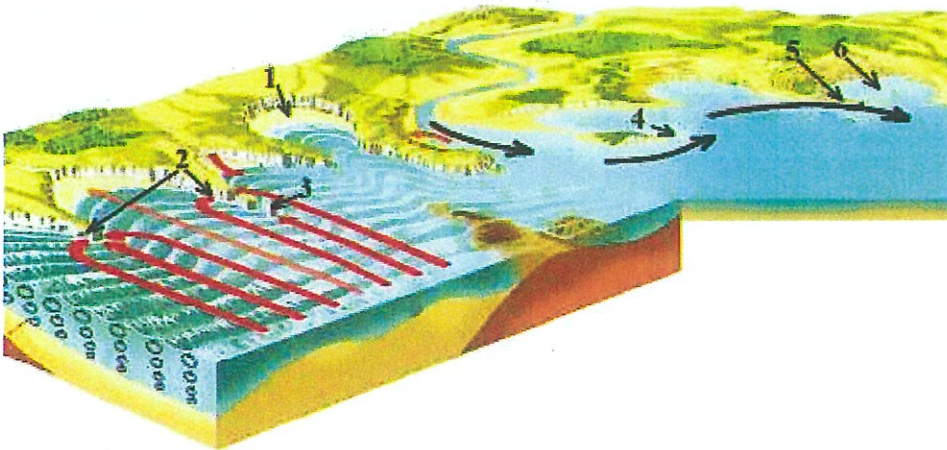

7.

Tételmelléklet:

11./a.

4.

Tételemelléklet:

11/a.

1.

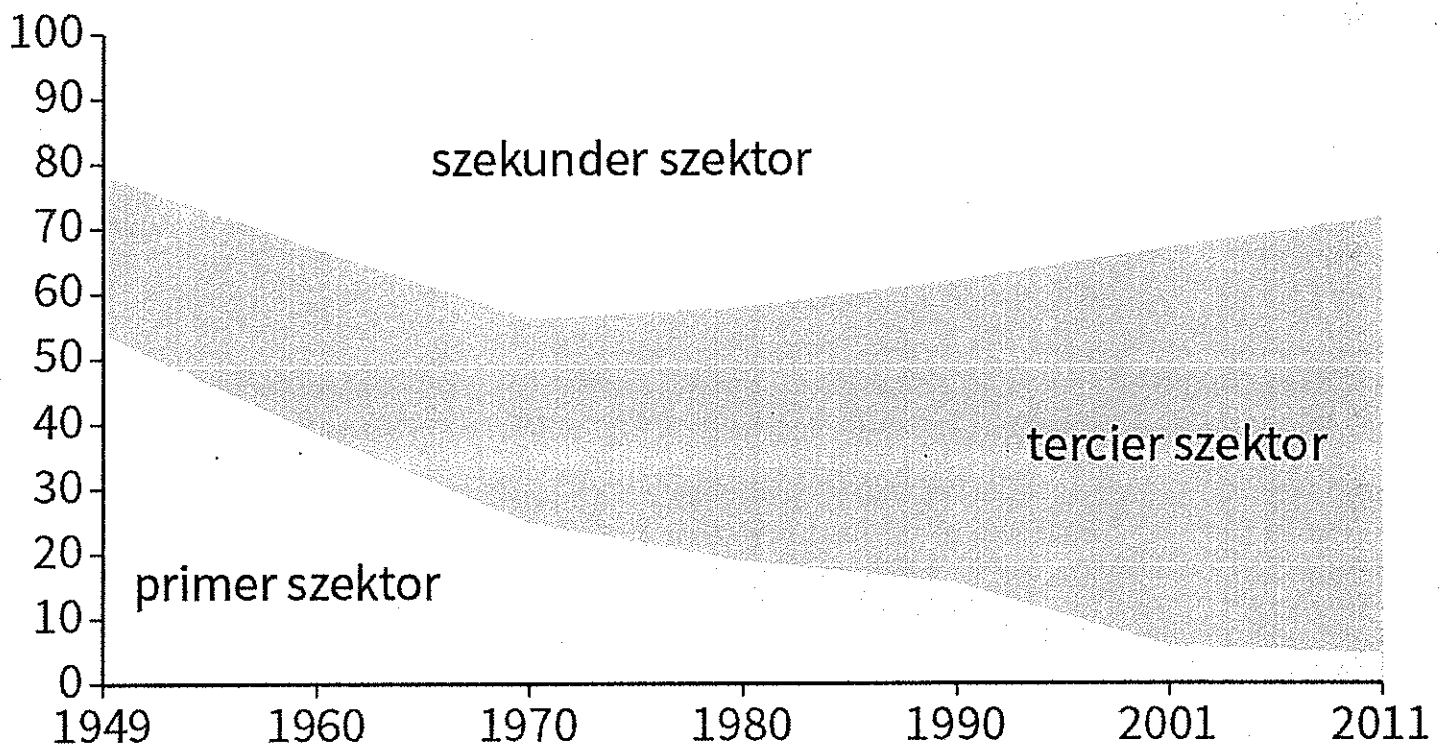
M./a.

A külső erők rendszerezése

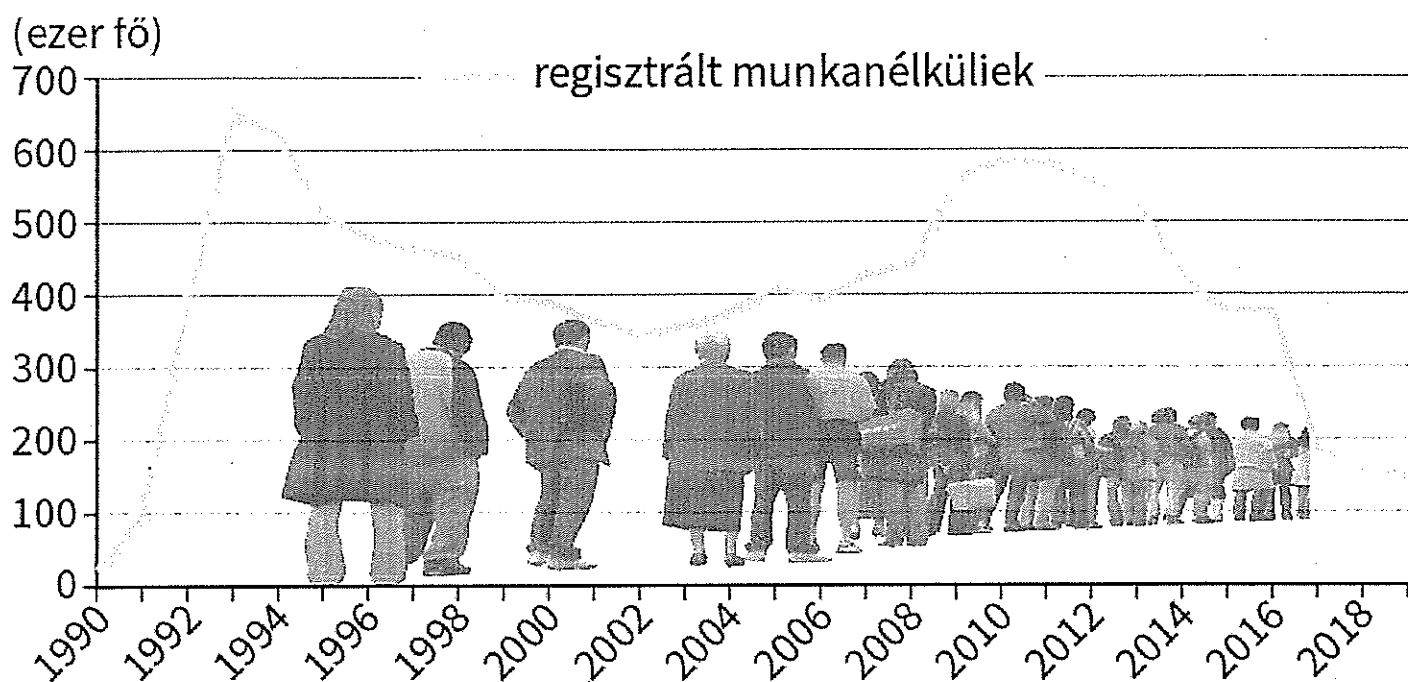

11./8.

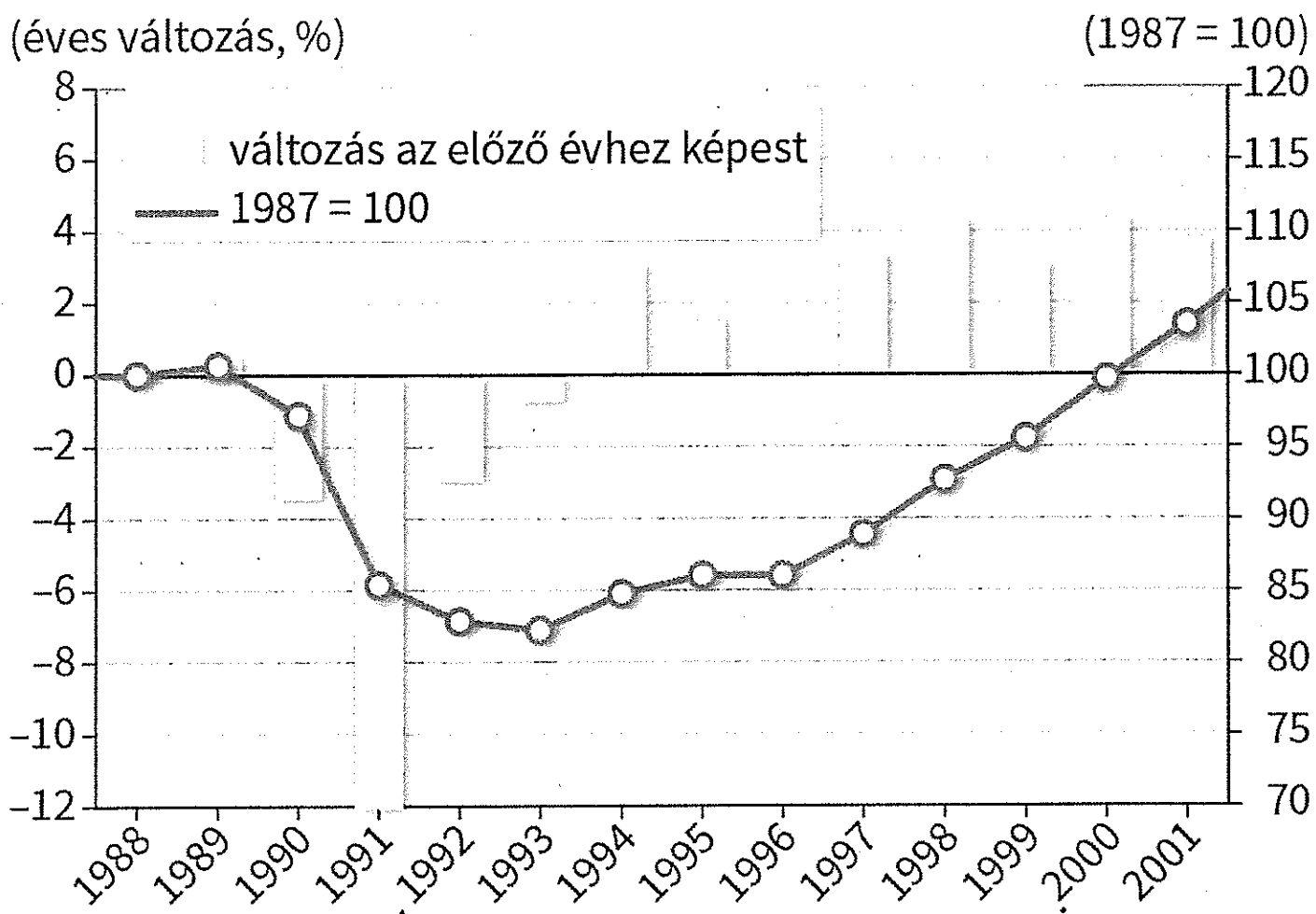
(százalék)

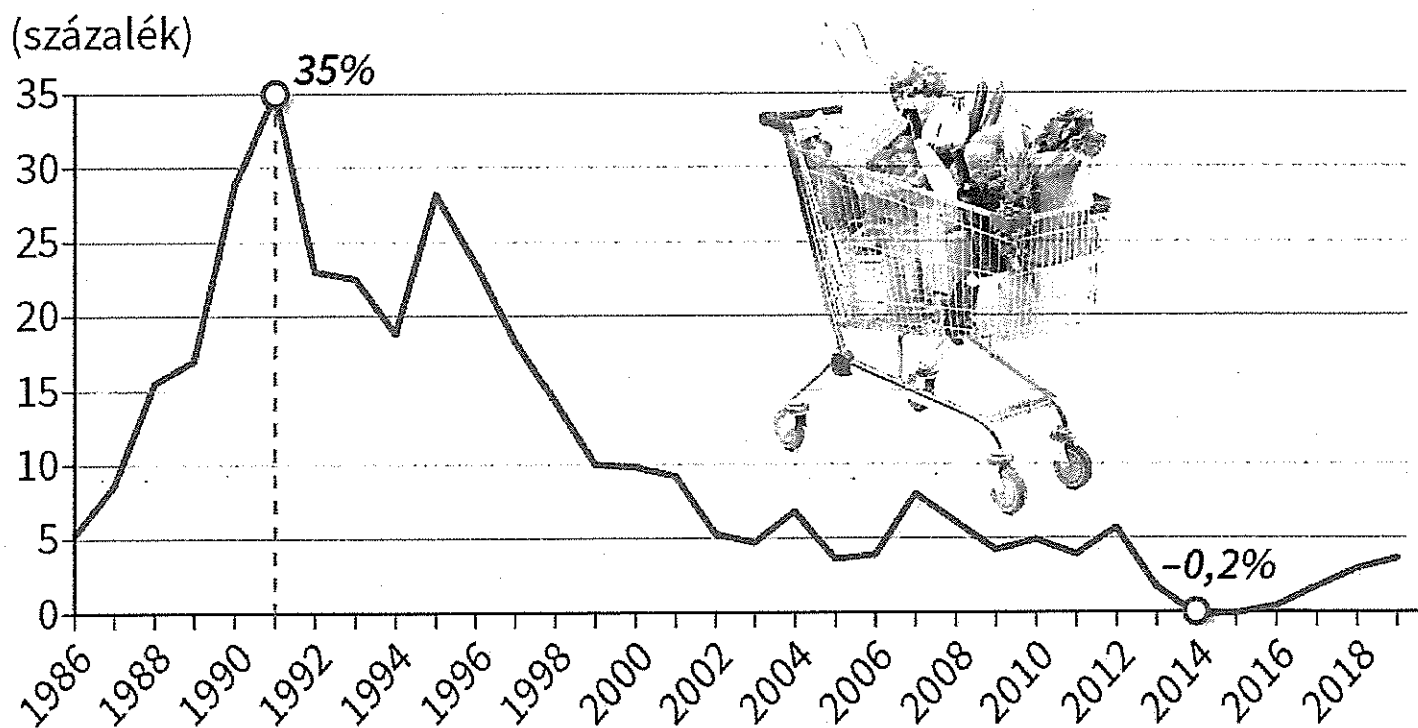
11./b.

M/b.

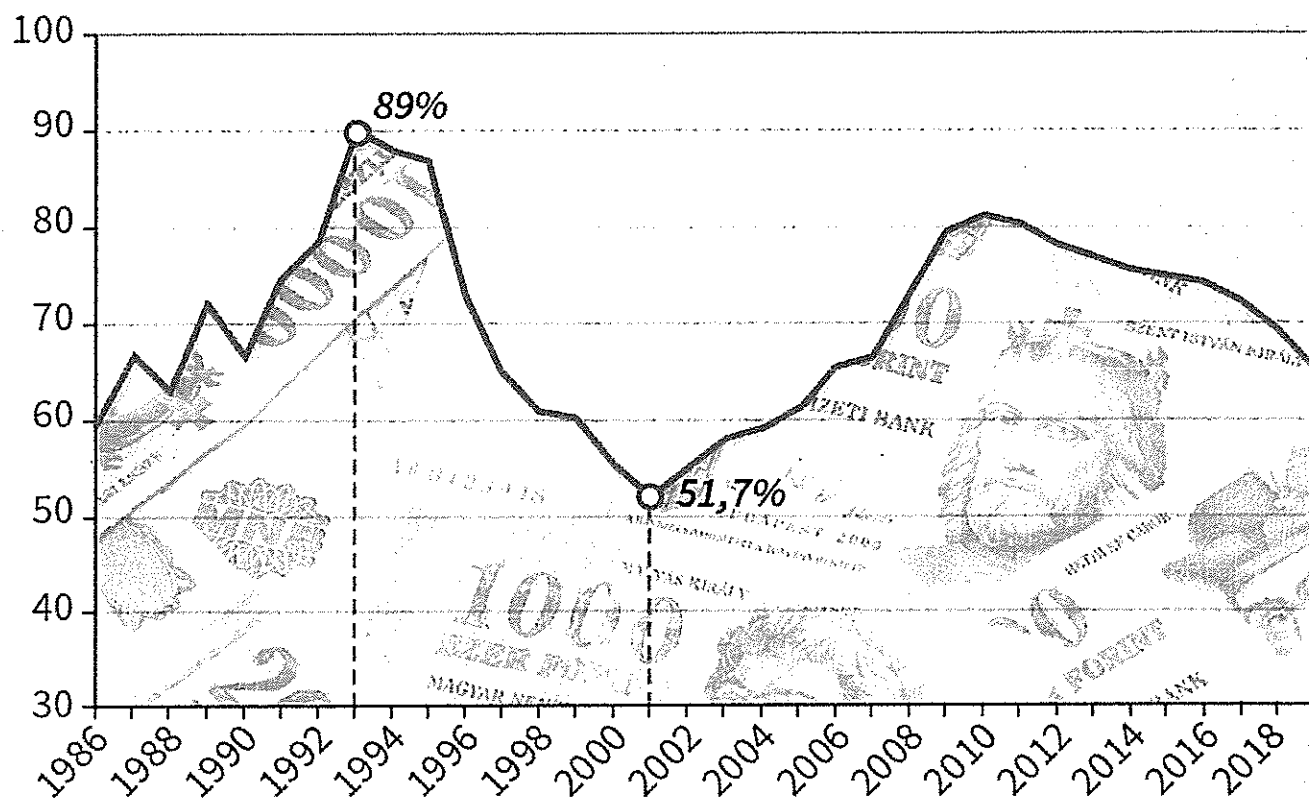

11.18.

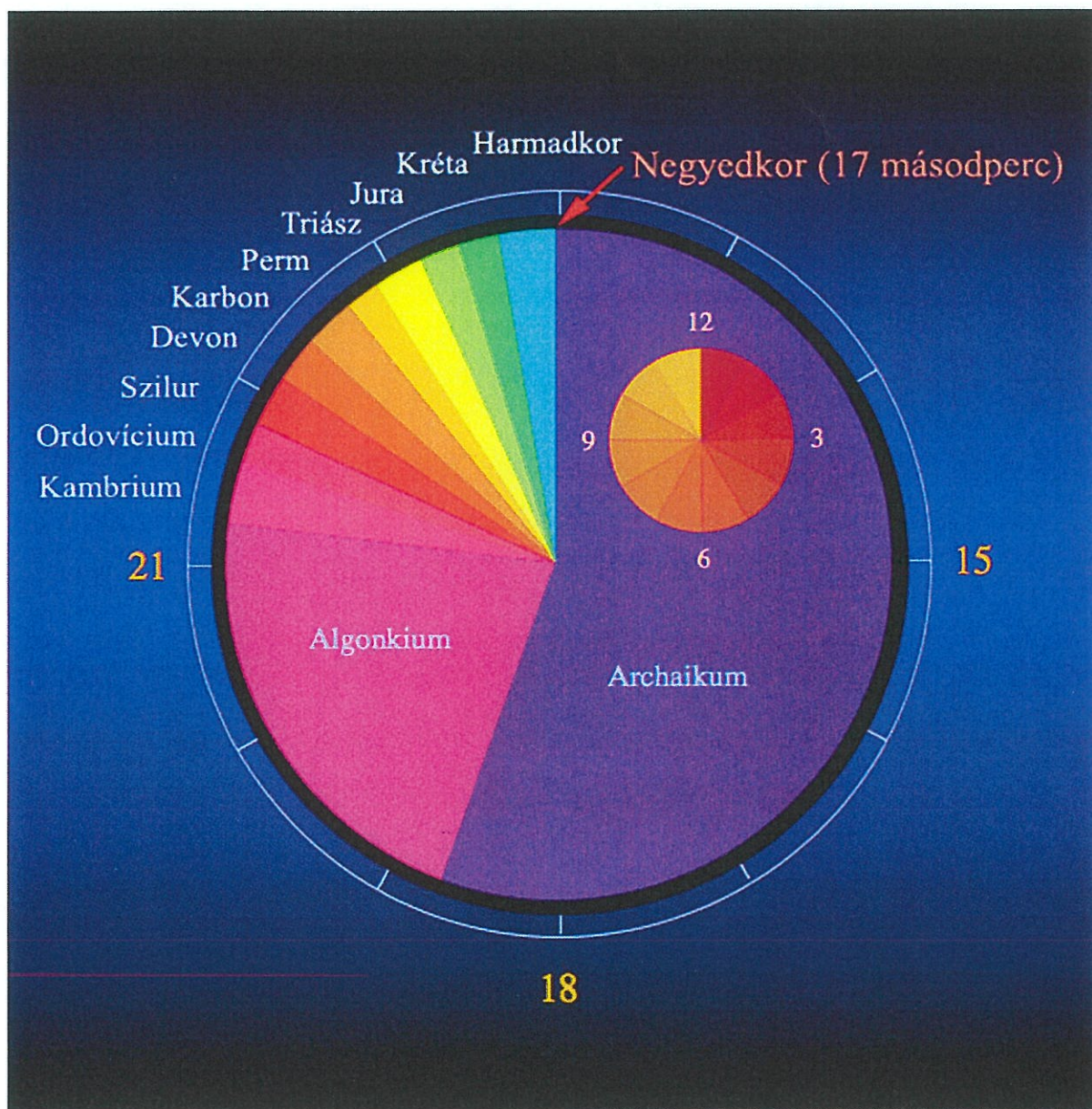

M.B.

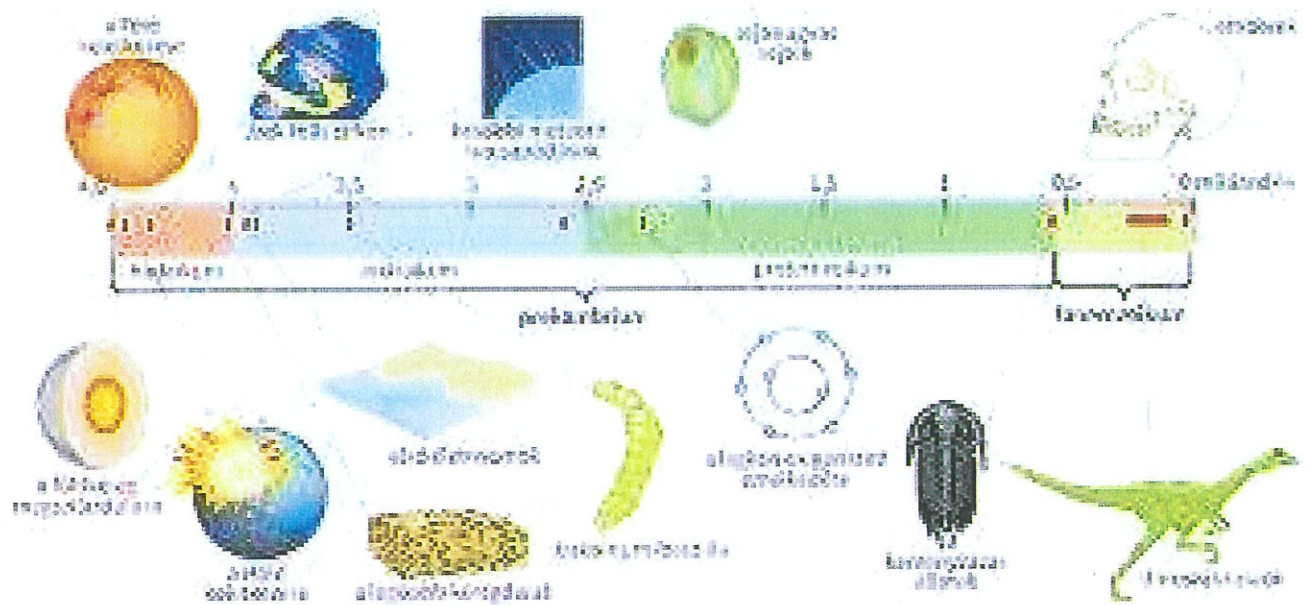
(százalék)

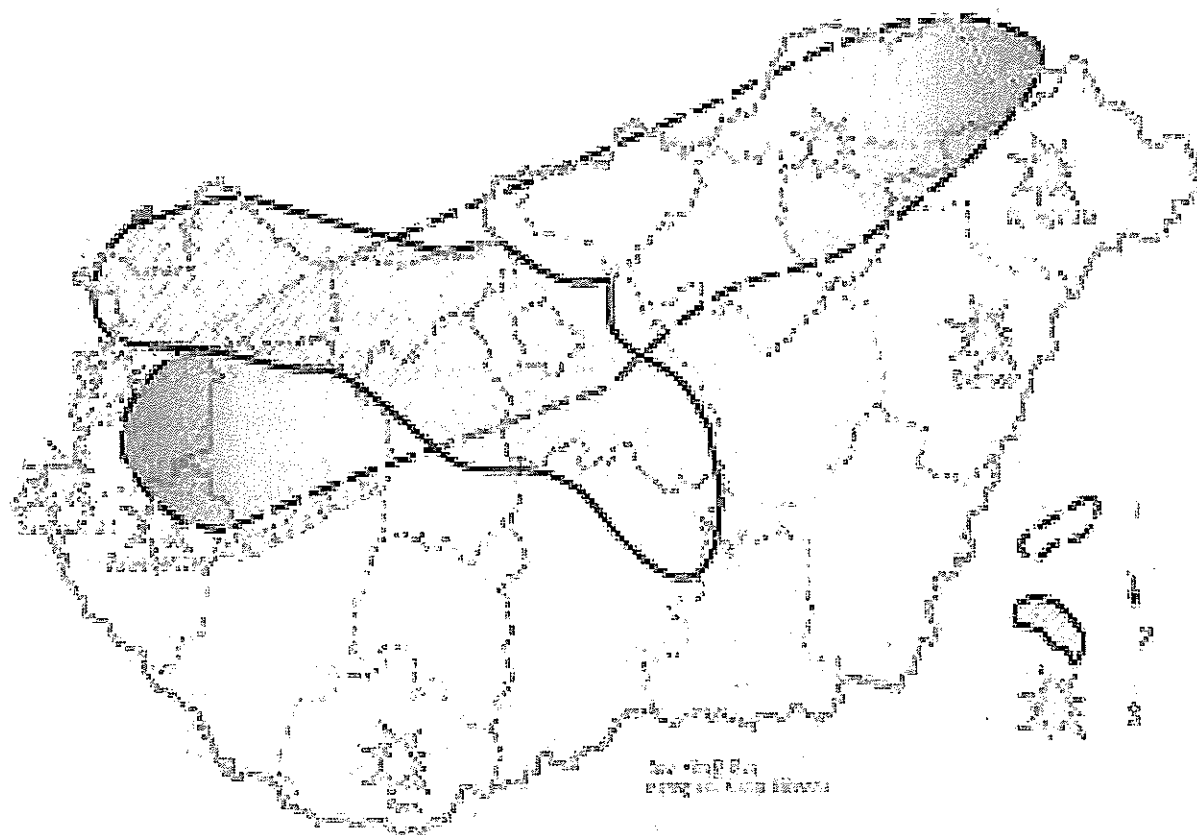
Tételmelléklet: 12.1a.

12/A

Tételmelléklet: 12/13

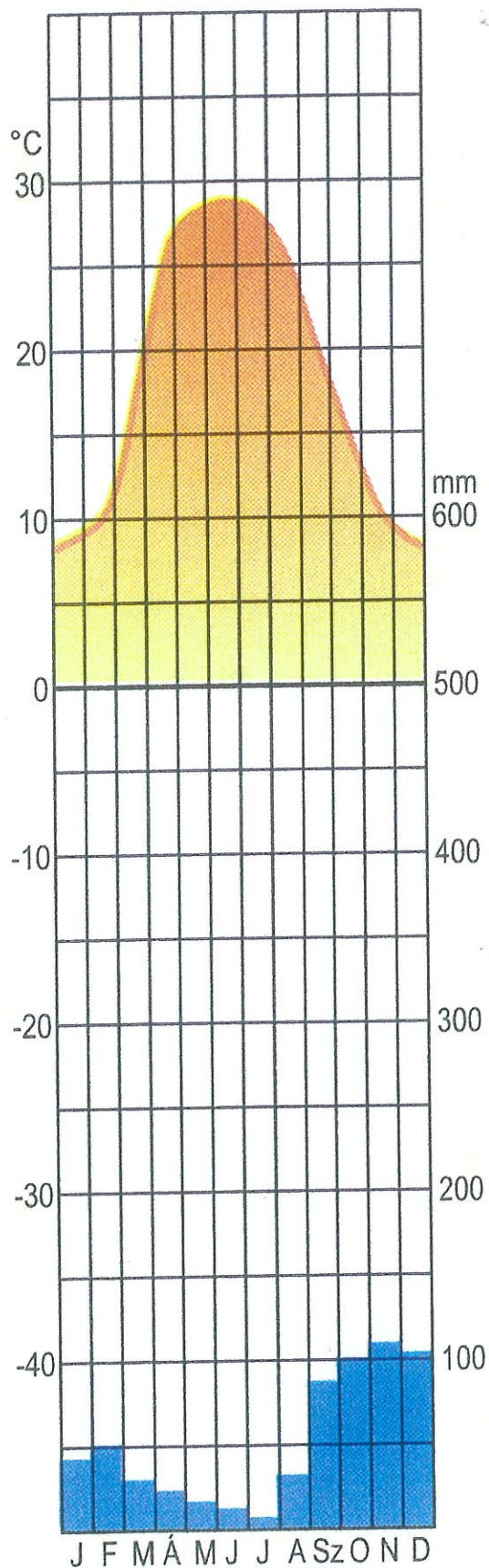
B/a.

Róma /Olaszország

é. sz. $41^{\circ}54'$

k. h. $12^{\circ}29'$ / 46 m

m ékh.: $15,6^{\circ}\text{C}$ / écs.: 881 mm

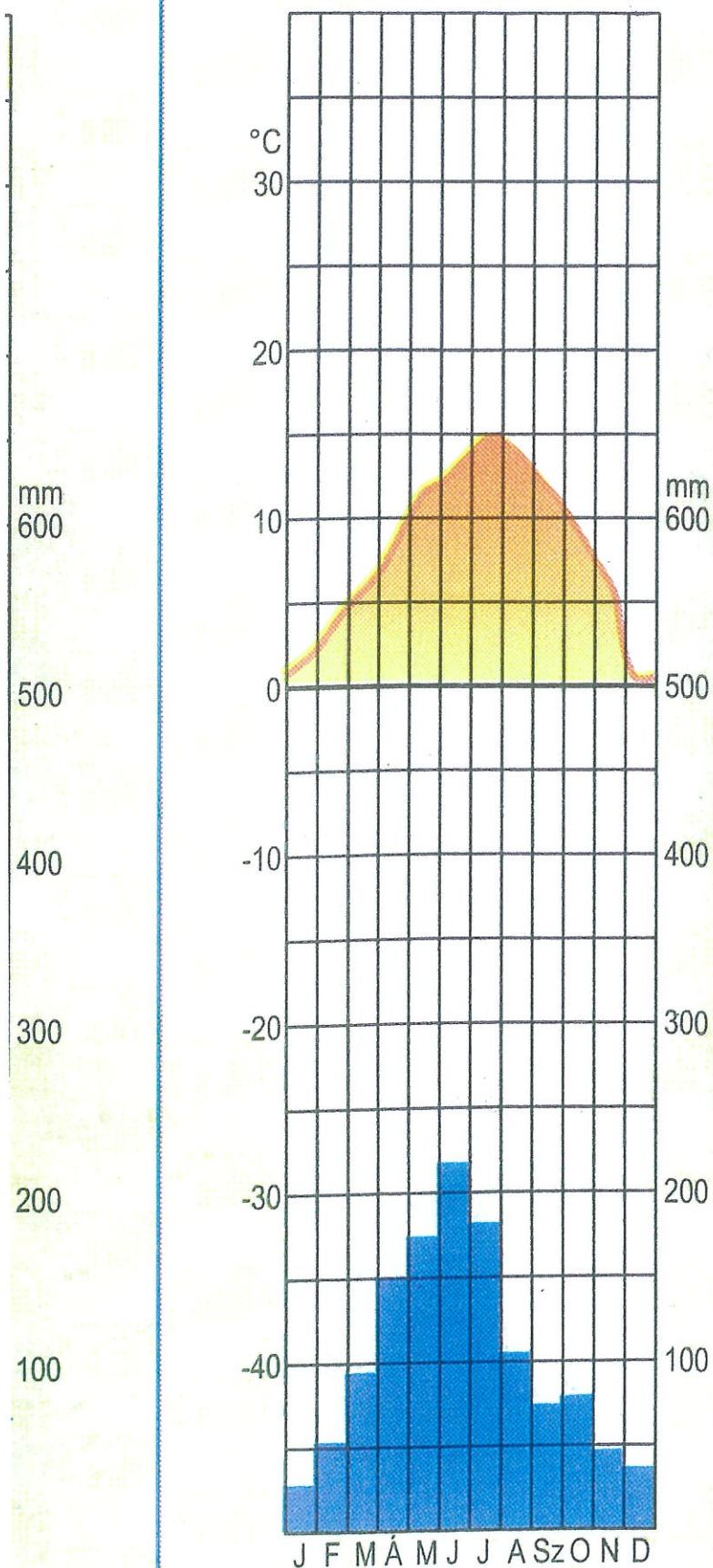
13./a.

Wuhan /Kína

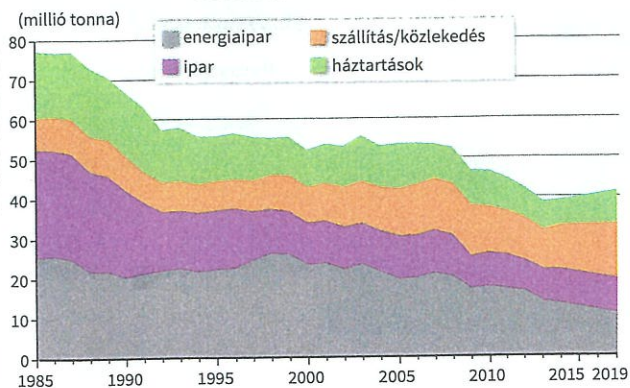
é. sz. $30^{\circ}35'$

k. h. $114^{\circ}16'$ / 23 m

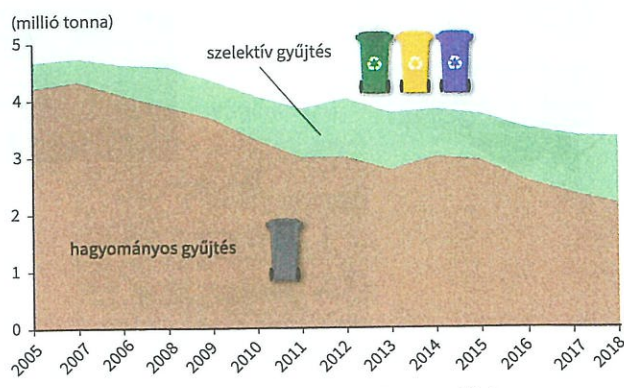
81 mm ékh.: $16,8^{\circ}\text{C}$ / écs.: 1030

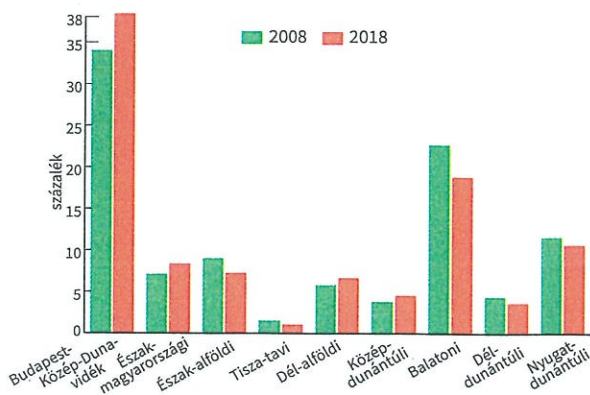
13. l.

7.3. A légszennyező anyagok és üvegházhatású gázok kibocsátása Magyarországon

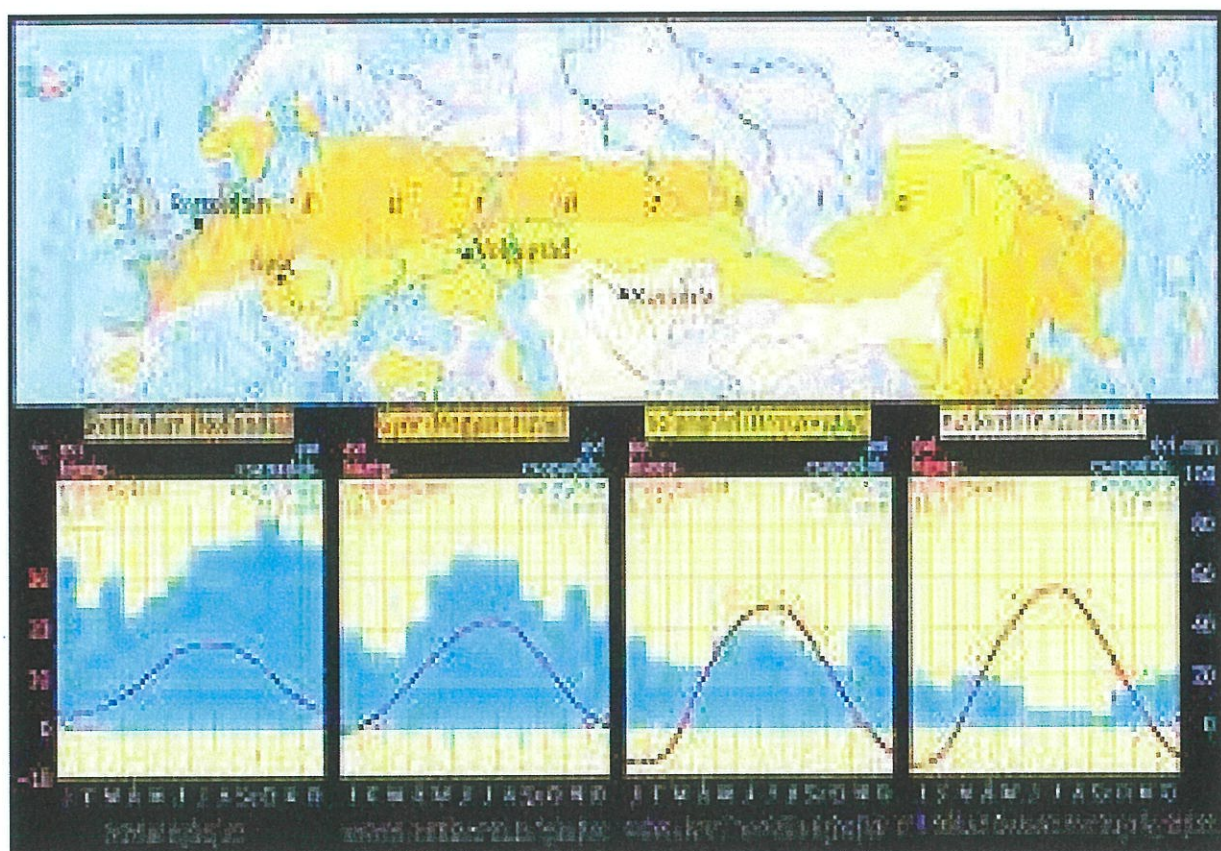

7.4. A települési hulladékok megoszlása a gyűjtés módja szerint

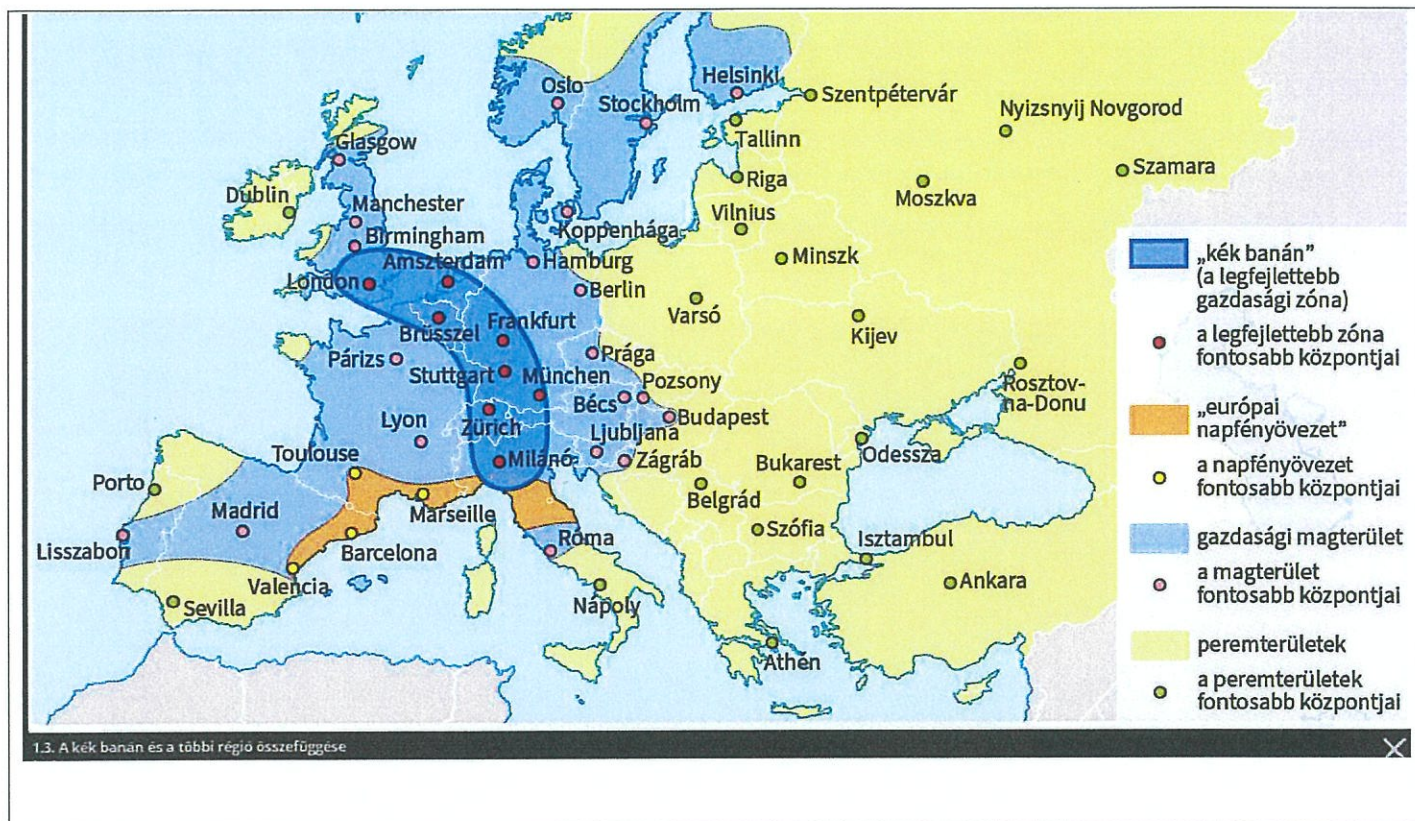

7.1. Az idegenforgalmi régiók részesedése a kereskedelmi szálláshelyek forgalmából

Tételmelléklet: 14.1a.

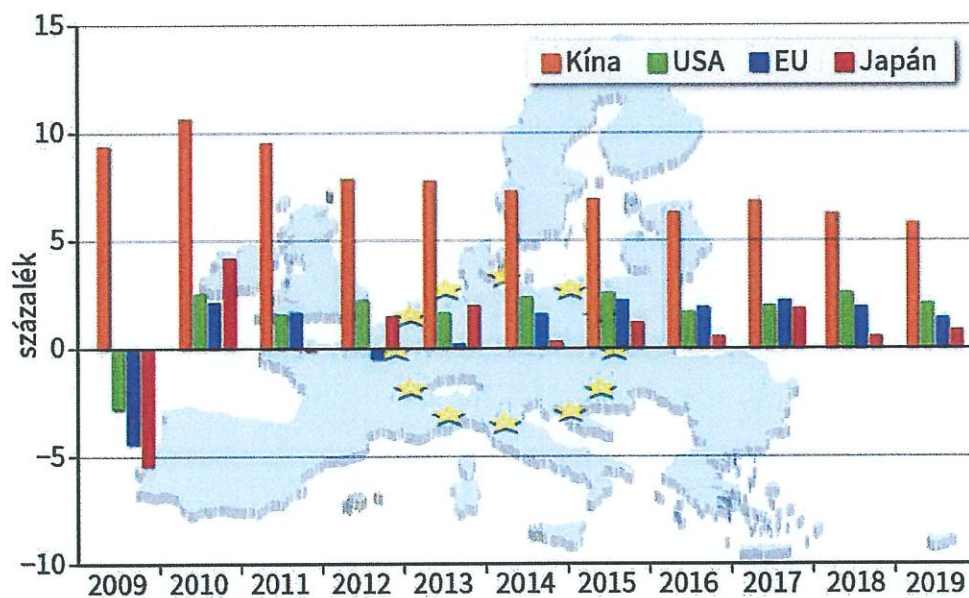

Tételmelléklet: 14/B,

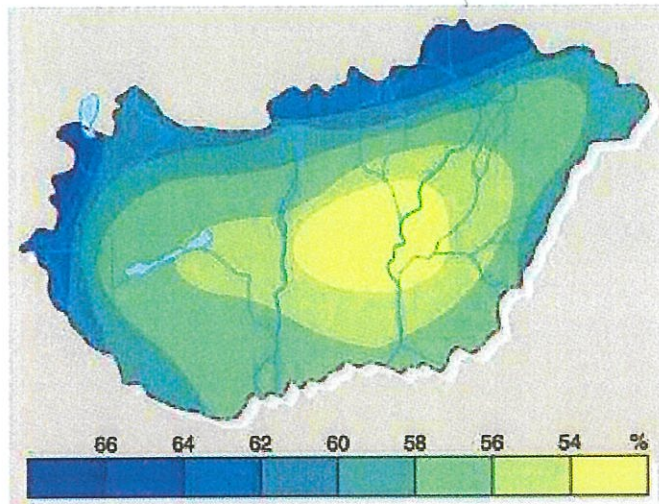

Az EU részesedése

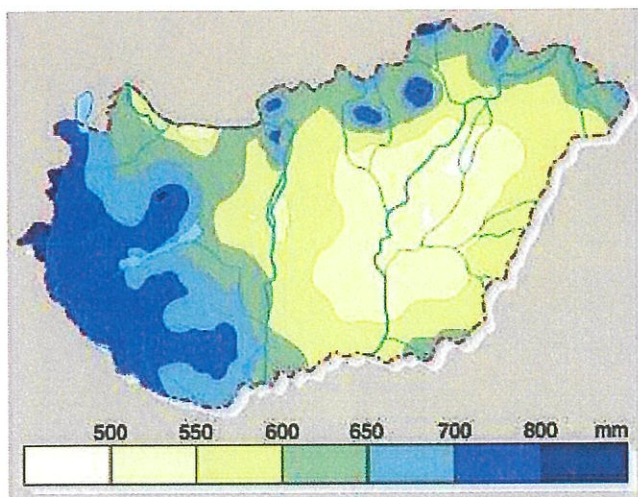
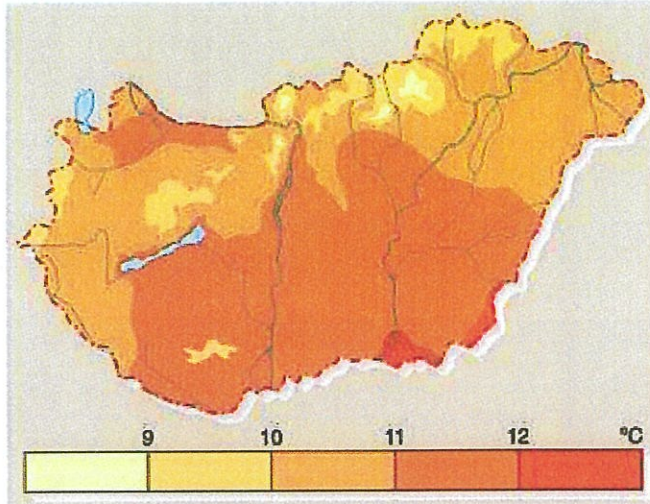

Tételmelléklet: 15. / a.

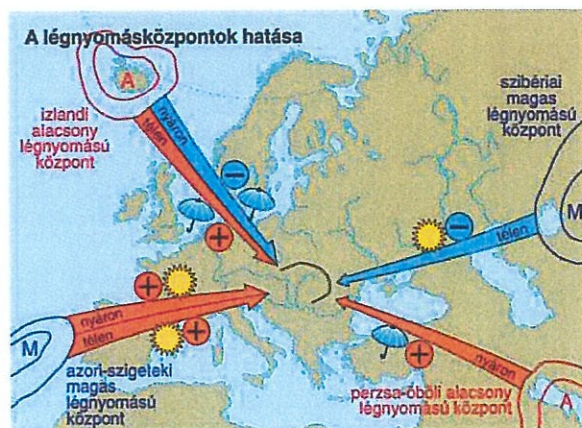
A felhőzet évi átlagos eloszlása hazánkban (a felhős napok százalékban). Keress magyarázatot az eltérésekre!

Az évi középhőmérséklet Magyarországon. Mi az oka a legmagasabb és a legalacsonyabb középhőmérsékletnek?

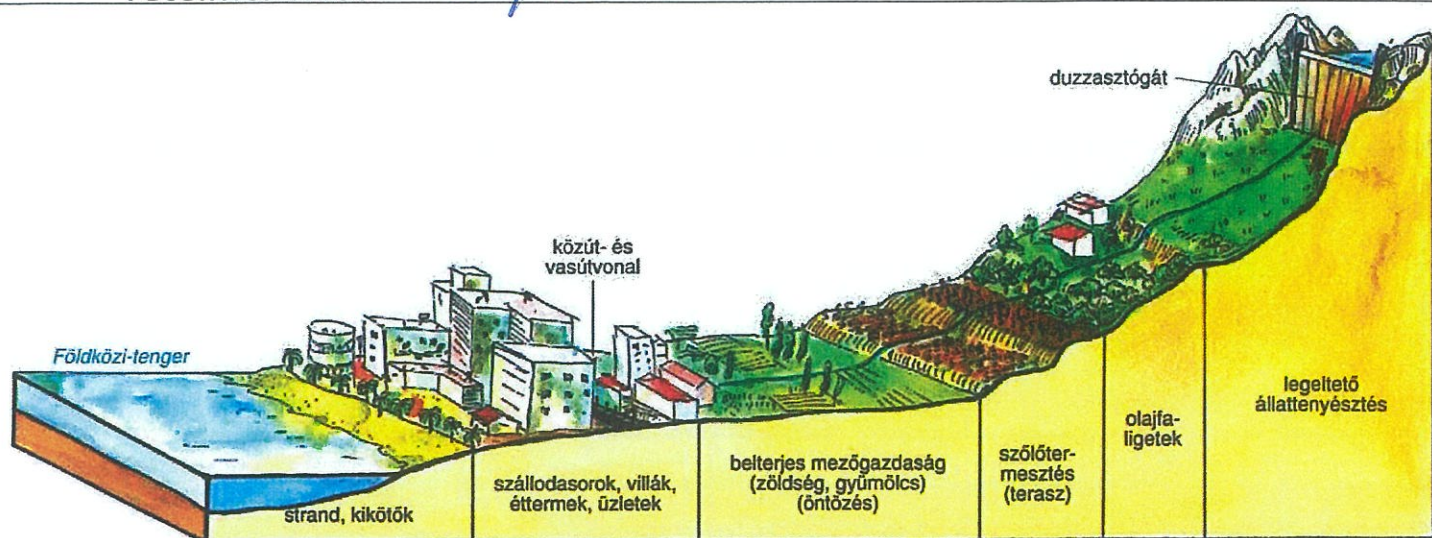
Az évi csapadékmennyiség sokéves átlaga. Mekkora a legnagyobb különbség? Indokold!

A Kárpát-medence távoli légnyomásközpontok szeszélyének van kitéve. Időjárásunk attól függ, hogy éppen melyik az erősebb, hogy fölé tud-e kerekedni a másik hatásának. Általuk az Atlanti-óceán egész évben érezteti a hatását a medencevidéken. A szárazföld belseje csak egyes évszakokban, időszakosan szől bele időjárásunkba.

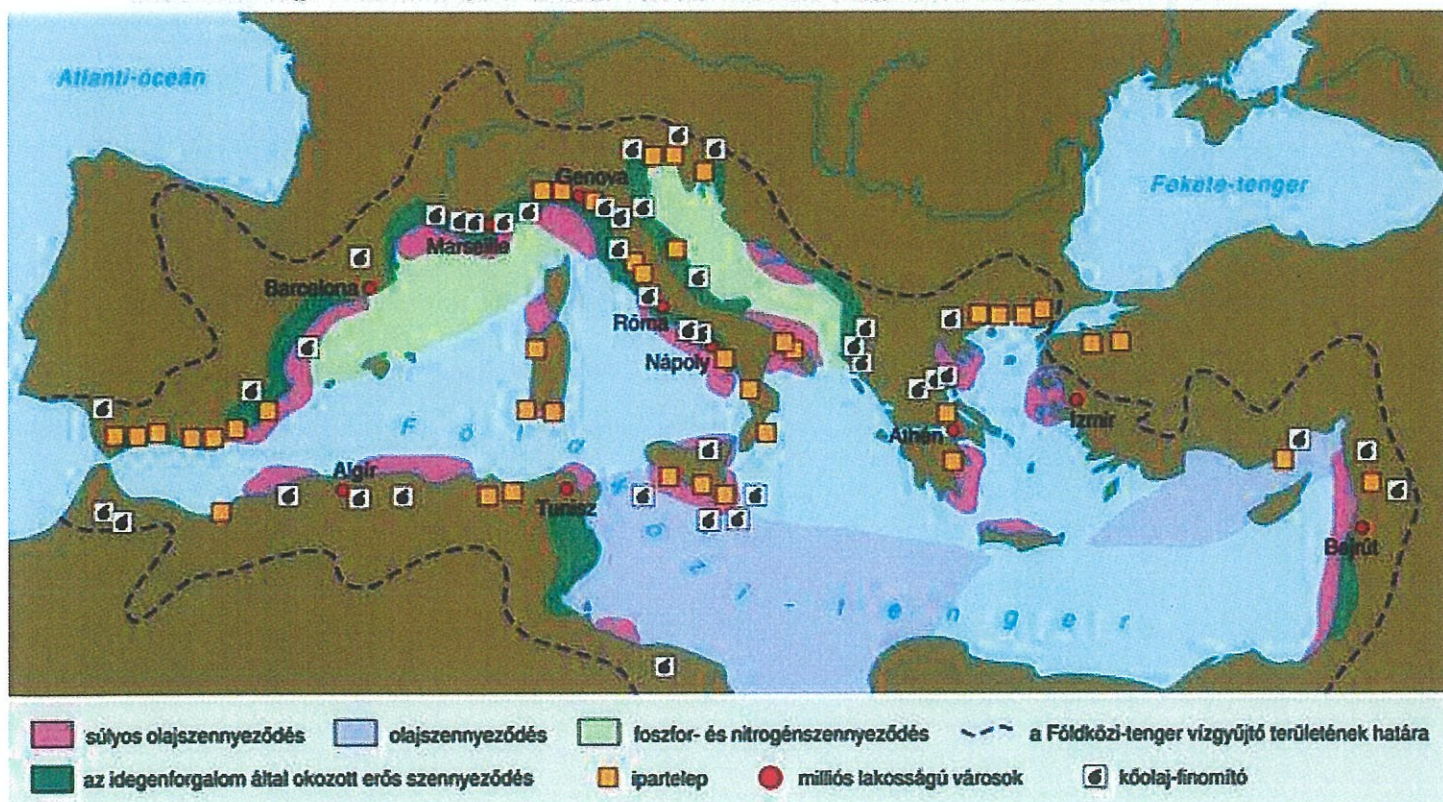
Tételmelléklet:

15/B

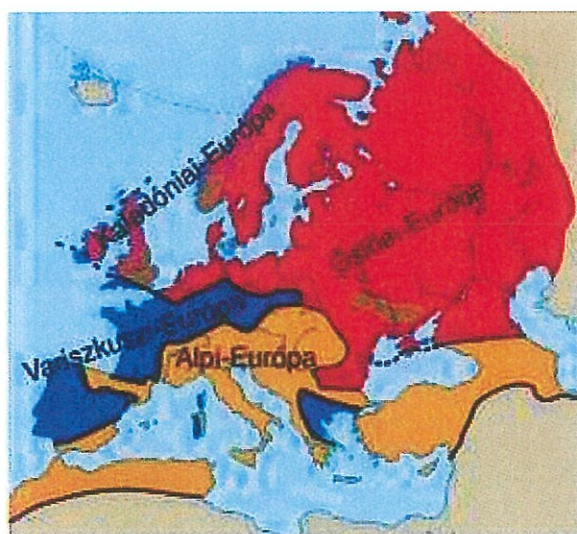

A mediterrán tengerpartra néző tájak hasznosítása jellegzetesen övezetes. A hegyoldalak és a hegylábak a hagyományos mezőgazdaság szinterei. A keskeny parti síkságra telepedett üdülőövezet nyáron megnövekvő népességét belterjes mezőgazdasági termelés látja el élelemmel.

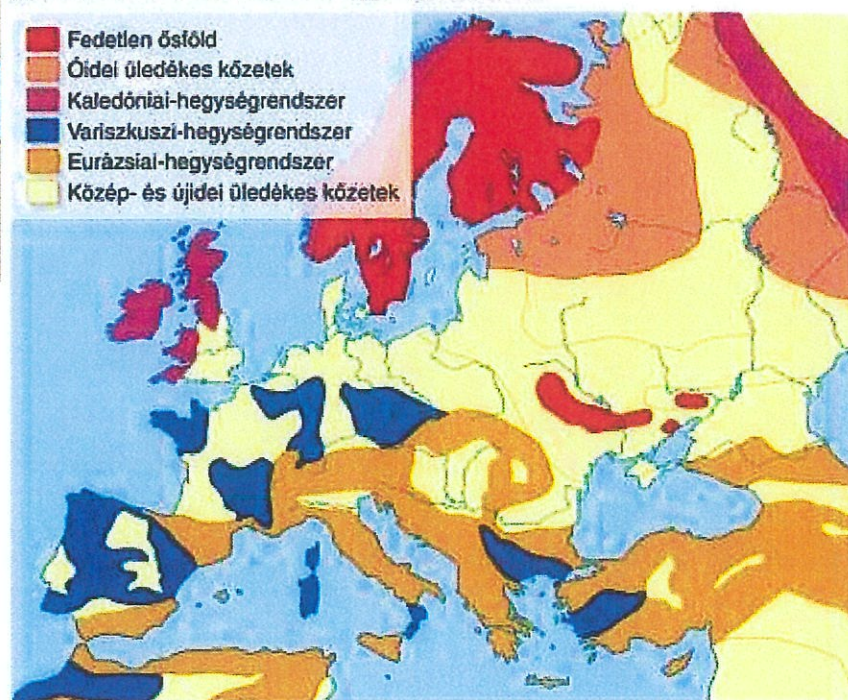
A Földközi-tenger vizét szárazföldi és tengeri eredetű szennyezés egyaránt fenyegeti. Vajon miként?

Tételmelléklet:

Európa a földtörténeti múltban önálló földrész is volt. Az őidőben azonban a felgyűrődő Urál hegység összeforrasztotta Ázsiával. Újabb nagy változást a harmadidőszak hozott, amikor földrészünk déli részéhez gyűrődött az Eurázsiai-hegységrendszer.

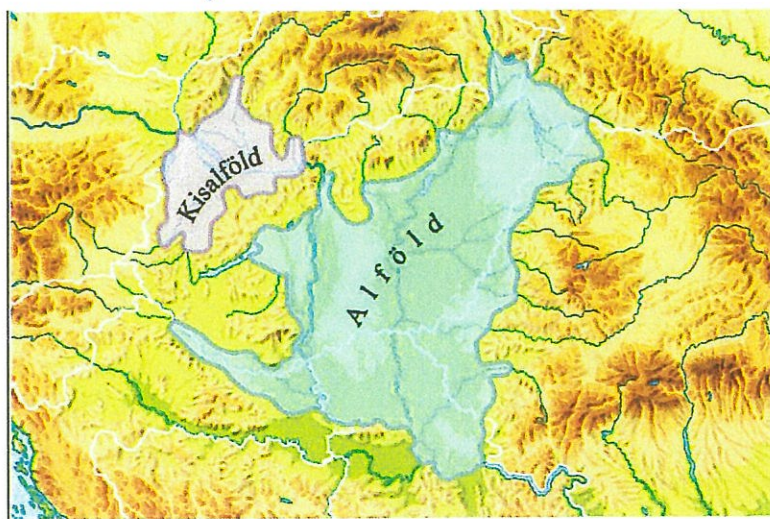
Az Eurázsiai-kőzetlemez nyugati részén fekvő Európa földje évszázmilliók földtörténeti eseményei során keletkezett. Legidősebb részei az ősidő hegységképződési folyamatainak emlékei. Az ősföldekhez az őidőben a Kaledóniai-, majd a Variszkuszi-hegységrendszer tagjai gyűrődtek hozzá. A középidőben és az újidő első felében az Eurázsiai-hegységrendszer vonulatai gyűrődtek magasra a földrész déli peremén.

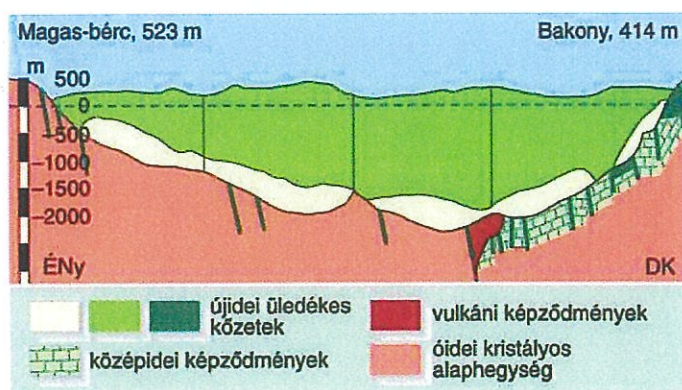
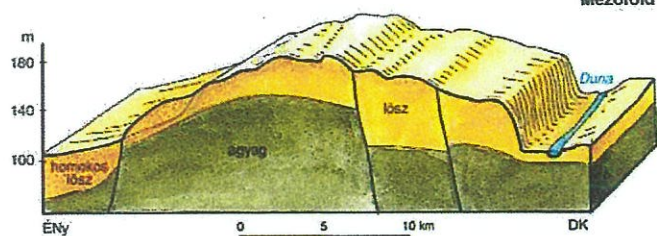
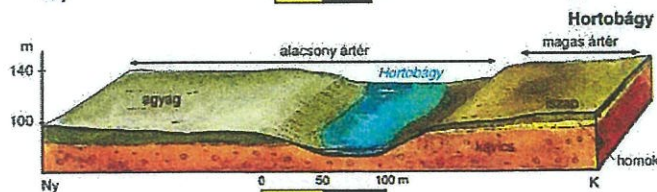
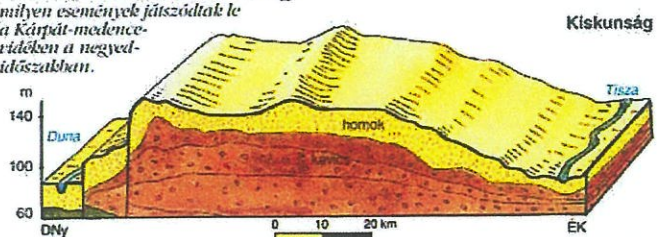
A kikötővezetek valóságos kis államhoz hasonlítanak, ahol minden a hajók kikötését, az áruk szállítását, cseréjét és raktározását, az emberek közlekedését szolgálja. A nemzetközi kikötőkben olyan intézmények is megtelepednek, amelyek az áruk vámkezelését, biztosítását és az azokkal összefüggő egyéb tevékenységeket, szolgáltatásokat végzik.

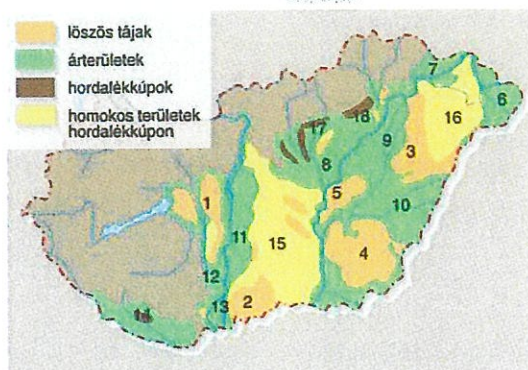
Tételmelléklet: 16./a.

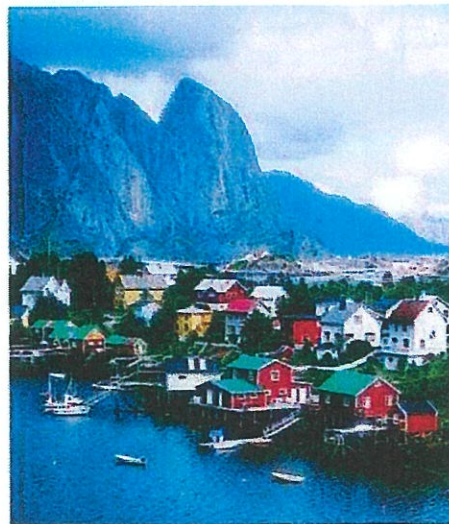
A látszólag egyhangú alföldi tájakon különböző felszínformák osztoznak, és arról tanulmányozhatjuk, hogy milyen események játszódtak le a Kárpát-medence vidékén a negyed-időszakban.

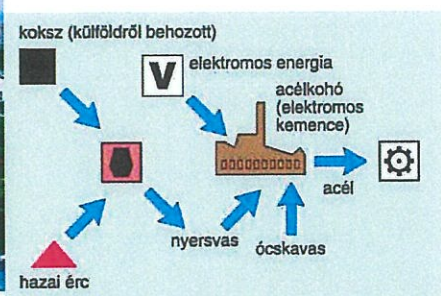
A Kisalföld keresztmetszete. Magyarázd meg az ábrát!

Tételmelléklet: 16. / 6.

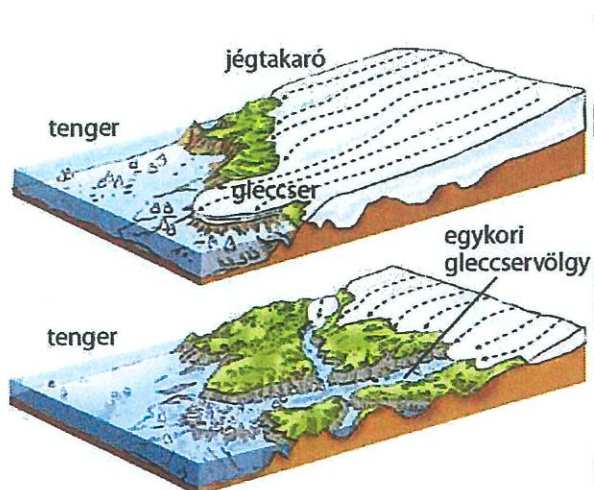

Jellegzetes norvég táj

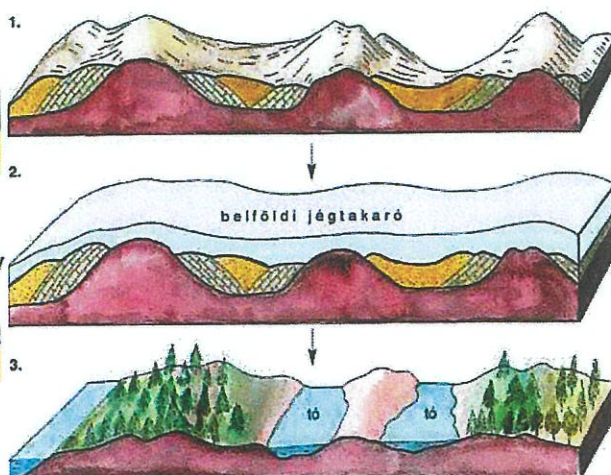
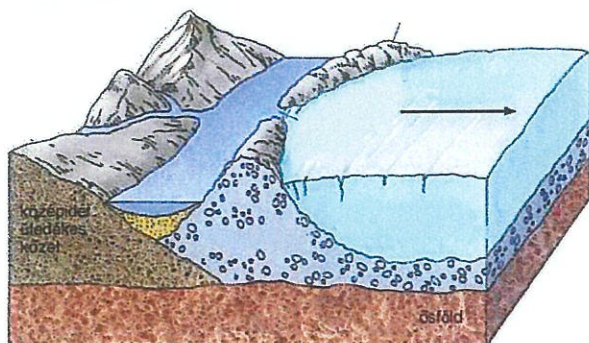

A vasérc feldolgozásának fő fázisai

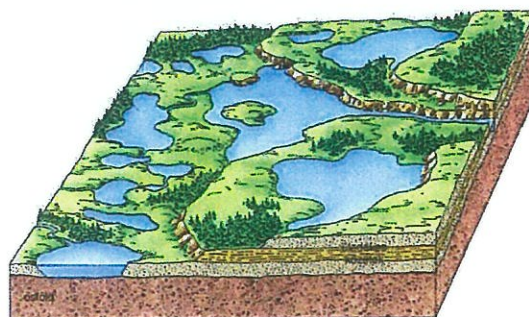

A fjord kialakulása

Az ezernyi kisebb-nagyobb tóból álló tóvidék is a jégtakaró öröksége.

Izland

Terület: 103 000 km²
Népesség: 338 ezer fő
Főváros: Reykjavík
Államforma: köztársaság

Reykjavík

Norvégia

Terület: 385 186 km²
Népesség: 5,3 millió fő
Főváros: Oslo
Államforma: alkotmányos monarchia

Oslo

Finnország

Terület: 338 145 km²
Népesség: 5,5 millió fő
Főváros: Helsinki
Államforma: köztársaság

Helsinki

Svédország

Terület: 450 295 km²
Népesség: 10 millió fő
Főváros: Stockholm
Államforma: alkotmányos monarchia

Stockholm

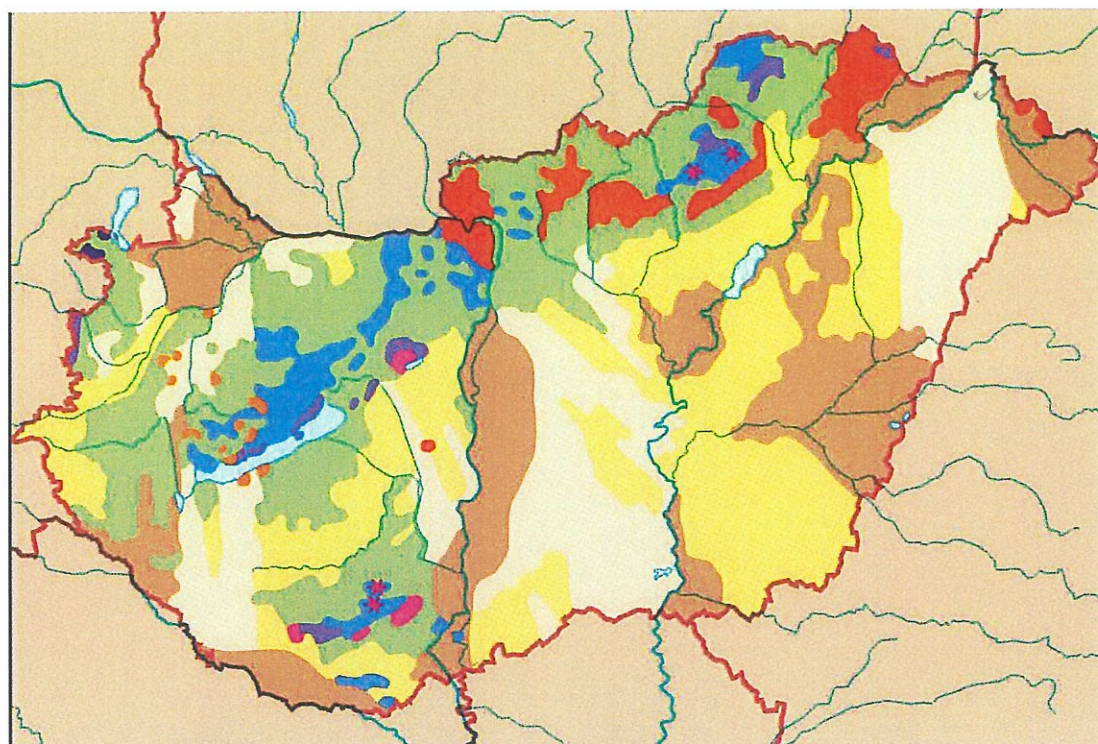
Koppenhága

Dánia

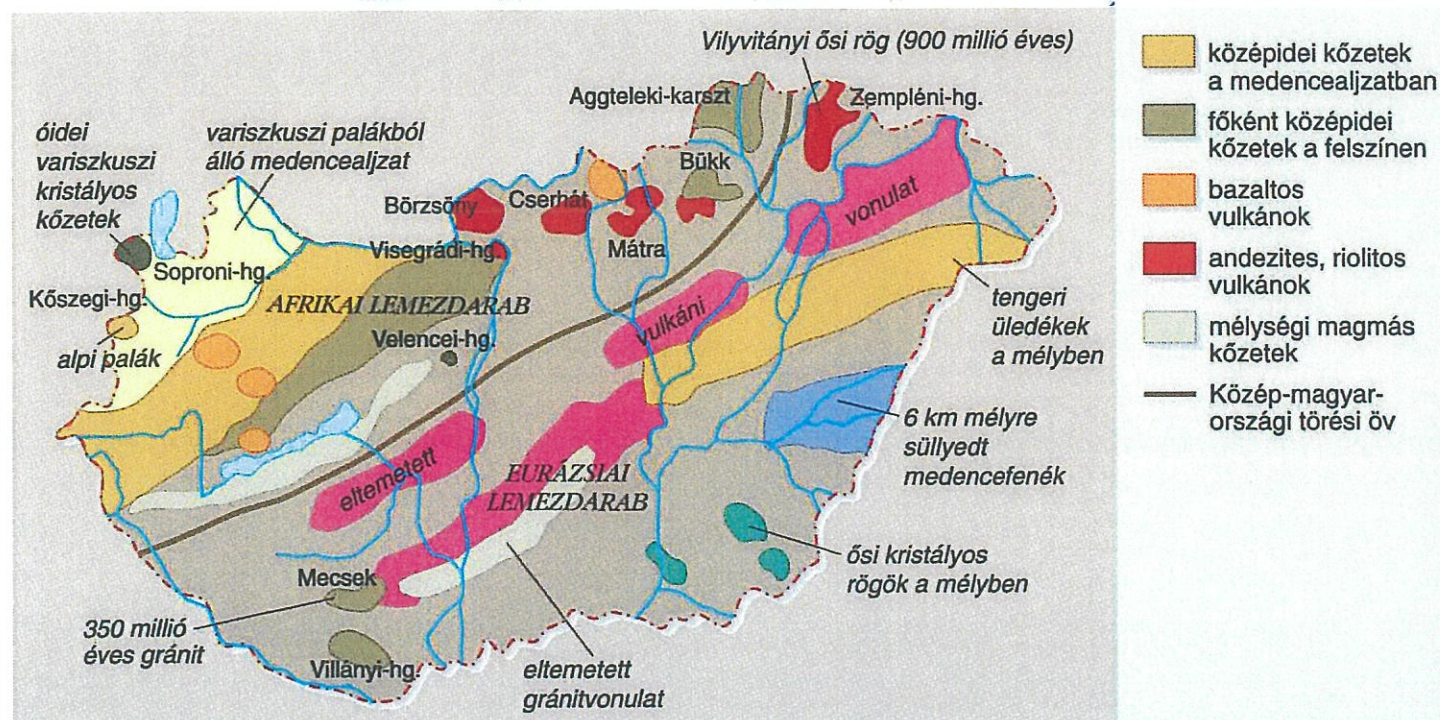
Terület: 43 094 km²
Népesség: 5,7 millió fő
Főváros: Koppenhága (København)
Államforma: alkotmányos monarchia

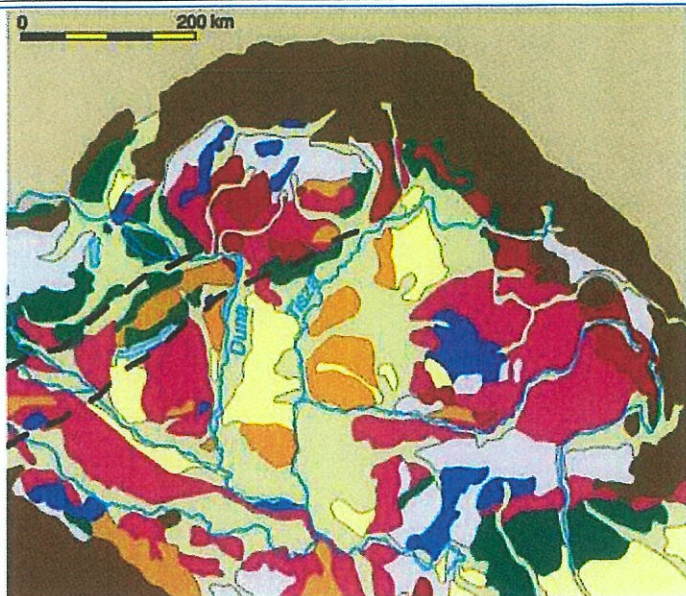

Tételmelléklet: 17/a.

óidei kőzetek	újidei kőzetek
gneisz, csillámpala	homok, agyag
gránit	kavics, homok
üledékes kőzetek	lősztakaró
középidői kőzetek	vulkanitok és ezek tufái
vulkanitok	üledékes kőzetek
üledékes kőzetek	andezit, riolit, dacit
	bazalt

Pusztuló domborzati formák: hegységek

- gyűrthegységek
- áttolt, gyűrűs takarók
- törésszerű gyűrűs hegységek
- mélysgében átalakult kőzetekből álló hegységek
- vulkáni hegységek

Feltöltődéses domborzati formák: alföldek

- medenceperemi hordalékkúpsíkság
- futóhomokos hordalékkúpsíkság
- lőszös hordalékkúpsíkság
- ártéri síkság
- Pusztuló-feltöltődéses domborzati formák: dombságok**
- újidei dombságok

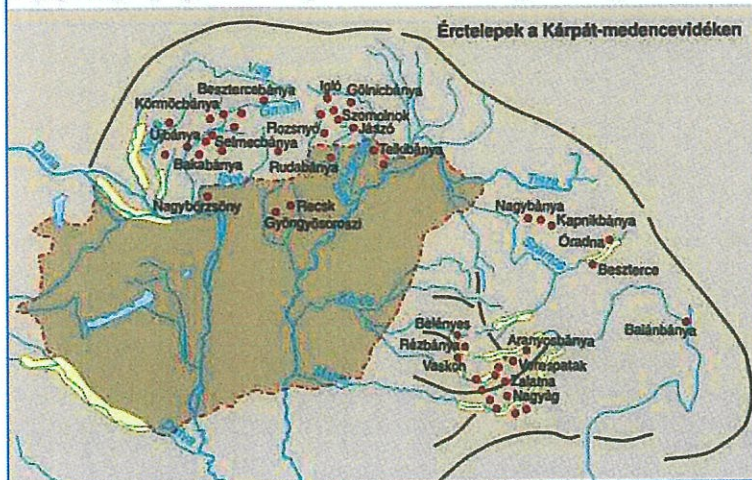
A Kárpát-medencevidék fejlődéstörténetéről árulkodik ez a szerkezet-domborzati térkép. Láthatod rajta, hogyan keletkeztek az egyes tájak, sőt azt is elképzelheted, bigondolhatod, hogy mi lesz a sorsuk az elkövetkező évmilliók során.

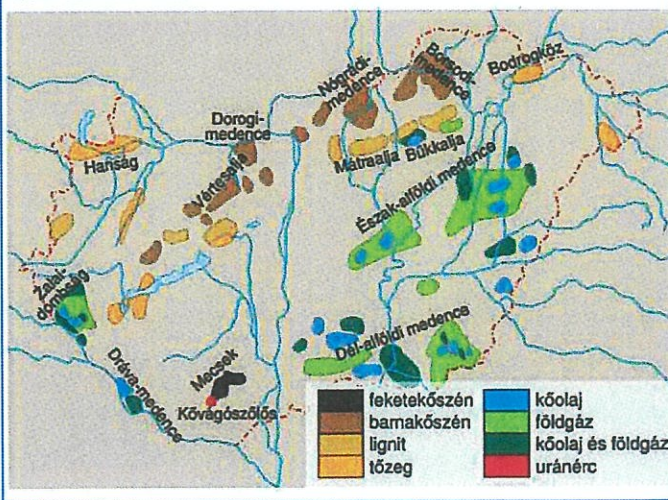
- eltemetett kréta bazalt
 - eocén-oligocén andezit
 - közép-miocén → pliocén eltemetett andezit
 - közép-miocén → pliocén andezit
 - felső-miocén andezit-riolit
 - pliocén-pleisztocén bazalt
- belső vonulat
külső vonulat

A Kárpát-medencében több vulkáni időszak emlékei is megtalálhatók. A legnagyobb andezites rétegvulkánok a harmadidőszak második felében működtek a Kárpátok medencére néző szegélyén. Az idősebb vulkánok anyaga üledék-takaró alatt rejtőzik, csak mélyfúrásokból ismert, vagy az egykori teléreket bezáró üledékes kőzetek lepusztulásával vált láthatóvá.

Az értelepek elhelyezkedésének térképe szépen kirajszolja a Kárpátok és az Erdélyi-középhegység vulkáni vonulatait. A kőzetek repedéseibe behatoló magma értelepeket hagyott maga után. A legnagyobb nemesfémérc (arany- és ezüstérc) bányák az Északnyugati- és a Keleti-Kárpátokban, illetve az Erdélyi-középhegységvidéken a 12-15., majd a 18. században élték virágkorukat. A színesfémércek (főleg a rézérc) bányászatában és kivitelében a 16. század első felében Magyarország Európa legaranyosabb országa volt. Medencénk azon területein, amelyeket az ábra sárga foltjal jelöl, bajdan az aranymosás biztosította a helybeliek megélhetését.

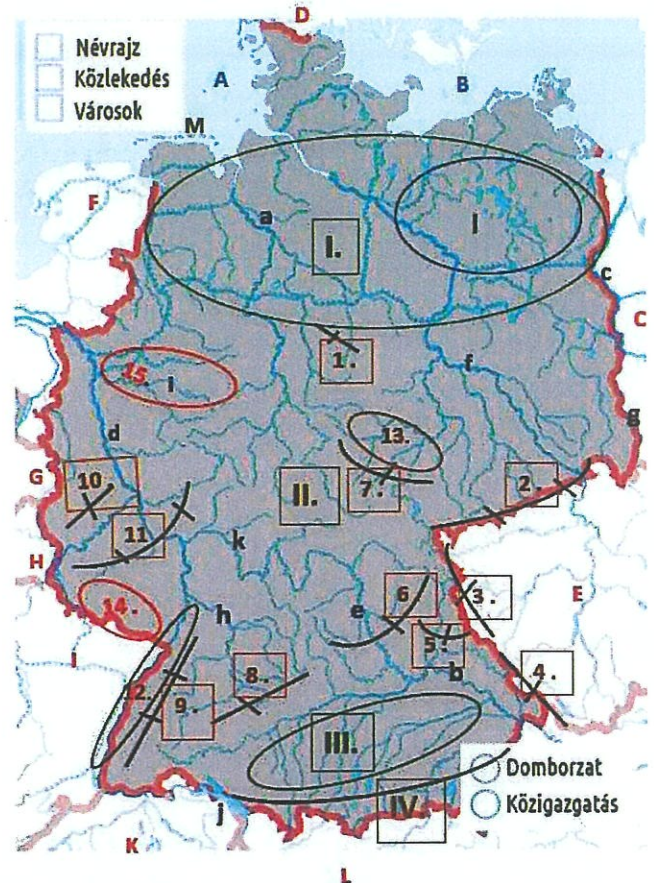

Házánk energiabordozóinak elhelyezkedése tükrözi a medence szerkezetét. A szénhidrogénmezők a síllyedő és közben üledékekkel feltöltődő nagy medencékben ülnek. A szénmezők a röghegységek közé zárt kisebb medencében és a hegységek lábánál képződtek. Hiszen a harmadidőszak tengerei a hegységek peremét nyaldosták, és ezt a partot mocsarak kísérték.

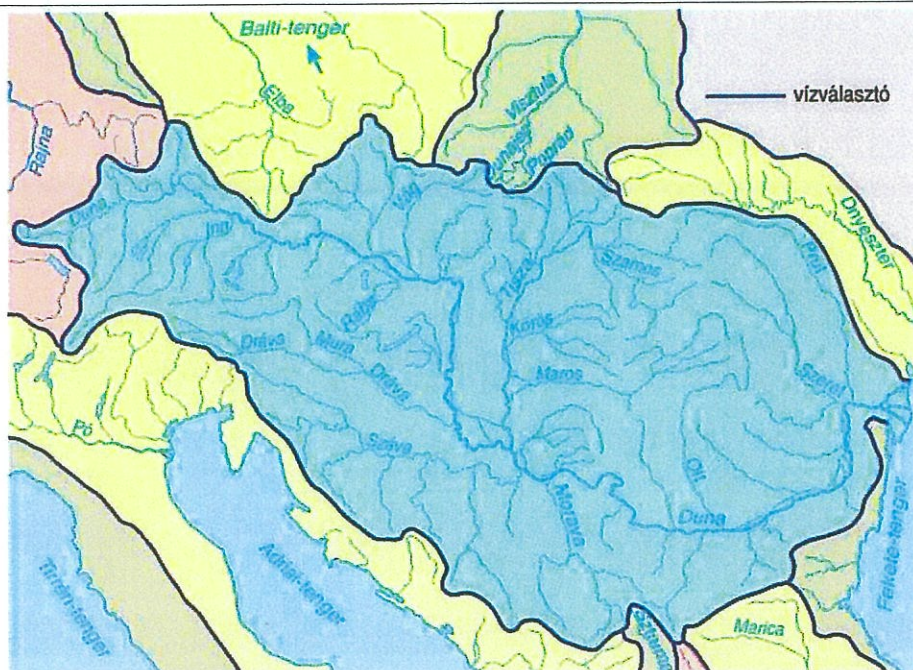

Németország

Terület: 357 023 km²
Népesség: 82,5 millió fő
Főváros: Berlin
Államforma: szövetségi köztársaság

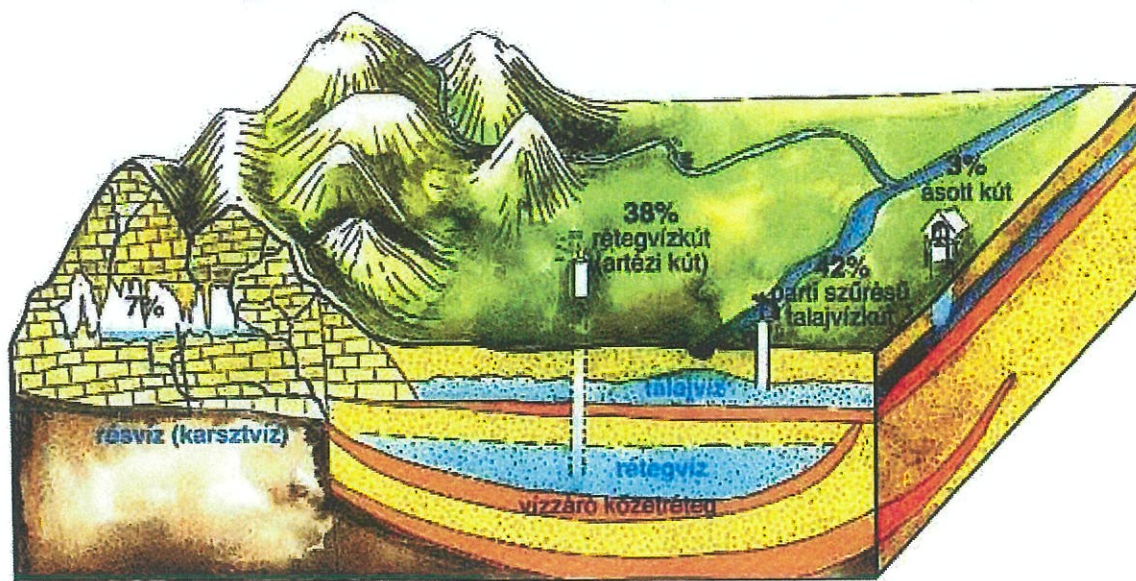

Tételmelléklet: 18./a.

A Kárpát-medencevidék majdnem minden folyója a Duna vízgyűjtő területéhez tartozik, vagyis közvetlenül vagy közvetve a Dunába torkollik. Így vizük előbb-utóbb eljut a Fekete-tengerig. Csak a szepességi Poprád és a Dunajec viszi vizét a Balti-tenger felé.

A Kárpát-medence a felszín alatti vizek kitűnő tárolója. A medence felszíne a belseje felé lejt, és a felszín alatti kőzetrétegek is egymásba rakott tálakhoz hasonlóan rendeződnek. Magyarországon az ivóvíz 91%-át felszín alatti vizekből nyerik.

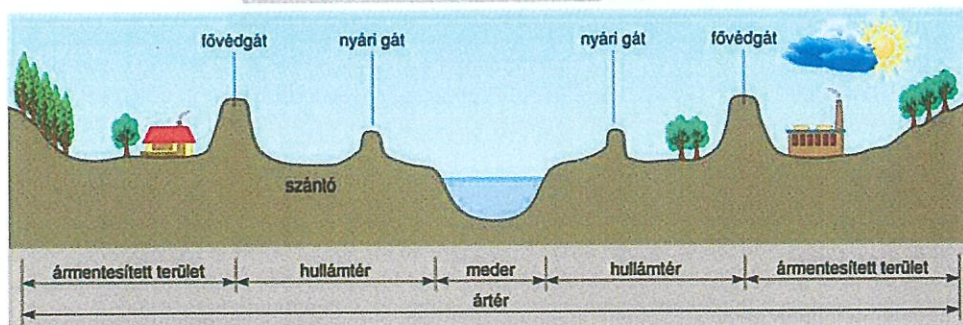
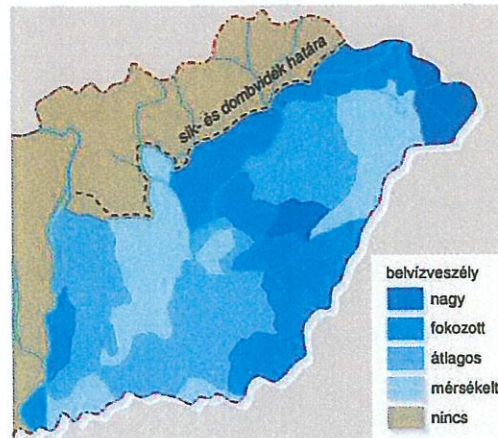

Tételmelléklet:

18/a

Belvízveszélyes területek. Olvasd le az atlaszodról, az Alföld mely részét a legnagyobb a belvízveszély!

Az ártér* keresztmetszete. Magyarázd meg a két különböző gát jelentőségét!

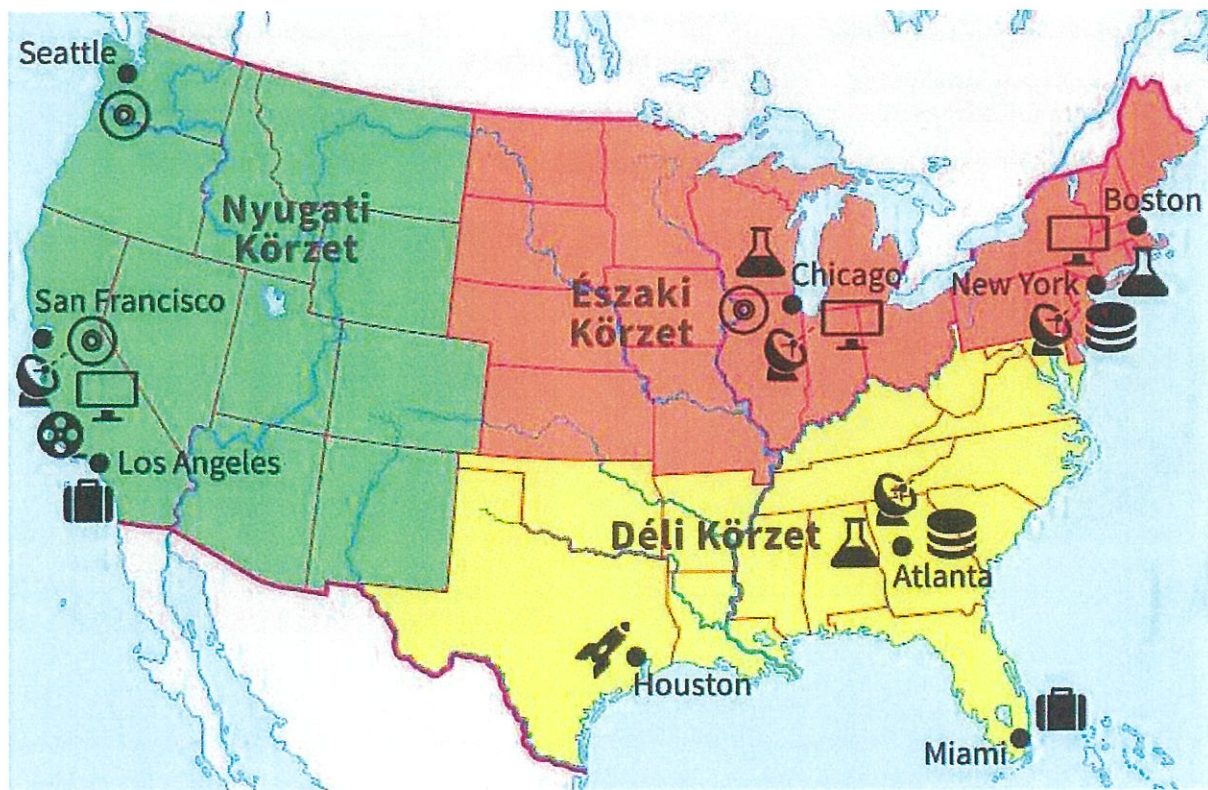
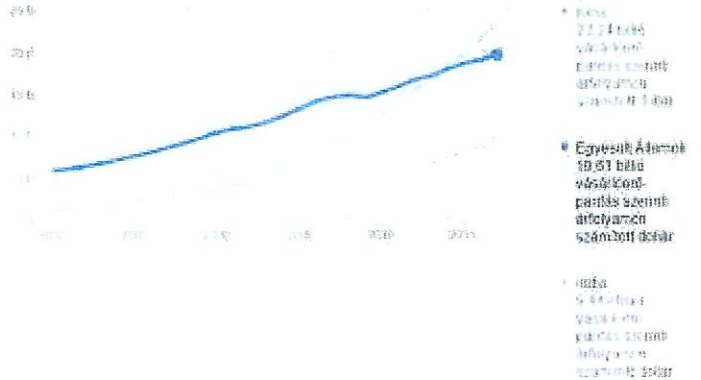
Az elterelt Duna a Szigetköz környékén. Értelmezd az ábrát!

Tételmelléklet:

15/6 . 18/6

GNI (bruttó
nemzeti
jövedelem)

19,61 billió vásárlóerő-paritás szerinti
árfolyamon számított dollár (2017.)

számítógépgyártás

szoftvergyártás

filmgyártás

űrkutató

biológiai kutatások,
biotechnológia

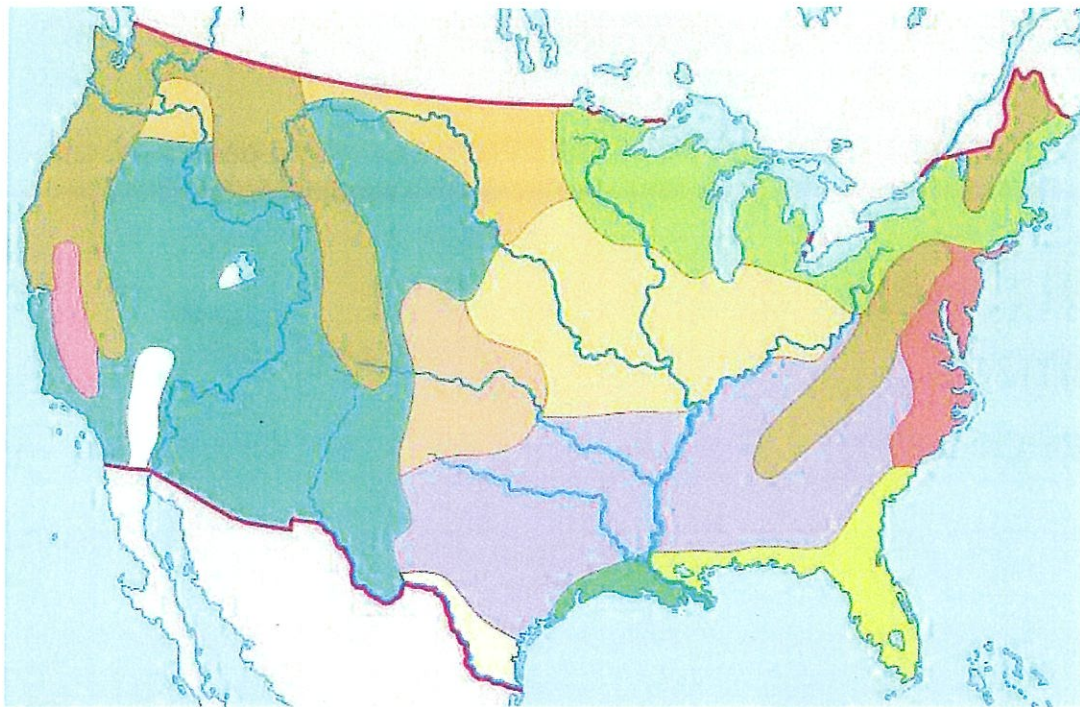
turizmus

pénzügyi
szolgáltatások

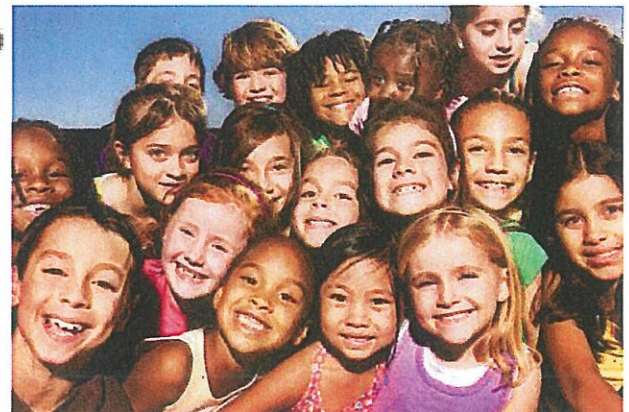
telekommunikáció,
távközlés

Tételmelléklet:

18/B

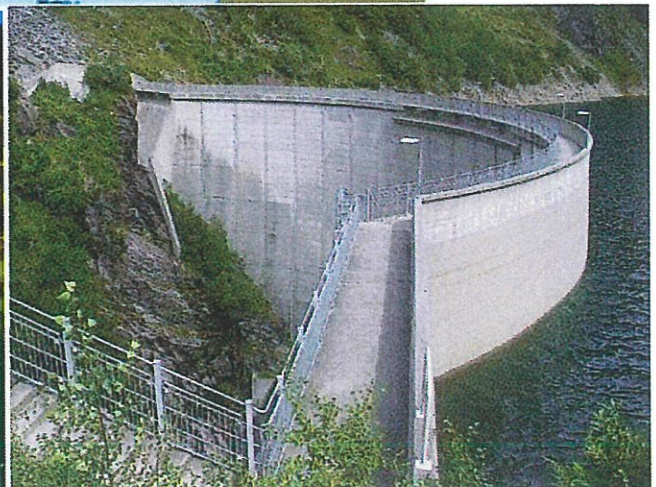
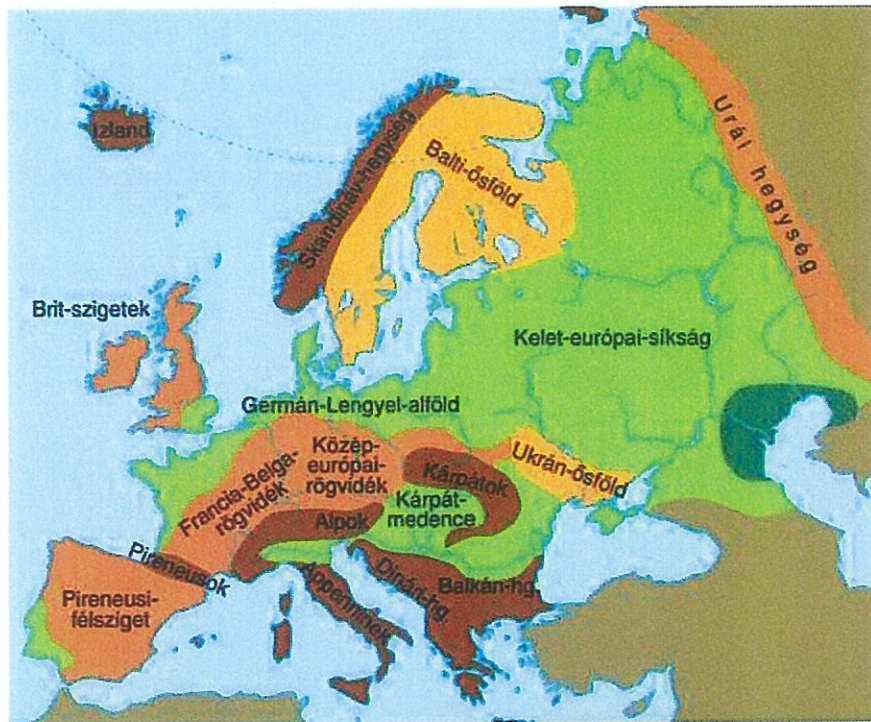
erdőgazdálkodás	gabonatermesztés (búza, kukorica)	rizstermesztés
rét- és legelőgazdálkodás	tavaszi búza termesztés	gyümölcs, zöldség
tej- és kertgazdálkodás, takarmánytermesztés	őszi búza termesztés	déligyümölcs, zöldségtermesztés
városellátó gazdálkodás	vegyes gazdálkodás	terméketlen terület

19/a.

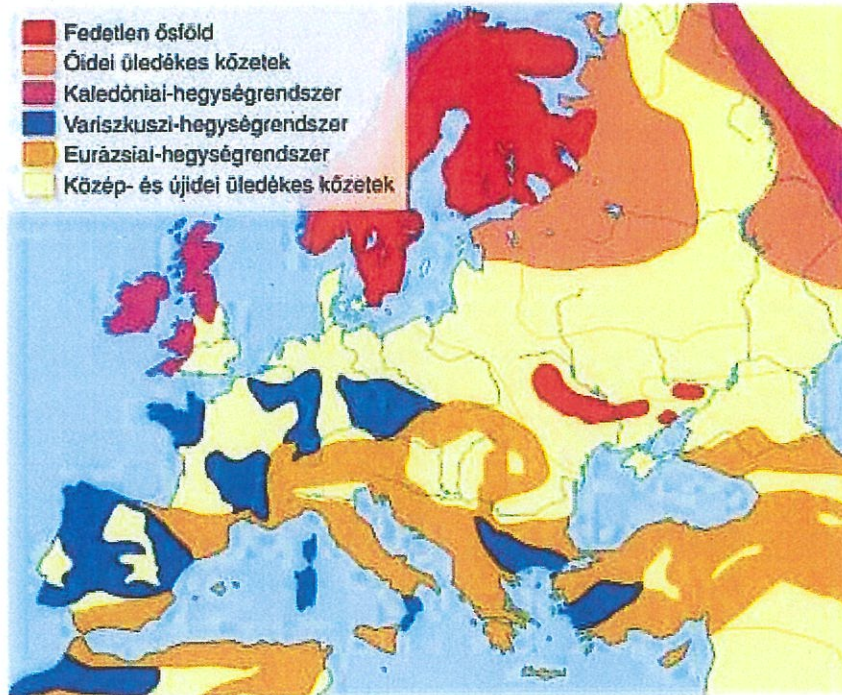
Tételmelléklet:

Európa nagytájai kétarcúvá teszik a kontinenst. Keleti fele egyhangú, hatalmas síkság. Nyugati fele mozaikszerűen tagolt: magas hegyvidékek lealacsonyodott, feldarabolódott középhegyvidékekkel és alföldi tájakkal váltakoznak.

Tételmelléklet: 19./a.

Európa a földtörténeti múltban önálló földrész is volt. Az óidőben azonban a felgyűrődő Urál hegység összeforrasztotta Ázsiával. Ujabb nagy változást a harmadidőszak hozott, amikor földrésziünk déli részébe gyűrődött az Eurázsiai-hegységrendszer.

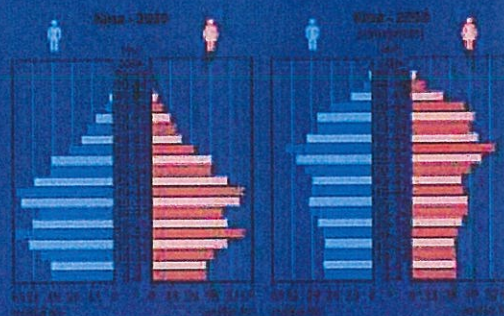

19./B.

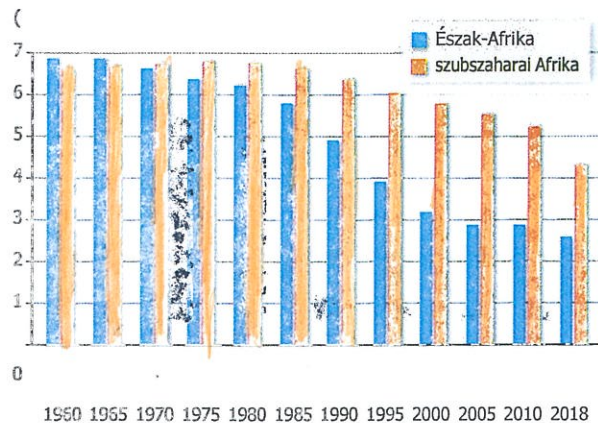
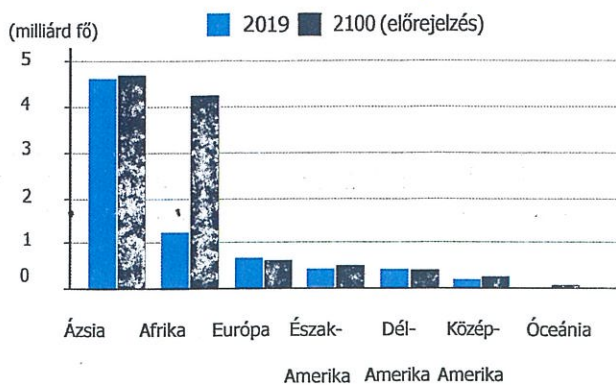
2. KÍNA DEMOGRÁFIAI HELYZETE

- 2010-ben mely két korosztály alkotja a legnépesebb csoportot?
- Milyen nagyságrendben vannak jelen?
- Mi a jelenlegi tendencia?
- Milyen hatása lehet az ellátórendszerre?

Tételmelléklet:

20/13.

7.1. A Föld népessége
kontinensenként
(előrejelzés 2100-re)7.2.
Egy nőre jutó
élveszületés Afrikában

20/B

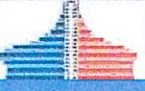
a) Hasonlítsd össze a két lány társadalmi helyzetét!

b) Magyarázd meg a különbségek okait és azok társadalmi következményeit!

Afrikai nehézségek és lehetőségek

a) Hasonlítsd össze a Szaharától délre fekvő országokat az észak-afrikai országokkal a 7.1. táblázatban lévő szempontok alapján!

b) Milyen társadalmi különbségekre következtetsz az adatokból? Mik a különbségek természeti okai?

Szempontok	Szubszaharai országok	Észak-Afrika
		
Népesség (millió fő)	940	456
GDP/fő (USD)	1600	8100
Napi 1,25 USD-ből élők aránya (%)	51	3
Alultápláltság (népesség %-a)	26	<5
Alapfokú oktatásban részt vevők aránya (%)	26	94
5 évnél fiatalabbak halandósága (1000 főre)	77	22
Születések aránya 15–19 éves nők esetében (1000 főre)	101	39
Fogamzásgátlót használó nők aránya (14–49 évesek, %)	22	60
Születéskor várható átlagos élettartam (év)	55–61	74–77
Tbc-megbetegedés (100 000 főre)	490	27
A városiakok közül nyomortelepeken él (%)	55	13
Munkanélküliség (a munkaképes korúak százaléka)	7	11

7.1. táblázat. Társadalmi különbségek Afrikában (2017–2019-es adatok)

Lina
Etiópiában él

Szilvia
Magyarországon él

5 testvére van, abbahagyja az iskolát, mert vizet kell hordania, tűzfát gyűjtenie, és gondoskodni a kisebb testvéreiről

8 éves

2. osztályba megy, délutánonként a barátnőjével játszik

apja meghal AIDS-ben

12 éves

először kap szexuális felvilágosítást az iskolában

férjhez megy egy férfihoz, akit az anyja keresett neki, megszületik az 1. gyereke, a családtervezésről alig tud valamit

16 éves

középiskolába jár, most van először fiú barátja, tudja, hogyan védekezzen a terhesség és az AIDS ellen

már 2 gyermeke van

18 éves

megkezdte egyetemi tanulmányait

4. gyermekét várja, komplikációk lépnek fel, a gyermek meghal szülés közben

24 éves

befejezte egyetemi tanulmányait, azóta dolgozik

5. gyermeke születésekor tudja meg a bábától, hol kaphat ingyenes fogamzásgátló szereket, nem lesz több gyermeke

29 éves

férjhez megy, megszületik az 1. gyermeke

már 4 unokája van

34 éves

megszületik 2. gyermeke, nagyobbik gyereke óvodába jár

születésekor várható élettartama

36 éves

nagymama lesz

születésekor várható élettartama

60 éves

7.2. táblázat. Milyen élet vár a gyerekekre?

Tartsatok workshopot, amelyen bemutatjátok javaslataitokat arról, hogyan kellene átalakítani a földrézst iparát!